

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 19 март 2014 г.
(OR. en)**

**Междуинституционално досие:
2014/0085 (NLE)**

**7941/14
ADD 4**

**COEST 98
PESC 298
JAI 180
WTO 111**

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-н Jordi AYET PUIGARNAU, директор
Дата на получаване:	10 март 2014 г.
До:	Г-н Uwe CORSEPIUS, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2014) 148 final - приложение IV
Относно:	Предложение за Решение на Съвета за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна - Приложение IV

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2014) 148 final - приложение IV.

Приложение: COM(2014) 148 final - приложение IV

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.3.2014 г.
COM(2014) 148 final

ANNEX 4

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Споразумение за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна

към

Предложение за Решение на Съвета

за подписване от името на Европейския съюз и временно прилагане на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С УСТАНОВЯВАНЕТО;
СПИСЪК НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ОТНОСНО ТРАНСГРАНИЧНОТО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
УСЛУГИ;

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С КЛЮЧОВИЯ ПЕРСОНАЛ,
ДИПЛОМИРАНИТЕ СТАЖАНТИ И ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ;
СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО ДОГОВОР
И НЕЗАВИСИМИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Съюз

1. Списък на резервите във връзка с установяването: Приложение XIV-А
2. Списък на задълженията относно трансграничното предоставяне на услуги:
Приложение XIV-Б
3. Списък на резервите във връзка с ключовия персонал, дипломираните стажанти и
търговските представители: Приложение XIV-В
4. Списък на резервите във връзка с доставчиците на услуги по договор и независимите
специалисти: Приложение XIV-Г

Грузия

5. Списък на резервите във връзка с установяването: Приложение XIV-Д
6. Списък на задълженията относно трансграничното предоставяне на услуги:
Приложение XIV-Е
7. Списък на резервите във връзка с ключовия персонал, дипломираните стажанти и
търговските представители: Приложение XIV-Ж
8. Списък на резервите във връзка с доставчиците на услуги по договор и независимите
специалисти: Приложение XIV-З

Следните съкращения се използват за целите на приложения XIV-А, XIV-Б, XIV-В и XIV-Г:

AT	Австрия
BE	Белгия
BG	България
CY	Кипър
CZ	Чешка република
DE	Германия
DK	Дания
EU	Европейски съюз, включително всички негови държави членки
ES	Испания
EE	Естония
FI	Финландия
FR	Франция
EL	Гърция
HR	Хърватия
HU	Унгария
IE	Ирландия
IT	Италия
LV	Латвия
LT	Литва
LU	Люксембург
MT	Малта

NL	Нидерландия
PL	Полша
PT	Португалия
RO	Румъния
SK	Словашка република
SI	Словения
SE	Швеция
UK	Обединено кралство

Следното съкращение се използва за целите на приложения XIV-Д, XIV-Е, XIV-Ж и XIV-З:

GE	Грузия
----	--------

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-A

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С УСТАНОВЯВАНЕТО (СЪЮЗА)

1. В списъка по-долу са посочени стопанските дейности, в които резервите по отношение на националното третиране или най-благоприятното третиране от страна на Съюза съгласно член 79, параграф 2 от настоящото споразумение се прилагат към предприятията и предприемачите от Грузия.

Списъкът съдържа следните части:

- а) списък на хоризонталните резерви за всички сектори или подсектори;
- б) списък на резервите във връзка с конкретни сектори или подсектори, като се указват съответният сектор или подсектор и приложимата(ите) резерва(и).

Резервата съответства на дейност, която не е либерализирана (без задължения), като това се изразява по следния начин: „Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация“.

Ако резерва по буква а) или б) включва само резерви, специфични за определена държава членка, непосочените държави членки поемат задълженията по член 79, параграф 2 от настоящото споразумение в съответния сектор без резерви (липсата на резерви, специфични за определена държава членка в даден сектор не засяга евентуалните приложими хоризонтални резерви или секторни резерви в рамките на Съюза).

2. В съответствие с член 76, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от страните.

3. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физически или юридически лица.
4. В съответствие с член 79 от настоящото споразумение недискриминационните изисквания, като тези, отнасящи се до правната форма или задължението за получаване на лицензи или разрешителни, приложими за всички доставчици, извършващи дейност на съответната територия, без да се прави разграничение въз основа на гражданство, пребиваване или равностойни критерии, не са изброени в настоящото приложение, тъй като те не са засегнати от споразумението.
5. Когато Съюзът поддържа резерва, която изисква доставчикът на услуги да е гражданин или лице, постоянно или временно пребиваващо на негова територия, като условие за предоставяне на услуги на негова територия, резервата, посочена в приложение XIV-B към настоящото споразумение, служи като резерва по отношение на установяването по настоящото приложение, доколкото това е приложимо.

Хоризонтални резерви

Дейности от обществен интерес

EU: Икономическите дейности, които се считат за дейности от обществен интерес на национално или местно ниво, могат да бъдат предмет на държавен монопол или изключителни права, предоставени на частни оператори¹.

---

¹ Съществуват дейности от обществен интерес в най-различни сектори, като например свързани научни и технически консултантски услуги, услуги в областта на НИРД — обществени и хуманитарни науки, услуги по извършване на технически изпитвания и анализи, услуги, свързани с околната среда, здравни услуги, транспортни услуги и спомагателни услуги за всички видове транспорт. Изключителните права за предоставяне на тези услуги често се дават на частни оператори, например ползвателите на концесии, предоставяни от публичните власти, при условие че се поемат някои задължения относно осигуряването на услуги. Тъй като съществуват също така дейности от обществен интерес и на регионално равнище, е невъзможно да се изготви подробен и изчерпателен списък за всеки сектор. Тази резерва не се отнася до далекосъобщителните и до компютърните и свързаните с тях услуги.

Видове установяване

EU: Третирането, което се предоставя на дъщерни дружества (на дружества от Грузия), учредени в съответствие със законодателството на държавите членки и със седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност в Съюза, не се предоставя на клонове или представителства, установени от дружества от Грузия в държавите членки¹.

AT: Изпълнителните директори на клонове на юридически лица трябва да пребивават в Австрия. Физическите лица, които в рамките на юридическо лице или клон отговарят за съблюдаването на австрийския Търговски закон, трябва да имат местожителство в Австрия.

EE: Поне половината от членовете на управителния съвет трябва да пребивават в ЕС.

FI: Чуждестранно лице, извършващо търговска дейност в качеството на частен предприемач, и поне един от съдружниците в събирателно дружество или поне един от неограничено отговорните съдружници в командитно дружество трябва да бъде лице, постоянно пребиваващо в Европейското икономическо пространство (ЕИП). За всички сектори се изисква пребиваване в ЕИП на поне половината от членовете и заместник-членовете на съвета на директорите и на изпълнителния директор; могат обаче да се допускат изключения за определени дружества. Ако организация от Грузия възнамерява да упражнява стопанска или търговска дейност чрез създаване на клон във Финландия, тя трябва да притежава търговско разрешително.

HU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на придобиването на вещи, които са държавна собственост.

IT: За достъп до промишлени, търговски или занаятчийски дейности може да бъде необходимо разрешително за пребиваване.

---

¹ В съответствие с член 54 от ДФЕС тези дъщерни дружества се считат за юридически лица в ЕС. До степеня, в която е налице непрекъсната и действителна връзка с икономиката на ЕС, те се възползват от вътрешния пазар на Съюза, което включва наред с другото свобода на установяване и предоставяне на услуги във всички държави — членки на ЕС.

PL: Предприемачи от Грузия могат да предприемат и да упражняват стопанска дейност само в рамките на командитно дружество, командитно дружество с акции, дружество с ограничена отговорност и акционерно дружество (когато се предоставят юридически услуги, само в рамките на регистрирано съдружие или командитно дружество).

RO: Едноличният управител или председателят на съвета на директорите, както и половината от всички директори на търговски дружества, са румънски граждани, освен ако не е посочено друго в дружествения договор или в устава на дружеството. Мнозинството от одиторите на търговските дружества и техните заместници трябва да бъдат румънски граждани.

SE: Чуждестранно дружество, което не е учредило юридическо лице в Швеция или извършва своята стопанска дейност чрез търговски представител, осъществява своите търговски дейности посредством клон, който е регистриран в Швеция и има независимо управление и отделно счетоводство. Изпълнителният директор на клона, и заместник-изпълнителният директор, ако такъв бъде определен, трябва да пребивават в ЕИП. Физическо лице, което не пребивава в ЕИП и осъществява търговски дейности в Швеция, определя и регистрира свой представител, отговарящ за дейностите в Швеция, който пребивава в страната. За дейностите в Швеция се води отделно счетоводство. Компетентният орган може в отделни случаи да предвиди изключения от изискването за осъществяване на дейност чрез клон и от изискването за пребиваване. Строителните проекти с продължителност по-малко от една година, извършвани от дружество, намиращо се извън ЕИП, или физическо лице, пребиваващо извън ЕИП, са освободени от изискванията за създаване на клон или за назначаване на представител, пребиваващ в страната. Шведско дружество с ограничена отговорност може да бъде учредено от физическо лице, което пребивава в ЕИП, от шведско юридическо лице или от юридическо лице, учредено в съответствие със законодателството на държава от ЕИП, което има седалище, главно управление или основно място на стопанска дейност в рамките на ЕИП. Съдружие може да бъде учредител само ако всички собственици с неограничена лична отговорност пребивават в ЕИП. Учредителите извън ЕИП могат да поискат разрешение от компетентния орган. За дружествата с ограничена отговорност и асоциации за икономическо сътрудничество най-малко 50 % от членовете на съвета на директорите, поне 50 % от заместник-членовете на съвета на директорите, изпълнителният директор, заместник-изпълнителният директор, както и поне едно от лицата, упълномощени да подписват документи от името на дружеството, ако има такива, трябва да пребивават в ЕИП. Компетентният орган може да предвиди изключения от това изискване. Ако нито един от представителите на дружеството/сдружението не пребивава в Швеция, съветът трябва да определи и да регистрира лице, пребиваващо в Швеция, което е упълномощено да получава услуги от името на дружеството/сдружението. Прилагат се подобни условия за учредяването на юридически лица от всеки друг вид.

SK: Физическо лице от Грузия, което трябва да се регистрира в търговския регистър като лице, упълномощено да представлява предприемач, е длъжно да представи разрешително за пребиваване в Словашката република.

Инвестиции

ES: За инвестициите в Испания от чуждестранни правителства или публичноправни субекти (което може да засегне не само стопански, но и нестопански интереси на държавата), осъществени пряко или посредством дружества или други субекти, пряко или непряко контролирани от чуждестранни правителства, се изисква предварителното разрешение на правителството.

BG: Чуждестранни инвеститори не могат да участват в приватизацията. Чуждестранните инвеститори и българските юридически лица с контролно участие на Грузия се нуждаят от разрешение за:

- а) проучване, разработване или добив на природни ресурси от териториално море, континенталния шелф или изключителната икономическа зона и
- б) придобиване на контролно капиталово участие в дружества, занимаващи се с някоя от дейностите, посочени в буква а).

FR: За придобиването от лица от Грузия на дялове, надхвърлящи 33,33% от капитала или от правата на глас в съществуващи френски предприятия или 20 % — във френски дружества с публично търгувани акции, се прилагат следните правила:

- инвестиции в размер на по-малко от 7,6 милиона евро във френски предприятия, чийто оборот не надхвърля 76 милиона евро, се освобождават в срок от 15 дни след предварително уведомяване и проверка за съответствието на посочените стойности;
- след изтичане на едномесечен срок от предварителното уведомяване се дава мълчаливо съгласие за други инвестиции, освен в извънредни случаи, когато министърът по икономическите въпроси е упражнил правото си да отложи инвестицията.

Чуждестранното участие в наскоро приватизирани дружества може да бъде ограничено до променлива част от публично предложения дружествен капитал, която се определя за всеки отделен случай от френското правителство. За установяването на определени търговски, промишлени или занаятчийски дейности се изисква специално разрешение, ако изпълнителният директор не притежава разрешително за постоянно пребиваване.

НУ: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на участието на грузински лица в наскоро приватизирани дружества.

IT: Правителството може да упражнява някои специални правомощия в предприятия с предмет на дейност в областта на отбраната и националната сигурност (по отношение на всички юридически лица, извършващи дейности, за които се счита, че са от стратегическо значение в сферата на отбраната и националната сигурност), и в определени дейности от стратегическо значение в областта на енергетиката, транспорта и съобщенията.

PL: За придобиването, пряко или непряко, на недвижими имоти от чуждестранни физически или юридически лица е необходимо разрешение. Няма задължения по отношение на закупуването на държавна собственост, например правила, приложими за приватизацията.

Недвижими имоти

Придобиването на земя и недвижими имоти подлежи на следните ограничения:¹

AT: При придобиването, покупката, наемането и оперативния лизинг на недвижими имоти от чуждестранни физически и юридически лица се изисква разрешение от компетентните регионални органи (Länder), които вземат предвид дали са засегнати важни икономически, социални или културни интереси.

BG: Чуждестранни физически и юридически лица (включително посредством клонове) не могат да придобиват собственост върху земя. Български юридически лица с чуждестранно участие не могат да придобиват собственост върху земеделска земя. Чуждестранните юридически лица и чуждите граждани с постоянно пребиваване в чужбина могат да придобиват собственост върху сгради и ограничени права на собственост (право на ползване, строителство, надграждане и сервитути) върху недвижими имоти.

CZ: Земеделски и горски земи могат да бъдат придобивани само от чуждестранни физически лица, постоянно пребиваващи в Република Чехия, и предприятия, установени като юридически лица със седалище в Република Чехия. Към земеделските и горските земи, които са държавна собственост, се прилагат специални правила. Държавни земеделски земи могат да бъдат придобивани само от чешки граждани, от общините и от обществените университети (за обучение и научноизследователска дейност). Юридически лица (независимо от формата или мястото им на установяване) могат да придобиват държавни земеделски земи от държавата само ако върху тях е изградена сграда, която те вече притежават, или ако тези земи са абсолютно необходими за използването на такава сграда. Само общините и обществените университети могат да придобиват държавни гори.

---

¹ По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не надхвърлят ограниченията, отразени в съществуващите задължения в рамките на ГАТС.

СУ: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация.

ДК: Ограничения върху закупуването на недвижими имоти от непостоянно пребиваващи физически или юридически лица. Ограничения върху закупуването на земеделски имоти от чуждестранни физически или юридически лица.

НУ: Като се прилагат изключенията, предвидени в законодателството за обработваемите земи, чуждестранните физически и юридически лица нямат право да придобиват такива земи. За закупуването на недвижими имоти от чужденци се изисква разрешение от националната публична агенция, която е компетентна в зависимост от местоположението на недвижимите имоти.

ЕЛ: Съгласно Закон № 1892/90 за придобиването на земя в пограничните зони трябва да се получи разрешение от Министерството на отбраната. Според установената административна практика разрешението се предоставя лесно в случай на преки инвестиции.

НР: Няма задължения във връзка с придобиването на недвижими имоти от доставчици на услуги, които не са установени и учредени в Хърватия. Разрешено е придобиването на недвижими имоти, необходими за предоставянето на услуги, от дружества, установени и учредени в Хърватия като юридически лица. За придобиването от клонове на недвижими имоти, необходими за предоставянето на услуги, се изисква одобрението на Министерството на правосъдието. Земеделски земи не могат да се придобиват от чуждестранни физически или юридически лица.

ІЕ: За придобиването на всякакви права върху земя в Ирландия от национални или чуждестранни дружества или от чуждестранни граждани е необходимо предварителното писмено съгласие на Комисията за поземлени имоти. Ако съответната земя е предназначена за ползване с икономическа цел (освен земеделие), това ограничение отпада след издаване на съответно удостоверение от Министерството на предприятията, търговията и трудовата заетост. Тези разпоредби не се прилагат за земи, разположени в границите на градовете и населените места.

ІТ: Покупката на недвижими имоти от чуждестранни физически и юридически лица е предмет на условие за реципрочност.

LT: Придобиването на собственост върху земи, вътрешни водни басейни и гори се разрешава на чуждестранни физически и юридически лица, които отговарят на условията на европейската и трансатлантическата интеграция. Процедурата, условията и ограниченията, свързани с придобиването на поземлени парцели, се определят от конституционните разпоредби.

LV: Ограничения върху придобиването на земи в земеделски райони и в градове или градски зони. Разрешено е отдаването на земя под аренда за максимален срок от 99 години.

PL: За прякото или непрякото придобиване на недвижими имоти се изисква разрешително. То се издава по силата на административно решение на министъра на вътрешните работи със съгласието на министъра на националната отбрана, а при земеделски недвижими имоти — и със съгласието на министъра на земеделието и развитието на селските райони.

RO: Физическите лица, които не са с румънско гражданство и пребиваване в Румъния, както и юридическите лица, които не са с румънска националност и чието главно управление не е в Румъния, не могат да придобиват собственост върху поземлени парцели посредством актове *inter vivos*.

SI: Клоновете, учредени в Република Словения от чужденци, могат да придобиват само недвижими имоти (с изключение на земя), необходими за упражняване на стопанските дейности, за които са създадени.

SK: Земеделски и горски земи не могат да се придобиват от чуждестранни физически или юридически лица. Прилагат се специални правила към определени други категории недвижими имоти. Чуждестранните субекти могат да придобиват недвижими имоти чрез учредяване на словашки правни субекти или чрез участие в съвместни предприятия. Придобиването на земя от чуждестранни юридически лица зависи от предоставянето на разрешение (за начини 3 и 4).

Секторни резерви

А. Селско, ловно, горско стопанство и дърводобив

FR: FR: За установяване на селскостопански предприятия от дружества, които не са от ЕС, и за придобиване на лозя от инвеститори, които не са от ЕС, е необходимо разрешение.

AT, HU, MT, RO: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за селскостопански дейности.

CY: Участието на инвеститори е разрешено само в размер до 49%.

IE: За извършването от лица, пребиваващи в Грузия, на дейности в областта на мелничарството е необходимо разрешение.

BG: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за дейности по дърводобив.

Б. Рибно стопанство и аквакултури

EU: Достъпът до биологичните ресурси и местата за риболов, намиращи се в морските води под суверенитета или юрисдикцията на държавите членки, както и тяхната експлоатация могат да се ограничат до риболовните кораби, плаващи под флага на територия на ЕС, освен когато е предвидено друго.

SE: Даден кораб се счита за шведски и може да плава под шведски флаг, ако повече от половината от кораба е собственост на шведски граждани или юридически лица.

Правителството може да разреши на чуждестранни плавателни съдове да плават под шведски флаг, ако техните операции се контролират от Швеция или собственикът на кораба пребивава постоянно в Швеция. Плавателни съдове, от които 50% се притежават от граждани на държавите от ЕИП или дружества, чието седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност е в ЕИП и чиито операции се контролират от Швеция, също могат да бъдат регистрирани в шведския регистър. Лиценз за професионален риболов се предоставя единствено ако риболовът е свързан с шведската риболовна промишленост.

Тази връзка може да се изразява например в това, че половината от улова през дадена календарна година (изразен в стойност) се разтоварва в Швеция, половината от риболовните рейсове потеглят от шведски пристанища или половината от рибарите в риболовния флот са с местожителство в Швеция. За плавателни съдове с дължина над пет метра са необходими разрешително за плавателен съд и лиценз за професионален риболов. Разрешително се издава, ако наред с другото плавателният съд е регистриран в националния регистър и е налице действителна икономическа връзка на плавателния съд с Швеция.

UK: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на придобиването на плавателни съдове, плаващи под флага на Обединеното кралство, освен когато най-малко 75% от инвестициите за придобиването им са направени британски граждани и/или когато те са придобити от дружества, най-малко 75% от които са притежание на британски граждани, като и в двата случая те трябва да пребивават и да имат местожителство в Обединеното кралство. Плавателните съдове трябва да бъдат управлявани, ръководени и контролирани от територията на Обединеното кралство.

В: Добивна промишленост

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на юридическите лица, контролирани¹ от физически или юридически лица от държава извън ЕС, която съставлява повече от 5% от вноса на ЕС на нефт или природен газ. Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на учредяването на преки клонове (изисква се регистрация).

---

¹ Юридическо лице се контролира от друго физическо или юридическо лице (лица), ако това физическо или юридическо лице (лица) разполага с правомощия да определя мнозинството от неговите директори или по друг начин да оказва законно влияние върху неговите действия. По-конкретно, ако се притежават повече от 50 % от дяловия капитал на определено юридическо лице, се счита, че то е контролирано.

Г: Преработвателна промишленост

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на юридическите лица, контролирани¹ от физически или юридически лица от държава извън ЕС, която съставлява повече от 5% от вноса на ЕС на нефт или природен газ. Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на учредяването на преки клонове (изисква се регистрация).

HR: Изискване за пребиваване за издателска и полиграфическа дейност и възпроизвеждане на записани носители.

IT: Собствениците на издателско или полиграфическо дружество и издателите трябва да са граждани на държава членка. Главните управления на дружествата трябва да се намират в държава членка.

SE: Собствениците на периодични издания, отпечатани и публикувани в Швеция, които са физически лица, трябва да пребивават в Швеция или да са граждани на държави от ЕИП. Собствениците на такива периодични издания, които са юридически лица, трябва да са установени в държава от ЕИП. Отговорният редактор за периодичните издания, отпечатани и публикувани в Швеция, и за техническите записи трябва да има местожителство в Швеция.

За производство, пренос и разпределение за собствена сметка на електроенергия, газ, пара и топла вода² (с изключение на производството на ядрена електроенергия)

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за производство на електроенергия, пренос и разпределение за собствена сметка на електроенергия и за производство на газ и разпределение на газообразни горива.

---

¹ Юридическо лице се контролира от друго физическо или юридическо лице (лица), ако това физическо или юридическо лице (лица) разполага с правомощия да определя мнозинството от неговите директори или по друг начин да оказва законно влияние върху неговите действия. По-конкретно, ако се притежават повече от 50 % от дяловия капитал на определено юридическо лице, се счита, че то е контролирано.

² Прилага се хоризонталното ограничение по отношение на дейностите от обществен интерес.

За производство, пренос и разпределение на пара и топла вода

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на юридическите лица, контролирани¹ от физически или юридически лица от държава извън ЕС, която съставлява повече от 5% от вноса на ЕС на нефт, електроенергия или природен газ. Няма задължения по отношение на учредяването на преки клонове (изисква се регистрация).

FI: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на производството, преноса и разпределението на пара и топла вода.

1. Бизнес услуги

Професионални услуги

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на правни консултации и услуги за правна документация и удостоверяване, предоставяни от юристи, които имат обществени функции, например нотариуси, „huissiers de justice“ или други „officiers publics et ministériels“, и по отношение на услуги, предоставяни от съдебни изпълнители, които са назначени с официален правителствен акт.

EU: За упражняване на професия в областта на вътрешното право (правото на ЕС и на държава членка) се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия, към което се прилага условие за гражданство и/или пребиваване.

---

¹ Юридическо лице се контролира от друго физическо или юридическо лице (лица), ако това физическо или юридическо лице (лица) разполага с правомощия да определя мнозинството от неговите директори или по друг начин да оказва законно влияние върху неговите действия. По-конкретно, ако се притежават повече от 50 % от дяловия капитал на определено юридическо лице, се счита, че то е контролирано.

АТ: Във връзка с юридическите услуги участието на чуждестранни адвокати (които трябва да бъдат напълно правоспособни в държавата си на произход) в капитала на адвокатска кантора и делът им от оперативния резултат на кантората не могат да надвишават 25%. Те не могат да оказват определящо влияние при вземане на решения. За чуждестранните миноритарни инвеститори или правоспособния им персонал предоставянето на юридически услуги е разрешено само във връзка с международното публично право и правото на юрисдикцията, където имат адвокатска правоспособност. Предоставянето на юридически услуги във връзка с вътрешното право (правото на ЕС и на държава членка), включително представителството пред съд, изисква пълноправно членство в адвокатската колегия, към което се прилага условие за гражданство.

За счетоводството и счетоводните, одиторските и консултантските услуги в сферата на данъчното облагане участието в капитала и правата на глас на лицата, които имат право да упражняват професията съгласно чуждестранното право, не могат да надвишават 25%.

Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на медицинските (освен стоматологичните услуги и тези на психолози и психотерапевти) и ветеринарномедицинските услуги.

ВГ: По отношение на юридическите услуги някои правноорганизационни форми („адвокатско съдружие“ и „адвокатско дружество“) са запазени за адвокати, които са пълноправни членове на адвокатската колегия в България. За услуги по медиация се изисква постоянно пребиваване. По отношение на услугите в сферата на данъчното облагане, се прилага условие за гражданство на ЕС. По отношение на архитектурните услуги, услугите по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура, инженерните услуги и интегрираните инженерни услуги чуждестранните физически и юридически лица, които притежават призната лицензирана проектантска компетентност съгласно националното си законодателство, могат независимо да осъществяват наблюдение и да проектират строителни работи в България само след като са спечелили конкурс за проект и са избрани за изпълнители съгласно условията и процедурата, установена със Закона за обществените поръчки. За проектите от национално или регионално значение предприемачите от Грузия трябва да действат в съдружие със или като подизпълнители на местни предприемачи. По отношение на услугите по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура се прилага условие за гражданство. Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на акушерските услуги и услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал.

DK: Чуждестранните одитори могат да образуват съдружия със счетоводители, получили правоспособност от датската държава, с предварителното разрешително на Датската агенция за търговията и дружествата.

FI: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услуги, свързани с публично или частно финансирани здравни и социални услуги (т.е. медицински, включително услуги на психолози и стоматологични услуги; акушерски услуги; услуги на физиотерапевти и парамедицински персонал).

FI: По отношение на одиторските услуги има изискване за пребиваване на поне един от одиторите във финландско дружество с ограничена отговорност.

FR: По отношение на юридическите услуги някои правноорганизационни форми („association d'avocats“ и „société en participation d'avocat“) са запазени за адвокати, които са пълноправни членове на адвокатската колегия във Франция. Във връзка с архитектурните, медицинските (включително услугите на психолози), стоматологичните и акушерските услуги и услугите, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал чуждестранните инвеститори имат достъп само до правноорганизационните форми „société d'exercice libéral“ (sociétés anonymes, sociétés à responsabilité limitée или sociétés en commandite par actions) и „société civile professionnelle“. По отношение на ветеринарните услуги се прилага условие за гражданство и реципрочност.

EL: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на зъботехниците. За получаване на лиценз за извършващи задължителен одит одитори и за ветеринарните услуги се изисква гражданство на ЕС.

ES: По отношение на извършващите задължителен одит одитори и адвокатите в областта на индустриалната собственост се прилага условие за гражданство на ЕС.

HR: Няма задължения, с изключение на консултации относно правото на държавата на произход, чуждестранното и международното право. Представителство на страните пред съд може да се практикува само от членовете на адвокатския съвет на Хърватия (хърватско наименование „odvjetnici“). За членство в адвокатския съвет се изисква гражданство. В производства, в които има международни елементи, страните може да се представляват пред арбитражен съд — специален съд от адвокати, които са членове на адвокатски колегии в други държави.

За предоставяне на одиторски услуги се изисква разрешение. Физически и юридически лица може да предоставят архитектурни и инженерни услуги след одобрение съответно от хърватската камара на архитектите и хърватската камара на инженерите.

HU: Предприятието трябва да е под формата на съдружие с унгарски адвокат (ügyvéd), адвокатска кантора (ügyvédi iroda) или представителство. По отношение на ветеринарните услуги се прилага изискване за пребиваване за лица, които не са граждани на държави от ЕИП.

LV: В търговски дружества на положили клетва одитори повече от 50 % от дяловия капитал с право на глас трябва да е собственост на положили клетва одитори или търговски дружества на положили клетва одитори от ЕС или ЕИП.

LT: По отношение на одиторските услуги поне три четвърти от акциите на одиторското предприятие трябва да принадлежат на одитори или одиторски предприятия от ЕС или ЕИП.

PL: Докато юристите от ЕС могат да ползват и други правни форми, чуждестранните юристи имат достъп до правни форми на регистрирано съдружие или командитно дружество. За предоставянето на ветеринарни услуги се прилага условие за гражданство на ЕС.

SK: За предоставяне на архитектурни, инженерни и ветеринарни услуги се изисква пребиваване.

SE: По отношение на юридическите услуги за придобиването на адвокатска правоспособност, необходима единствено за използването на шведското звание „advokat“, се прилага изискване за пребиваване. По отношение на синдиците е налице изискване за пребиваване. Компетентният орган може да предвиди изключения от това изискване. Съществуват изисквания, свързани с ЕИП, по отношение на назначаването на лице, сертифициращо икономически планове. По отношение на одиторските услуги се прилага изискване за пребиваване в ЕИП.

Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност

EU: За публично финансираните услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност изключителни права и/или разрешения могат да се предоставят само на граждани на ЕС и юридически лица от ЕС с главно управление в ЕС.

Даване под наем/оперативен лизинг без оператори

А. На кораби:

LT: Корабите трябва да бъдат собственост на литовски физически лица или на установени в Литва дружества.

SE: За да може да се плава под шведски флаг, в случай на участие на лице от Грузия в собствеността на корабите трябва да се представи доказателство за действително преобладаващо шведско влияние.

Б. На въздухоплавателни средства

EU: По отношение на даването под наем и оперативния лизинг на въздухоплавателни средства те трябва да са собственост на физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или на юридически лица, отговарящи на специални критерии за собственост на капитала и контрол (включително гражданство на директорите), въпреки че могат да се правят изключения за краткосрочни лизингови договори.

Други бизнес услуги:

EU, с изключение на HU и SE: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услуги по осигуряване на помощен персонал в домакинството, други работници в сектора на търговията или промишлеността, сестрински и друг персонал. Изискване за пребиваване или търговско присъствие, като може да се прилага изискване за гражданство.

EU, с изключение на BE, DK, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LU, NL, SE и UK: Изисквания за гражданство и за пребиваване за услуги по трудово посредничество и осигуряване на работна ръка.

EU, с изключение на AT и SE: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите по разследване. Изискване за пребиваване или търговско присъствие, като може да се прилага изискване за гражданство.

AT: По отношение на услугите по трудово посредничество и агенциите по наемане на работа разрешение може да се предоставя само на юридически лица с главно управление в ЕИП, а членовете на управителния съвет или управляващите партньори/акционери, които имат право да представляват юридическото лице, трябва да са граждани на ЕИП и да имат местожителство в ЕИП.

BE: Дружество, чието главно управление е извън ЕИП, трябва да докаже, че то предоставя услуги по трудово посредничество в своята държава на произход. По отношение на услугите по охрана към управителите се прилагат изискванията за гражданство на ЕС и пребиваване в ЕС.

BG: За дейности в областта на въздушната фотография и геодезията, кадастралните изследвания и картографията се изисква гражданство. Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите по трудово посредничество и осигуряване на работна ръка, услуги по осигуряване на помощен персонал за работа в офиси, услуги по разследване, услуги по охрана, услуги по технически изпитвания и анализи, услуги въз основа на договор за ремонт и демонтиране на съоръжения на петролни и газови полета. Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за официални писмени и устни преводи.

DE: Условие за гражданство на заклети устни преводачи.

DK: По отношение на услугите по охрана се прилага изискване за пребиваване и условие за гражданство за мнозинството от членовете на управителния съвет и за управителите. Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на осигуряването на летищна охрана.

EE: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за услугите по охрана. Условие за гражданство на ЕС за заклети писмени преводачи.

FI: Изискване за пребиваване в ЕИП за заклети писмени преводачи.

FR: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на предоставянето на права в областта на услугите по трудово посредничество.

FR: Чуждестранните инвеститори се нуждаят от специално разрешение за услуги по изследване и проучване, свързани с научни и технически консултантски услуги.

HR: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за услугите по наемане на работна сила и услугите по разследване и по охрана.

IT: Прилага се изискване за италианско гражданство или гражданство на ЕС и изискване за пребиваване, за да се получи необходимото разрешение за предоставяне на услуги по охранителна дейност. Собствениците на издателско или полиграфическо дружество и издателите трябва да са граждани на държава членка. Главните управления на дружествата трябва да се намират в държава членка. Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за услуги по събиране на вземания и услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус.

LV: По отношение на услугите по разследване само детективските агенции, чиито ръководители и служители с офис в административна институция са граждани на ЕС или на ЕИП, имат право да получат лиценз. По отношение на услугите по охрана поне половината от дружествения капитал трябва да се притежава от физически и юридически лица от ЕС или ЕИП, за да се получи лиценз.

LT: Услугите по охрана могат да се извършват само от лица с гражданство на държава от ЕИП или НАТО.

PL: По отношение на услугите по разследване професионален лиценз може да се предостави на лице с полско гражданство или на гражданин на друга държава членка, държава от ЕИП или Швейцария. По отношение на услугите по охрана професионален лиценз може да се предостави на лице с полско гражданство или на гражданин на друга държава членка, държава от ЕИП или Швейцария. Условие за гражданство на ЕС за заклет писмени преводачи. Условие за полско гражданство за предоставяне на услуги в областта на въздушната фотография и за извършване на дейност като главен редактор на вестници и списания.

PT: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация за услугите по разследване. Условие за гражданство на ЕС по отношение на инвеститорите, за да се предоставят услуги по събиране на вземания и услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус. Условие за гражданство за специализирания персонал за услугите по охрана.

SE: Изискване за пребиваване на издателите и собствениците на дружества, занимаващи се с издателска и полиграфическа дейност. Само народът саами може да притежава стопанство за отглеждане на северни елени и да упражнява дейност по отглеждането им.

SK: По отношение на услугите по разследване и охрана лицензите се издават само ако няма риск за сигурността и ако всички управители са граждани на държави от ЕС, ЕИП или Швейцария.

4. Дистрибуторски услуги

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на дистрибуцията на оръжия, боеприпаси и взривни вещества.

EU: За да се стопанисва аптека или за да се извършва дейност като търговец на тютюневи изделия в някои страни се прилага условие за гражданство и изискване за пребиваване.

FR: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на предоставянето на изключителни права в областта на търговията на дребно с тютюневи изделия.

FI: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на дистрибуцията на алкохолни напитки и фармацевтични продукти.

AT: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на дистрибуцията на фармацевтични продукти.

BG: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на дистрибуцията на алкохолни напитки, химически продукти, тютюн и тютюневи изделия, фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки; оръжия, боеприпаси и военно оборудване; петрол и петролни продукти, газ, благородни метали, скъпоценни камъни.

DE: Единствено физическите лица имат право да предоставят услуги по продажба на дребно на фармацевтични продукти и определени медицински стоки на обществеността. За да се получи лиценз за фармацевт и/или за да се открие аптека за продажба на дребно на фармацевтични продукти и определени медицински стоки на обществеността, се прилага изискване за пребиваване. Граждани на други страни или лица, които не са преминали германския изпит по фармация, могат да получат лиценз единствено да поемат аптека, която вече е съществувала в продължение на предходните три години.

HR: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на дистрибуцията на тютюневи изделия.

6. Услуги, свързани с околната среда

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на осигуряването на услуги, свързани с каптиране и пречистване на вода и водоснабдяване на домакинствата, промишлеността, търговците или други потребители, включително осигуряването на питейна вода, и с управление на водите.

7. Финансови услуги¹

EU: Само дружествата със седалище в ЕС могат да извършват дейност като депозитари на активите на инвестиционни фондове. За да се управляват доверителни фондове и инвестиционни дружества, се изисква създаване на специализирано управляващо дружество, което има главно управление и седалище в същата държава членка.

AT: Лицензът за клон на чуждестранни застрахователи трябва да бъде отказан, ако чуждестранният застраховател няма правноорганизационна форма, отговаряща на или сравнима с акционерно дружество или взаимозастрахователно сдружение. Клоновете трябва да се ръководят от две физически лица с постоянно пребиваване в Австрия.

---

¹ Прилага се хоризонтално ограничение по отношение на разликата в третирането между клонове и дъщерни дружества. Чуждестранните клонове могат да получат разрешение за осъществяване на дейност на територията на държава членка само при условията, предвидени в съответните законодателни актове на тази държава членка, и по тази причина може да са задължени да отговорят на специфични пруденциални изисквания.

BG: Пенсионното осигуряване трябва да се осъществява чрез участие в пенсионноосигурителни дружества. Изисква се председателят на управителния съвет и председателят на съвета на директорите да пребивават постоянно в България. Преди да създаде клон или представителство за предоставяне на определени видове застраховки, чуждестранният застраховател трябва да има право да извършва дейност в сферата на същите класове застраховки в държавата си по произход.

CY: Само членове (брокери) на кипърската фондова борса могат да осъществяват посреднически услуги по сделки с ценни книжа в Кипър. Дадено брокерско дружество може да бъде регистрирано като член на кипърската фондова борса само ако е било установено и регистрирано в съответствие с дружественото право на Кипър (без клонове).

EL: Правото на установяване не обхваща създаването на представителни офиси или друго постоянно присъствие на застрахователни дружества, освен когато тези офиси се регистрират като представителства, клонове или главни управления.

ES: Преди да създаде клон или представителство за предоставяне на определени видове застраховки, чуждестранният застраховател трябва да има право да извършва дейност в сферата на същите класове застраховки в държавата си по произход.

HU: Клоновете на чуждестранни институции нямат право да управляват активите на частни пенсионни фондове или рисков капитал. Съветът на дадена финансова институция трябва да включва поне двама членове, които са унгарски граждани, пребиваващи по смисъла на съответните нормативни актове за чуждестранния обмен, и притежаващи постоянно пребиваване в Унгария от поне една година.

IE: В случай на колективни инвестиционни схеми, формирани като доверителни тръстове и дружества с променлив капитал (различни от предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа, ПКИПЦК), доверителят/депозитарят и управляващото дружество трябва да са регистрирани в Ирландия или в друга държава членка (без клонове). В случай на командитно инвестиционно дружество, поне един от партньорите с неограничена отговорност трябва да е регистриран в Ирландия. За да стане член на фондовата борса в Ирландия, дадено лице трябва:

- а) да има разрешение в Ирландия, за което се изисква то да бъде регистрирано или да е съдружие с главно управление/седалище в Ирландия, или
- б) да има разрешение в друга държава членка в съответствие с Директивата на ЕС относно инвестициите и услугите.

PT: Управлението на пенсионните фондове може да се извършва само от специализирани дружества, учредени за тази цел в Португалия, от създадени в Португалия застрахователни дружества, които са получили разрешение да извършват дейност по животозастраховане, или от субекти с право да управляват пенсионни фондове в други държави членки.

За да създадат клон в Португалия, чуждестранните застрахователни дружества трябва да докажат поне петгодишен предходен опит в тази дейност. Не се разрешава създаване на преки клонове за застрахователно посредничество, което се осъществява от дружества, учредени в съответствие със законодателството на държава членка.

FI: За застрахователни дружества, извършващи задължително пенсионно осигуряване, поне половината от учредителите и членовете на съвета на директорите и надзорния съвет трябва да пребивават в ЕС, освен когато компетентните органи са разрешили изключение от това правило.

За застрахователни дружества, различни от тези в рамките на задължителното пенсионно осигуряване: изискване за пребиваване на поне един член на съвета на директорите и надзорния съвет и на изпълнителния директор.

Генералният представител на застрахователно дружество от Грузия трябва да пребивава на територията на Финландия, освен ако главното управление на дружеството е извън рамките на ЕС.

Чуждестранните застрахователни дружества не могат да получат лиценз за клон във Финландия за извършването на задължително пенсионно осигуряване.

За банкови услуги: изискване за пребиваване на поне един от учредителите, един член на съвета на директорите и надзорния съвет, изпълнителния директор и лицето, упълномощено да се подписва от името на кредитната институция.

ИТ: За да получи разрешение да управлява системата за сетълмент на ценни книжа чрез установено в Италия дружество, дадено дружество трябва да бъде регистрирано в Италия (без клонове). За да получи разрешение да управлява дейностите на централен депозитар на ценни книжа, установен в Италия, дадено дружество трябва да бъде регистрирано в Италия (без клонове). В случай на колективни инвестиционни схеми, различни от ПКИПЦК, хармонизирани съгласно законодателството на ЕС, доверителят/депозитарят трябва да е регистриран в Италия или в друга държава членка и установен посредством клон в Италия. От управляващите дружества на ПКИПЦК, които не са хармонизирани съгласно законодателството на ЕС, също се изисква да бъдат регистрирани в Италия (без клонове). Единствено банките, застрахователните дружества, инвестиционните дружества и дружествата, които управляват ПКИПЦК, хармонизирани съгласно законодателството на ЕС, и които имат главно управление в ЕС, както и ПКИПЦК, регистрирани в Италия, могат да управляват ресурсите на пенсионни фондове. При осъществяване на продажби по домовете посредниците трябва да използват одобрени финансови агенти, които са включени в италианския регистър. Представителствата на чуждестранните посредници не могат да извършват дейности с цел предоставяне на инвестиционни услуги.

LT: За целите на управлението на активи трябва да се регистрира специализирано управляващо дружество (без клонове).

Само дружества със седалище или клон в Литва могат да извършват дейност като депозитари за пенсионни фондове.

Само банки със седалище или клон в Литва, на които е разрешено да предоставят инвестиционни услуги в държавата членка или в държавата от ЕИП, могат да действат като депозитари на активите на пенсионните фондове.

PL: За застрахователните посредници се изисква местна регистрация (без клонове).

SK: Чуждестранни граждани могат да учредят застрахователно дружество под формата на акционерно дружество или да осъществяват застрахователна дейност чрез дъщерни дружества със седалище в Словакия (без клонове).

Инвестиционни услуги в Словакия могат да бъдат предоставяни от банки, инвестиционни дружества, инвестиционни фондове и дилъри на ценни книжа с правноорганизационна форма на акционерни дружества със собствен капитал в размер, съответстващ на законовия (без клонове).

SE: Застрахователните брокери, които не са регистрирани в Швеция, могат да се установяват само чрез клон. Учредителят на спестовна каса трябва да бъде физическо лице, което пребивава в ЕС.

8. Здравни, социални и образователни услуги

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на публично финансирани здравни, социални и образователни услуги.

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на частно финансирани други услуги по хуманно здравеопазване.

EU: По отношение на частно финансирани образователни услуги е възможно да се прилагат изисквания за гражданство на мнозинството от членовете на съвета.

EU (с изключение на NL, SE и SK): Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на предоставянето на частно финансирани други образователни услуги, т.е. услуги, различни от класифицираните като услуги в областта на основното, средното, висшето образование и образователните услуги за възрастни.

BE, CY, CZ, DK, FR, DE, EL, HU, IT, ES, PT и UK: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на предоставянето на частно финансирани социални услуги, различни от услуги, свързани с рехабилитационни заведения, почивни домове и домове за стари хора.

FI: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на частно финансираните здравни и социални услуги.

BG: Чуждестранните висши учебни заведения не могат да откриват подразделения на територията на България. Те могат да откриват факултети, катедри, институти и колежи в България само в рамките на структурата на българските висши учебни заведения и в сътрудничество с тях.

EL: По отношение на услугите в областта на висшето образование няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация във връзка със създаване на учебни заведения, които издават признати държавни дипломи. Условие за гражданство на ЕС за собствениците, мнозинството от членовете на съвета и учителите в частно финансираните основни и средни училища.

HR: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на основното образование.

SE: Швеция си запазва правото да приема или поддържа всяка мярка по отношение на доставчиците на образователни услуги, които са получили одобрение от публичните органи за предоставяне на образование. Тази резерва се прилага за доставчиците на публично финансирани и частно финансирани образователни услуги, ползващи някаква форма на държавна подкрепа, наред с другото, за доставчиците на образователни услуги, признати от държавата, под контрола на държавата или предоставящи образование, за което е предвидена подкрепа.

UK: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на предоставянето на частно финансирани услуги по превоз на пациенти с коли на спешна медицинска помощ, или частно финансирани услуги на лечебни заведения, различни от болници.

9. Туристически услуги и услуги, свързани с пътувания

BG, CY, EL, ES и FR: Условие за гражданство на екскурзоводи.

BG: За хотелиерски, ресторантьорски услуги и кетъринг услуги (с изключение на кетъринг при услугите в областта на въздушния транспорт) се изисква регистрация (без клонове).

IT: Екскурзоводите от държави извън ЕС трябва да получат специален лиценз.

10. Услуги в областта на отдиха, културата и спорта

Услуги на информационни агенции и пресагенции

FR: Чуждестранното участие в съществуващи дружества, публикуващи издания на френски език, не може да надвишава 20 % от капитала или правата на глас в дружеството. По отношение на пресагенциите към националното третиране на създаването на юридически лица се прилага правилото на взаимността.

Услуги в областта на спорта и други услуги в областта на отдиха

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите в областта на хазарта и игрите със залагания. С оглед на правната сигурност се уточнява, че не се предоставя пазарен достъп.

AT: По отношение на ски училищата и услугите на планинските водачи изпълнителните директори на юридическите лица трябва да са граждани от ЕИП.

Услуги на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата

BE, FR, HR и IT: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата.

11. Транспорт

Морски транспорт

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на създаването на регистрирано дружество, за да експлоатира флота, който плава под националния флаг на държавата, където е учредено дружеството.

FI: Що се отнася до спомагателните услуги в морския транспорт, те могат да бъдат предоставяни само от кораби, плаващи под финландски флаг.

HR: Що се отнася до спомагателните услуги в морския транспорт, от чуждестранните юридически лица се изисква да имат установено в Хърватия дружество, на което да бъде предоставена концесия от пристанищните власти след процедура за възлагане на обществена поръчка. Броят на доставчиците на услуги може да бъде ограничен в съответствие с ограничения в пристанищния капацитет.

Транспорт по вътрешни водни пътища¹

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на националния каботажен транспорт. Мерките, които се предвиждат в съществуващите или бъдещите споразумения относно достъпа до вътрешните водни пътища (вкл. споразумения за канала Рейн—Майн—Дунав), запазват някои права на движение за операторите, установени в съответните държави, които отговарят на критериите за националност по отношение на собствеността. Спазват се разпоредбите за прилагане на Конвенцията от Манхайм за корабоплаването по река Рейн.

AT и HU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на създаването на регистрирано дружество, за да експлоатира флота, който плава под националния флаг на държавата, където е учредено дружеството.

---

¹ Включително спомагателните услуги в областта на транспорта по вътрешни водни пътища.

АТ: По отношение на вътрешните водни пътища концесия се предоставя само на юридически лица от ЕИП и повече от 50 % от дяловия капитал, правата на глас и мнозинството в управителните органи са запазени за граждани от ЕИП.

НР: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на транспорта по вътрешни водни пътища.

Услуги в областта на въздушния транспорт

EU: Условието за взаимен пазарен достъп в областта на въздушния транспорт ще са предмет на Споразумението за общо авиационно пространство между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна.

EU: Въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи на ЕС, трябва да са вписани в търговския регистър на държавата членка, която издава лиценз на превозвача, или на друго място в ЕС. При даването под наем на въздухоплавателни средства с екипаж самото въздухоплавателното средство трябва да е собственост на физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или на юридически лица, отговарящи на специални критерии за собствеността на капитала и контрола. Въздухоплавателното средство трябва да се експлоатира от въздушни превозвачи, които са собственост на физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или на юридически лица, отговарящи на специални критерии за собствеността на капитала и контрола.

EU: По отношение на компютърните системи за резервация (КСР), когато въздушни превозвачи от ЕС не получават равнопоставено третиране¹ като това, което получават в ЕС, от доставчиците на услуги за КСР, установени извън ЕС, или когато доставчиците на услуги за КСР от ЕС не получават равнопоставено третиране като това, което получават в ЕС, от въздушните превозвачи, установени извън ЕС, могат да бъдат предприети мерки за осигуряване на равнопоставено третиране, съответно спрямо въздушните превозвачи, установени извън ЕС, от страна на доставчиците на услуги за КСР в ЕС или спрямо доставчиците на услуги за КСР, установени извън ЕС, от страна на въздушните превозвачи в ЕС.

---

¹ „Равнопоставеното третиране“ е недискриминационно третиране на въздушните превозвачи от Съюза и на доставчиците на услуги за КСР от Съюза.

Железопътен транспорт

HR: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на пътническия и товарния транспорт и услугите по тласкане и влачене.

Автомобилен транспорт

EU: Изисква се регистрация (без клонове) за каботажни операции. Изискване за пребиваване на ръководителя на транспортната дейност.

AT: По отношение на пътническия и товарния транспорт, изключителни права и/или разрешения могат да се предоставят единствено на граждани на държавите членки и на юридически лица от ЕС с главно управление в ЕС.

BG: По отношение на пътническия и товарния транспорт, изключителни права и/или разрешения могат да се предоставят единствено на граждани на държавите членки и на юридически лица от ЕС с главно управление в ЕС. Необходимо е учредяване на предприятие. Условие за гражданство на ЕС за физически лица.

EL: За да се упражнява професията на автомобилен превозвач на товари, е необходим гръцки лиценз. Лицензите се предоставят при недискриминационни условия. Автомобилните превозвачи на товари, установени в Гърция, могат да използват само превозни средства, регистрирани в Гърция.

FI: Изисква се разрешение за предоставяне на услуги в областта на автомобилния транспорт, което не обхваща регистрираните в чужбина превозни средства.

FR: Чуждестранните предприемачи нямат право да предоставят междуградски автобусни услуги.

LV: За услуги за пътнически и товарен транспорт се изисква разрешение, което не обхваща регистрираните в чужбина превозни средства. От установените в страната субекти се изисква да използват превозни средства, регистрирани в съответната страна.

RO: За да получат лиценз, автомобилните превозвачи на товари и на пътници могат да използват само превозни средства, регистрирани в Румъния, които са притежавани и използвани в съответствие с разпоредбите на постановлението на правителството.

SE: За да се упражнява професията на автомобилен превозвач на товари, е необходим шведски лиценз. Критериите за получаване на лиценз за извършване на таксиметрови услуги включва определянето от дружеството на физическо лице, което да действа като ръководител на транспортната дейност (*de facto* изискване за пребиваване — вж. шведската резерва относно видовете установяване). Критериите за получаване на лиценз от други автомобилни превозвачи включват дружеството да е установено в ЕС, да има обект, разположен в Швеция, и да е определило физическо лице, което да действа като ръководител на транспортната дейност и което трябва да пребивава в ЕС. Лицензите се издават при недискриминационни условия, с изключение на факта, че автомобилните превозвачи на товари и на пътници по принцип могат да използват само превозни средства, които са регистрирани в националния регистър за движението по пътищата. Ако превозно средство е регистрирано в чужбина, собственост е на физическо или юридическо лице, чието основно местопребиваване е в чужбина, и е въведено на територията на Швеция за временно ползване, превозното средство може да бъде временно използвано в Швеция. Понятието за временно ползване обикновено се определя от шведската агенция по транспорта в смисъл на не повече от една година.

14. Енергийни услуги

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на юридическите лица от Грузия, контролирани¹ от физически или юридически лица от държава, която съставлява повече от 5 % от вноса на ЕС на нефт или природен газ², освен когато ЕС предостави цялостен достъп до този сектор на физически или юридически лица от тази държава по силата на споразумение за икономическа интеграция, сключено със съответната държава.

EU: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на производството на ядрена електроенергия и преработката на ядрени материали.

EU: Сертифицирането на преносната система на оператор, контролиран от физическо или юридическо лице (лица) от трета държава (държави), може да се откаже, ако съгласно член 11 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и съгласно член 11 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ операторът не е доказал, че това сертифициране няма да изложи на опасност сигурността на енергийните доставки в държава членка и/или в ЕС.

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите в областта на тръбопроводния транспорт на горива, различни от консултантските услуги.

BE и LV: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите в областта на тръбопроводния транспорт на природен газ, различни от консултантските услуги.

---

¹ Юридическо лице се контролира от друго физическо или юридическо лице (лица), ако това физическо или юридическо лице (лица) разполага с правомощия да определя мнозинството от неговите директори или по друг начин да оказва законно влияние върху неговите действия. По-конкретно, ако се притежават повече от 50 % от дяловия капитал на определено юридическо лице, се счита, че то е контролирано.

² Въз основа на данните, публикувани от отговарящата за енергетиката генерална дирекция в последния статистически наръчник на ЕС за енергетиката: внос на суров нефт (в тегловни единици) и на газ (като калоричност).

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE и UK: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите, свързани с енергоразпределението, различни от консултантските услуги.

SI: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите, свързани с енергоразпределението, различни от услугите, свързани с газоразпределението.

CY: Кипър си запазва правото да изисква реципрочност при получаване на лицензи за дейностите по търсене, проучване и добив на въглеводороди.

15. Други услуги, които не са включени другаде

PT: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услуги, свързани с продажбата на оборудване или с прехвърлянето на патенти.

SE: Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на погребални, траурно-обредни услуги и кремация.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-Б

СПИСЪК НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ОТНОСНО ТРАНСГРАНИЧНОТО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ (СЪЮЗА)

1. В изложения по-долу списък на задълженията са посочени икономическите дейности, либерализирани от Съюза съгласно член 86 от настоящото споразумение, както и ограниченията под формата на резерви по отношение на достъпа до пазара и на националното третиране, приложими за услуги и доставчици на услуги от Грузия в областта на същите дейности. Списъците съдържат следните части:
  - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в рамките на който страната по споразумението поема задължението, и обхватът на либерализацията, към която се прилагат резервите;
  - б) втора колона с описание на приложимите резерви.

Ако посочената в буква б) колона включва резерви, специфични само за определена държава членка, непосочените в нея държави членки поемат задължения в съответния сектор без резерви (липсата на резерви, специфични за определена държава членка в даден сектор не засяга евентуалните приложими хоризонтални резерви или секторни резерви в рамките на Съюза).

Не се поемат задължения за секторите или подсекторите, които не са посочени в списъка по-долу.

2. За определянето на отделните сектори и подсектори:
  - а) CPC е Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC *prov*, 1991 г.;
  - б) „CPC ver. 1.0“ е Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC *ver* 1.0, 1998 г.
3. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите към квалификацията, с техническите стандарти и изискванията и процедурите за получаване на разрешение, когато те не представляват ограничение по отношение на достъпа до пазара или националното третиране по смисъла на членове 84 и 85 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка, при всички положения тези мерки (напр. необходимостта от получаване на лиценз, задълженията за универсална услуга, необходимостта от признаване на квалификации в регулираните сектори, от полагане на специални изпити, включително езикови, недискриминационно изискване за това някои дейности да не могат да се извършват в защитени природни зони или в зони с особено историческо и културно значение) се прилагат за предприемачите от другата страна.

4. Списъкът по-долу не засяга възможността за прилагане на начин 1 в някои сектори и подсектори в сферата на услугите, нито съществуването на държавен монопол и изключителни права съгласно списъка на задълженията относно установяването.
5. В съответствие с член 76, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от страните.
6. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физически или юридически лица.

7. Начини 1 и 2 се отнасят до начините на предоставяне на услуги, описани съответно в член 77, параграф 14, букви а) и буква б) от настоящото споразумение.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
1. БИЗНЕС УСЛУГИ	
А. Професионални услуги	
а) Юридически услуги (СРС 861) ¹ (с изключение на правните консултации и услугите за правна документация и удостоверяване, предоставяни от юристи, които имат обществени функции, например нотариуси, „ <i>huissiers de justice</i> “ или други „ <i>officiers publics et ministériels</i> “)	За начини 1 и 2 АТ, СУ, ЕС, ЕЛ, ЛТ и МТ: За упражняване на професията в областта на вътрешното право (правото на ЕС и на държава членка) се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия, към което се прилага условие за гражданство.

¹ Включва правни консултации, процесуално представителство, арбитраж и помирение/медиация, както и юридически услуги във връзка с документи и удостоверявания. Предоставянето на юридически услуги е разрешено единствено по отношение на международното публично право, правото на ЕС и на всяка юрисдикция на мястото, където доставчикът на услугата или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и както предоставянето на друг вид услуги, то подлежи на изискванията и процедурите за предоставяне на разрешение, приложими в държавите — членки на Европейския съюз. За юристите, предоставящи юридически услуги във връзка с международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури могат да са под формата и на местни етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), изисквания към застраховката, единствено регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчен режим за приемане в адвокатската колегия на приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и съдебен или служебен адрес в приемащата държава. Юридическите услуги по въпросите на правото на ЕС по принцип трябва да се предоставят от или чрез напълно правоспособен юрист, членуващ в адвокатска колегия в ЕС, действащ от свое име, а юридическите услуги по въпросите на правото на дадена държава — членка на Европейския съюз — от или чрез напълно правоспособен юрист, членуващ в адвокатската колегия на същата държава членка, действащ от свое име. Ето защо, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в ЕС, може да е необходимо пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава — членка на Европейския съюз, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на ЕС и националното процесуалното право. Въпреки това в някои държави членки се позволява чуждестранни юристи, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е гражданин или принадлежи на държавата, където този юрист има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>BE: За пълноправното членство в адвокатската колегия, което е необходимо за услугите по процесуално представителство, се прилагат условие за гражданство и изисквания за пребиваване. Прилагат се квоти за явяване пред „<i>Cour de cassation</i>“ по дела, които не са наказателни.</p> <p>BG: Чуждестранни юристи могат да предоставят услуги по процесуално представителство само на граждани на своята държава и при условия на реципрочност и в сътрудничество с български юрист. За услуги по правна медиация се изисква постоянно пребиваване.</p> <p>FR: За достъпа на юристите до упражняване на професиите на „<i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i>“ и „<i>avocat auprès du Conseil d'Etat</i>“ се прилагат квоти и условие за гражданство.</p> <p>HU: Обхватът на правните дейности на чуждестранните юристи се ограничава до предоставяне на правни консултации.</p> <p>LV: За положилите клетва адвокати, за които е запазено правото на процесуално представителство по наказателни производства, се прилага изискване за гражданство.</p> <p>DK: Предлагането на правни консултации на пазара е ограничено до юристи, които имат датско разрешение за упражняване на професията, и до адвокатски кантори, регистрирани в Дания. За да му бъде издадено датско разрешение, лицето трябва да положи датски изпит по право.</p> <p>SE: За придобиване на адвокатска правоспособност, необходима единствено за използването на шведското звание „<i>advokat</i>“, се прилага изискване за пребиваване.</p> <p>За начин 1</p> <p>HR: Няма за консултантските услуги по чуждестранно и международно право. Няма задължения по отношение на упражняването на хърватското право.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 1. Счетоводство и счетоводни услуги (CPC 86212, различни от „одиторски услуги“, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	<p>За начин 1</p> <p>FR, HU, IT, MT, RO и SI: Няма задължения</p> <p>AT: Условие за гражданство за представителството пред компетентните органи.</p> <p>За начин 2</p> <p>Всички държави членки: Няма ограничения</p>
б) 2. Одиторски услуги (CPC 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	<p>За начин 1</p> <p>BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI и UK: Няма задължения</p> <p>AT: Условие за гражданство за представителството пред компетентните органи и за извършване на одитите, предвидени в конкретни австрийски закони (напр. Закона за съвместните акционерни дружества, Закона за фондовата борса, Закона за банковата дейност и др.).</p> <p>HR: Чуждестранни одиторски предприятия може да предоставят одиторски услуги на хърватска територия, в случай че са учредили клон в съответствие с разпоредбите на Закона за дружествата.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>SE: Само правоспособни в Швеция одитори могат да извършват законоустановени одиторски услуги по отношение на някои правни субекти, включително на всички дружества с ограничена отговорност и по отношение на физически лица. Единствено тези лица и регистрирани публични счетоводни фирми могат да притежават дялове или да се сдружават в дружества, които извършват професионален одит (за официални цели). За предоставяне на одобрение се изисква пребиваване в ЕИП или Швейцария. Титлите „одобрен одитор“ и „правоспособен одитор“ могат да бъдат използвани единствено от одитори, одобрени или получили правоспособност в Швеция. Одиторите от асоциации за икономическо сътрудничество и някои други предприятия, които не са сертифицирани или одобрени счетоводители, трябва да пребивават в рамките на ЕИП, освен ако правителството или правителствен орган, назначен от правителството, се произнесе другояче по конкретен случай.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Консултантски услуги в сферата на данъчното облагане (CPC 863) ¹	<p>За начин 1</p> <p>АТ: Условие за гражданство за представителството пред компетентните органи.</p> <p>СУ: Данъчните служители трябва да получат необходимото разрешение от министъра на финансите. При получаване на разрешение се извършва анализ на икономическите нужди. Прилаганите критерии са аналогични на критериите, приложими за издаването на разрешение за чуждестранни инвестиции (изброени в раздел „Хоризонтални задължения“) и тъй като те се прилагат за същия подсектор, винаги се взема предвид трудовата заетост в подсектора.</p> <p>BG, MT, RO и SI: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

¹ Не включва правните консултации и услугите по процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 1.A.a). Юридически услуги

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>г) Архитектурни услуги</p> <p>И</p> <p>д) Услуги по градоустройство и планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)</p>	<p>За начин 1</p> <p>АТ: Няма задължения, освен по отношение на проектантските услуги.</p> <p>BE, CY, EL, IT, MT, PL, PT и SI: Няма задължения</p> <p>DE: Прилагане на националните правила за хонорарите и възнагражденията за всички предоставяни от чужбина услуги.</p> <p>HR: Архитектурни услуги: Физически и юридически лица може да предоставят тези услуги след одобрение от хърватската камара на архитектите. Изготвените в чужбина дизайни или проекти трябва да бъдат признати (валидирани) от упълномощени физически или юридически лица в Хърватия по отношение на съответствието им с хърватското право. Разрешение за признаване (утвърждаване) се издава от Министерството на строителството и градоустройственото планиране.</p> <p>Градоустройство и планиране: Физически и юридически лица може да предоставят тези услуги след одобрение от Министерството на строителството и градоустройственото планиране.</p> <p>HU и RO: Няма задължения по отношение на услугите по ландшафтна архитектура.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>е) Инженерни услуги; и</p> <p>ж) Интегрирани инженерни услуги</p> <p>(CPC 8672 и CPC 8673)</p>	<p>За начин 1</p> <p>АТ, SI: Няма задължения, освен по отношение на чисто проектантските услуги.</p> <p>CY, EL, IT, MT и PT: Няма задължения</p> <p>HR: Физически и юридически лица може да предоставят тези услуги след одобрение от хърватската камара на инженерите. Изготвените в чужбина дизайни или проекти трябва да бъдат признати (валидирани) от упълномощени физически или юридически лица в Хърватия по отношение на съответствието им с хърватското право. Разрешение за признаване (утвърждаване) се издава от Министерството на строителството и градоустройственото планиране.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
<p>з) Медицински (включително услуги на психолози) и стоматологични услуги</p> <p>(CPC 9312 и част от CPC 85201)</p>	<p>За начин 1</p> <p>АТ, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK и UK: Няма задължения</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на телемедицината, в който случай: Няма ограничения.</p> <p>SI: Няма задължения по отношение на социалната медицина, санитарните, епидемиологичните, медицинските и екологичните услуги, осигуряването на кръв, кръвни препарати и органи/тъкани за трансплантация, аутопсиите.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, MT, NL, PT, RO, SI и SK: Няма задължения</p> <p>UK: Няма задължения, освен по отношение на услугите на ветеринарни лаборатории и техническите услуги, предоставяни на ветеринарни хирурзи, общите консултации, даването на съвети и информирането (например в областта на храненето, поведението и грижите за домашните любимци).</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
<p>й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191)</p> <p>й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)</p>	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK и UK: Няма задължения</p> <p>FI и PL: Няма задължения, освен по отношение на услугите, предоставяни от медицински сестри.</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на телемедицината: Няма ограничения.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Търговски услуги по продажба на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки (CPC 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	За начин 1 AT, BE, BG, CZ, DE, CY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI и UK: Няма задължения LV и LT: Няма задължения, освен по отношение на поръчките по пощата HU: Няма задължения, освен по отношение на CPC 63211. За начин 2 Няма ограничения
Б. Компютърни и свързани с тях услуги (CPC 84)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност	
а) Услуги в областта на НИРД — обществени и хуманитарни науки (CPC 852 с изключение на услуги на психолози) ² б) Услуги в областта на НИРД — естествени науки (CPC 851) и в) Интердисциплинарни услуги в областта на НИРД (CPC 853)	За начини 1 и 2 EU: Изключителни права и/или разрешения във връзка с публично финансираните услуги в областта на НИРД се предоставят единствено на граждани на държавите членки и на юридически лица от ЕС с главно управление в ЕС.

¹ Към доставките на фармацевтични продукти за населението, както и към предоставянето на други услуги съществуват изисквания и процедури за издаване на разрешения и за квалификация, приложими в държавите членки. По принцип правото за извършване на тази дейност е запазено за фармацевти. В някои държави членки само доставките на лекарствата по рецепта са запазени за фармацевти.

² Част от CPC 85201, която е посочена в 1.А.з. Медицински и стоматологични услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Услуги, свързани с недвижими имоти ¹	
а) Във връзка със собствени или наети имоти (CPC 821)	За начин 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK и SI: Няма задължения HR: Изисква се търговско присъствие. За начин 2 Няма ограничения
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	За начин 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK и SI: Няма задължения HR: Изисква се търговско присъствие. За начин 2 Няма ограничения

¹ Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата и/или ограниченията за физически и юридически лица, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Услуги по даване под наем/оперативен лизинг без оператори	
а) На кораби (CPC 83103)	За начин 1 BG, CY, DE, HU, MT и RO: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
б) На въздухоплавателни средства (CPC 83104)	За начин 1 BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO и SK: Няма задължения. За начин 2 BG, CY, CZ, LV, MT, PL, RO и SK: Няма задължения. AT, BE, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PT, SI, SE и UK: Въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи на ЕС, трябва да са вписани в търговския регистър на държавата членка, която издава лиценз на превозвача, или на друго място в ЕС. Могат да се правят изключения за краткосрочни лизингови договори или при изключителни обстоятелства.
в) На други транспортни средства (CPC 83101, CPC 83102 и CPC 83105)	За начин 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO и SI: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) На други машини и оборудване (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 и CPC 83109)	За начин 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO и SK: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
д) На лични вещи и стоки за бита (CPC 832)	За начини 1 и 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK и UK: Няма задължения
е) Отдаване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	За начини 1 и 2 Няма ограничения.
Е. Други бизнес услуги	
а) Рекламни услуги (CPC 871)	За начини 1 и 2 Няма ограничения.
б) Проучване на пазара и изследване на общественото мнение (CPC 864)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Консултантски услуги в сферата на мениджмънта (CPC 865)	За начини 1 и 2 Няма ограничения.
г) Услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта (CPC 866)	За начини 1 и 2 HU: Няма задължения по отношение на арбитражните и помирителните услуги (CPC 86602).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (CPC 8676)	За начин 1 IT: Няма задължения по отношение на професиите „биолог“ и „химик-аналитик“. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK и SE: Няма задължения За начин 2 CY, CZ, MT, PL, RO, SK и SE: Няма задължения
е) Съветнически и консултантски услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (част от CPC 881)	За начин 1 IT: Няма задължения по отношение на дейностите, запазени за агрономи и „periti agrari“. EE, MT, RO и SI: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
ж) Съветнически и консултантски услуги, свързани с риболова (част от CPC 882)	За начин 1 LV, MT, RO и SI: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
з) Съветнически и консултантски услуги, свързани с преработвателната промишленост (част от CPC 884 и част от CPC 885)	За начини 1 и 2 Няма ограничения.
и) Трудово посредничество и осигуряване на работна ръка	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) 1. Набиране на ръководен персонал (CPC 87201)	<p>За начин 1</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI и SE: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SK и SI: Няма задължения.</p>
и) 2. Трудово посредничество (CPC 87202)	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK и UK: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI и SK: Няма задължения.</p>
и) 3. Услуги по осигуряване на помощен персонал за работа в офиси (CPC 87203)	<p>За начин 1</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK и SI: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SK и SI: Няма задължения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) 4. Услуги по осигуряване на помощен персонал в домакинството, други работници в сектора на търговията или промишлеността, сестрински и друг персонал (CPC 87204, CPC 87205, CPC 87206 и CPC 87209)	За начини 1 и 2 Всички държави членки, с изключение на HU: Няма задължения. HU: Няма ограничения.
й) 1. Услуги по разследване (CPC 87301)	За начини 1 и 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI и UK: Няма задължения
й) 2. Услуги по охрана (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	За начин 1 HU: Няма задължения по отношение на CPC 87304 и CPC 87305 BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI и SK: Няма задължения. За начин 2 HU: Няма задължения по отношение на CPC 87304 и CPC 87305 BG, CY, CZ, EE, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI и SK: Няма задължения.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	<p>За начин 1</p> <p>BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI и UK: Няма задължения по отношение на услугите по изследване.</p> <p>HR: Няма, с изключение на това, че услугите за основни геоложки, геодезични и добивни проучвания, както и свързаните услуги за проучвания с цел опазване на околната среда на територията на Хърватия може да се провеждат само съвместно със/или чрез местни юридически лица.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
л) 1. Поддържане и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	<p>За начин 1</p> <p>За морски плавателни съдове: BE, BG, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PT, SI и UK: Няма задължения.</p> <p>За транспортни плавателни съдове по вътрешни водни пътища: EU, с изключение на EE, HU, LV и PL: Няма задължения.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
л) 2. Поддържане и ремонт на железопътно оборудване (част от CPC 8868)	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK и UK: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 3. Поддържане и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомоби́ли и автомобилно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, част от CPC 8867 и част от CPC 8868)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
л) 4. Поддържане и ремонт на въздухоплавателни средства и техни компоненти (част от CPC 8868)	За начин 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
л) 5. Поддържане и ремонт на продукти от метали, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични вещи и стоки за бита ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 и CPC 8866)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

¹ Поддържането и ремонтът на транспортно оборудване (CPC 6112, 6122, 8867 и CPC 8868) са посочени в позиции 1.Е.л).1— 1.Е.л).4.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
м) Услуги по почистване на сгради (CPC 874)	За начин 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK и UK: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения.
н) Фотографски услуги (CPC 875)	За начин 1 BG, EE, MT и PL: Няма задължения по отношение на фотографските услуги за снимки от въздуха. HR, LV: Няма задължения по отношение на специализираните фотографски услуги (CPC 87504). За начин 2 Няма ограничения.
о) Услуги по пакетиране (CPC 876)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
п) Издателска и полиграфическа дейност (CPC 88442)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
с) Други	
с) 1. Услуги по писмен и устен превод (CPC 87905)	За начин 1 PL: Няма задължения по отношение на услугите, предоставяни от заклет писмени и устни преводачи. HU, SK: Няма задължения по отношение на официалните писмени и устни преводи. HR: Няма задължения по отношение на официалните документи. За начин 2 Няма ограничения
с) 2. Услуги по вътрешен дизайн и други специализирани услуги в областта на дизайна (CPC 87907)	За начин 1 DE: Прилагане на националните правила за хонорарите и възнагражденията за всички предоставяни от чужбина услуги. HR: Няма задължения. За начин 2 Няма ограничения
с) 3. Услуги по събиране на вземания (CPC 87902)	За начини 1 и 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус (CPC 87901)	За начини 1 и 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения
с) 5. Услуги по размножаване (CPC 87904) ¹	За начин 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK и UK: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
с) 6. Консултантски услуги в областта на далекосъобщенията (CPC 7544)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
с) 7. Телефонни услуги (CPC 87903)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

¹ Не включва издателските услуги, които са включени в CPC 88442 и са посочени в 1.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
2. КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ	
<p>А. Пощенски и куриерски услуги</p> <p>(Услугите, свързани с обработката¹ на пощенски пратки² с вътрешно или международно местоназначение според следния списък на подсектори:</p>	
<p>i) обработка на адресирани писмени съобщения на всякакъв физически носител³, включително хибридна поща и пряка пощенска реклама;</p> <p>ii) обработка на адресирани пакети и колети⁴;</p> <p>iii) обработка на адресирани печатни произведения⁵;</p> <p>iv) обработка на пратките, посочени в подсектори i)–iii) по-горе, като препоръчани пратки или пратки с обявена стойност;</p>	<p>За начини 1 и 2</p> <p>Няма ограничения⁶</p>

¹ Понятието „обработка“ включва събиране, сортиране, транспорт и доставка.

² „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

³ Например писма, пощенски картички.

⁴ Включително книги и каталози.

⁵ Списания, вестници и периодични издания.

⁶ По отношение на подточки i)–iv) могат да се изискват индивидуални разрешения, съгласно които се възлагат конкретни задължения за универсални услуги и/или финансово участие в компенсационен фонд.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>v) експресна доставка във връзка с пратките¹, посочени в подточки i) — iii) по-горе;</p> <p>vi) обработка на неадресирани пратки;</p> <p>vii) размяна на документи²</p> <p>Подсекторите i), iv) и v) могат да бъдат изключени, ако влизат в обсега на услуги, които могат да бъдат запазени, а именно: за кореспондентските пратки, чиято цена е по-ниска от основната държавна тарифа, увеличена пет пъти, при условие че тежат по-малко от 350 грама³, както и услугата за препоръчана пратка, използвана в съдебни или административни процедури.</p> <p>(част от CPC 751, част от CPC 71235⁴ и част от CPC 73210⁵)</p>	

¹ Освен по-голямата бързина и надеждност експресната доставка може да включва някои други допълнителни удобства като вземане на пратките от първоначалния пункт, доставка лично на получателя, проследяване на пратката, възможност за промяна на местоназначението и получателя по време на транспорта и изпращане на обратна разписка.

² Предоставяне на средства, включително предоставяне на специални помещения и осигуряване на превоз от трето лице, които позволяват да се направи самостоятелна доставка чрез взаимна размяна на пощенски пратки между потребители, абониращи за тази услуга. „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

³ „Кореспондентска пратка“ е писмено съобщение върху какъвто и да било физически носител, което трябва да бъде пренесено и доставено на адреса, посочен от подателя върху самата пратка или върху нейната опаковка. Книгите, каталозите, вестниците и периодичните издания не се считат за кореспондентски пратки.

⁴ Всякакъв вид сухопътен превоз на пощенски пратки за собствена сметка.

⁵ Въздушен превоз на пощенски пратки за собствена сметка.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Далекосъобщителни услуги (Тези услуги не обхващат стопанската дейност, състояща се в предоставяне на съдържание, което изисква далекосъобщителни услуги за преноса)	
а) Всички услуги, състоящи се в предаване и приемане на сигнали чрез всякакви електромагнитни средства ¹ с изключение на радиоразпръскването ²	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Услуги за спътниково радиоразпръскване ³	За начини 1 и 2 EU: Няма, с изключение на това че доставчиците на услуги в този сектор могат да бъдат задължени да гарантират изпълнението на целите от общ интерес, свързани с предаването на съдържание по мрежата си в съответствие с нормативната уредба на ЕС в областта на електронните комуникации. BE: Няма задължения

¹ Тези услуги не включват обработката на онлайн информация и/или данни (включително обработка на трансакции) (част от СРС 843), които са посочени в позиция 1.Б. Компютърни услуги.

² Радиоразпръскването се определя като непрекъсната предавателна верига, необходима за разпространение на сигналите на радио- и телевизионните програми за населението, но не включва линиите за пренос на данни между операторите.

³ Тези услуги включват далекосъобщителните услуги, състоящи се в предаване и приемане на радио- и телевизионни сигнали чрез спътник (непрекъснатата спътникова предавателна верига, необходима за разпространение на радио- и телевизионните сигнали за населението). Те обхващат продажбата на спътникови услуги, но не включват продажбата на пакети от телевизионни програми за домакинствата.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ	
Строителство и свързани с него инженерни услуги (CPC 511, CPC 512, CPC513, CPC 514, CPC515, CPC 516, CPC517 и CPC 518)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ	
(с изключение на дистрибуцията на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и други военни материали)	
<p>А. Услуги по търговско посредничество</p> <p>а) Услуги по търговско посредничество с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от CPC 61111, част от CPC 6113 и част от CPC 6121)</p> <p>б) Други услуги по търговско посредничество (CPC 621)</p>	<p>За начини 1 и 2</p> <p>EU, с изключение на AT, SI, SE и FI: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на химически продукти и благородни метали (и скъпоценни камъни).</p> <p>AT: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на пиротехнически изделия, запалими изделия, взривни устройства и токсични вещества.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>Б. Търговски услуги по продажби на едро</p> <p>а) Търговски услуги по продажби на едро на моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и на части и принадлежности за тях (част от CPC 61111, част от CPC 6113 и част от CPC 6121)</p> <p>б) Търговски услуги по продажби на едро на крайни далекосъобщителни устройства (част от CPC 7542)</p> <p>в) Други търговски услуги по продажби на едро (CPC 622, с изключение на търговия на едро с енергийни продукти¹)</p>	<p>АТ, ВГ: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на продукти за медицинска употреба, като например медицински и хирургически изделия, медицински вещества и стоки с медицинско предназначение.</p> <p>НР: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на тютюн и тютюневи изделия.</p> <p>За начин 1</p> <p>АТ, ВГ, FR, PL и RO: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на тютюн и тютюневи изделия.</p> <p>BG, FI, PL и RO: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на алкохолни напитки.</p> <p>SE: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на дребно на алкохолни напитки.</p> <p>АТ, ВГ, CZ, FI, RO, SK и SI: Няма задължения по отношение на дистрибуцията на фармацевтични продукти.</p>

¹ Услугите, които включват позиция CPC 62271, са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ в 18.Г.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>В. Търговски услуги по продажби на дребно¹</p> <p>Търговски услуги по продажби на дребно на моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и на части и принадлежности за тях (CPC 61112, част от CPC 6113 и част от CPC 6121)</p> <p>Търговски услуги по продажби на дребно на крайни далекосъобщителни устройства (част от CPC 7542)</p> <p>Търговски услуги по продажби на дребно на хранителни продукти (CPC 631)</p> <p>Търговските услуги по продажби на дребно на други (неенергийни) стоки, с изключение на търговията на дребно с фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки² (CPC 632, с изключение на CPC 63211 и 63297)</p> <p>Г. Франчайзинг (CPC 8929)</p>	<p>BG, HU и PL: Няма задължения по отношение на посредническите услуги по сделки със стоки.</p> <p>FR: В областта на услугите по търговско посредничество — няма задължения по отношение на търговците и брокерите в 17 сектора на пресни хранителни продукти от национален интерес. Няма задължения по отношение на търговията на едро с фармацевтични продукти.</p> <p>MT: Няма задължения по отношение на търговското посредничество.</p> <p>BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK и UK: Няма задължения в областта на услугите по продажби на дребно, с изключение на поръчките по пощата.</p>

¹ Не включва услугите по поддържане и ремонт, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ в 1.Б. и 1.Е.л).

² Търговските услуги по продажби на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки са посочени в ПРОФЕСИОНАЛНИ УСЛУГИ в 1.А.к).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Услуги в областта на началното образование (CPC 921)	<p>За начин 1</p> <p>BG, CY, FI, HR, MT, RO, SE и SI: Няма задължения</p> <p>FR: Условие за гражданство. Независимо от това чуждестранни граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават.</p> <p>IT: Условие за гражданство за доставчиците на услуги, за да получат разрешение да издават признати от държавата дипломи.</p> <p>За начин 2</p> <p>CY, FI, HR, MT, RO, SE и SI: Няма задължения</p>
Б. Услуги в областта на средното образование (CPC 922)	<p>За начин 1</p> <p>BG, CY, FI, HR, MT, RO и SE: Няма задължения</p> <p>FR: Условие за гражданство. Независимо от това чуждестранни граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават.</p> <p>IT: Условие за гражданство за доставчиците на услуги, за да получат разрешение да издават признати от държавата дипломи.</p> <p>За начин 2</p> <p>CY, FI, MT, RO и SE: Няма задължения</p> <p>За начини 1 и 2</p> <p>LV: Няма задължения по отношение на образователните услуги във връзка с техническото и професионалното средно образование за ученици с увреждания (CPC 9224).</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>В. Услуги в областта на висшето образование (CPC 923)</p>	<p>За начин 1 AT, BG, CY, FI, MT, RO и SE: Няма задължения FR: Условие за гражданство. Независимо от това чуждестранни граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават. IT: Условие за гражданство за доставчиците на услуги, за да получат разрешение да издават признати от държавата дипломи.</p> <p>За начин 2 AT, BG, CY, FI, MT, RO и SE: Няма задължения</p> <p>За начини 1 и 2 CZ и SK: Няма задължения по отношение на услугите в областта на висшето образование с изключение на услугите на техническото и професионалното обучение след завършено средно образование (CPC 92310).</p>
<p>Г. Образователни услуги за възрастни (CPC 924)</p>	<p>За начини 1 и 2 CY, FI, MT, RO и SE: Няма задължения.</p> <p>AT: Няма задължения по отношение на образователните услуги за възрастни по радиото или телевизията.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Други образователни услуги (CPC 929)	<p>За начини 1 и 2</p> <p>AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE и UK: Няма задължения.</p> <p>За начин 1:</p> <p>HR: Няма ограничения за дистанционното обучение чрез кореспонденция или чрез използване на телекомуникационни средства.</p>
6. УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА	
А. Услуги във връзка с отпадъчните води (CPC 9401) ¹	<p>За начин 1</p> <p>EU, с изключение на EE, LT и LV: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги.</p> <p>EE, LT и LV: Няма ограничения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

¹ Съответства на „Канализационни услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Управление на твърди/опасни отпадъци, с изключение на трансграничния превоз на опасни отпадъци а) Услуги по обезвреждане на отпадъци (CPC 9402)	За начин 1 EU, с изключение на EE и HU: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги. EE и HU: Няма ограничения За начин 2 Няма ограничения
б) Санитарно-хигиенни и подобни услуги (CPC 9403)	За начин 1 EU, с изключение на EE, HU и LT: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги. EE, HU и LT: Няма ограничения За начин 2 Няма ограничения
В. Опазване на въздуха и климата (CPC 9404) ¹	За начин 1 EU, с изключение на EE, FI, LT, PL и RO: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги. EE, FI, LT, PL, RO: Няма ограничения За начин 2 Няма ограничения

¹ Съответства на „Услуги по пречистване на отработени газове“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>Г. Възстановяване и почистване на почвите и водите</p> <p>а) Третиране и възстановяване на заразени/замърсени почви и води</p> <p>(част от CPC 94060)¹</p>	<p>За начин 1</p> <p>EU, с изключение на EE, FI и RO: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги.</p> <p>EE, FI, RO: Няма ограничения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
<p>Д. Намаляване на шума и вибрациите</p> <p>(CPC 9405)</p>	<p>За начин 1</p> <p>EU, с изключение на EE, FI, LT, PL и RO: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги.</p> <p>EE, FI, LT, PL и RO: Няма ограничения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

¹ Съответства на части от „Услуги по опазване на природата и ландшафта“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>Е. Опазване на биологичното разнообразие и ландшафта</p> <p>а) Услуги по опазване на природата и ландшафта (част от CPC 9406)</p>	<p>За начин 1</p> <p>EU, с изключение на EE, FI и RO: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги.</p> <p>EE, FI и RO: Няма ограничения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
<p>Ж. Други услуги, свързани с околната среда, и спомагателни услуги (CPC 94090)</p>	<p>За начин 1</p> <p>EU, с изключение на EE, FI и RO: Няма задължения, освен по отношение на консултантските услуги.</p> <p>EE, FI и RO: Няма ограничения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователна дейност и свързани с нея услуги	<p>За начини 1 и 2</p> <p>AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI и UK: Няма задължения по отношение на услугите по пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рискове, свързани с:</p> <p>i) морското корабоплаване, търговския въздушен транспорт, изстрелването на космически кораби и средства (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка произтичаща отговорност; и</p> <p>ii) стоките под режим международен транзит.</p> <p>АТ: Рекламната дейност и посредничеството от името на дъщерно дружество, което не е установено в Съюза, или на клон, който не е установен в Австрия (освен за презастраховането и ретроцесията), са забранени. Задължителната авиационна застраховка (с изключение на застраховането на международния търговски въздушен транспорт) може да бъде сключвана само от дъщерно дружество, установено в Съюза, или от клон, установен в Австрия.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>DK: Задължителната авиационна транспортна застраховка може да се сключва само от дружества, установени в Съюза. Никое лице, нито дружество (включително застрахователни дружества) не може да извършва в Дания дейности по пряко застраховане на лица, пребиваващи в Дания, на датски кораби или на собственост в Дания, с изключение на застрахователните дружества, лицензирани според датското законодателство или от датските компетентни органи.</p> <p>DE: Полиците за задължителната авиационна застраховка могат да бъдат сключвани единствено от дъщерно дружество, установено в Съюза, или от клон, установен в Германия. Ако чуждестранно застрахователно дружество създаде клон в Германия, то може да сключва в Германия договори за застраховка при международен транспорт само с посредничеството на клона, установен в Германия.</p> <p>FR: Застраховането срещу рискове при сухопътни превозни средства може да се извършва само от застрахователни дружества, установени в Съюза.</p> <p>PL: Няма задължения по отношение на презастраховането и ретроцесията, с изключение на застраховка срещу рискове във връзка със стоки, с които се осъществява международна търговия.</p> <p>PT: Авиационното и морското транспортно застраховане, включващо застраховката на товари, летателни апарати, плавателни съдове и застраховката „Гражданска отговорност“, могат да се сключват само от дружества, установени в ЕС. Единствено физически лица или дружества, установени в ЕС, могат да извършват дейност като посредници при сключването на такива застраховки в Португалия.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI и UK: Няма задължения по отношение на услугите по посредничество при пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рискове, свързани с:</p> <p>i) морското корабоплаване, търговския въздушен транспорт, изстрелването на космически кораби и средства (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка произтичаща отговорност; и</p> <p>ii) стоките под режим международен транзит.</p> <p>BG: Няма задължения по отношение на прякото застраховане, с изключение на услугите, предоставяни от чуждестранни доставчици на чуждестранни лица на територията на Република България. Транспортните застраховки, покриващи стоките, застраховките на превозни средства като такива и застраховките за отговорност по отношение на рискове в Република България, не могат да бъдат сключвани пряко от чуждестранни застрахователни дружества.</p> <p>Чуждестранното застрахователно дружество може да сключва договори за застраховка само посредством клон.</p> <p>Няма задължения по отношение на застраховането на депозити и аналогични компенсаторни схеми, както и по отношение на схемите за задължително застраховане.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Банкови и други финансови услуги (без застраховане)	<p>СУ, LV и МТ: Няма задължения по отношение на услугите по пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рискове, свързани с:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) морското корабоплаване, търговския въздушен транспорт, изстрелването на космически кораби и средства (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка произтичаща отговорност; и ii) стоките под режим международен транзит. <p>LT: Няма задължения по отношение на услугите по пряко застраховане с изключение на застраховането срещу рискове, свързани с:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) морското корабоплаване, търговския въздушен транспорт, изстрелването на космически кораби и средства (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка произтичаща отговорност; и

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>ii) стоките под режим международен транзит с изключение на сухопътния транспорт, когато рискът е в Литва.</p> <p>BG, LV, LT и PL: Няма задължения по отношение на застрахователно посредничество.</p> <p>ES: За актюерски услуги се изискват пребиваване и подходящ тригодишен професионален опит.</p> <p>FI: Единствено застрахователите с главно управление в ЕС или с клон във Финландия могат да предлагат услуги по пряко застраховане (включително съзастраховане). За предоставянето от брокери на застрахователни услуги се изисква постоянното място на стопанска дейност да е в ЕС.</p> <p>HR: Няма задължения по отношение на прякото застраховане и услугите по посредничество при пряко застраховане, с изключение на:</p> <p>а) животозастраховане: за предлагане на животозастраховане на чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия;</p> <p>б) общо застраховане: за предлагане на общо застраховане, различно от застраховка „Гражданска отговорност“ за автомобили, на чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия;</p> <p>в) морско, авиационно, транспортно застраховане.</p> <p>HU: Прякото застраховане на територията на Унгария от застрахователни дружества, които не са установени в ЕС, е разрешено само посредством офис на клон, който е регистриран в Унгария.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>IT: Няма задължения по отношение на актюерите.</p> <p>Застраховката на товари по време на превоз, застраховката на самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение на рисковете в Италия могат да се сключват само от застрахователни дружества, установени в Съюза. Тази резерва не се прилага към международния транспорт, който включва внос в Италия.</p> <p>SE: прякото застраховане е разрешено само посредством доставчик на застрахователни услуги, който е получил разрешение в Швеция, при условие че чуждестранният доставчик на услуги и шведското застрахователно дружество са част от една и съща група от дружества или са сключили помежду си споразумение за сътрудничество.</p> <p>За начин 2</p> <p>AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI и UK : Няма задължения по отношение на посредничеството.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>BG: В областта на прякото застраховане български физически и юридически лица, както и чуждестранни лица, които развиват стопанска дейност на територията на Република България, могат да сключват договори за застраховане по отношение на дейността си в България само с доставчици, които са получили разрешение за осъществяването на такава застрахователна дейност на територията на България. Застрахователните обезщетения по тези договори се изплащат в България. Няма задължения по отношение на застраховането на депозити и аналогични компенсаторни схеми, както и по отношение на схемите за задължително застраховане.</p> <p>HR: Няма задължения по отношение на прякото застраховане и услугите по посредничество при пряко застраховане, с изключение на:</p> <p>а) животозастраховане: за възможността чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия, да получат животозастраховане;</p> <p>б) общо застраховане:</p> <p>i) за възможността чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия, да получат общо застраховане, различно от застраховка „Гражданска отговорност“ за автомобили;</p> <p>ii) лично или имуществено застраховане за рискове, което не се предлага в Република Хърватия; - дружества, сключващи застраховка в чужбина във връзка с инвестиционни дейности в чужбина, включително оборудването, необходимо за тези дейности; - за гарантиране връщането на външни заеми (допълнително застраховане); - лично или имуществено застраховане на изцяло притежавани предприятия и съвместни предприятия, упражняващи икономическа дейност в чужда държава, ако това е в съответствие с нормативните разпоредби на съответната държава или ако се изисква за целите на регистрацията; - кораби, които се строят или са подложени на основен ремонт, ако това е заложено в договора, сключен с чуждестранния клиент (купувач);</p> <p>в) морско, авиационно, транспортно застраховане.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>IT: Застраховката на товари по време на превоз, застраховката на самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение на рисковете в Италия могат да се сключват само от застрахователни дружества, установени в Съюза. Тази резерва не се прилага към международния транспорт, който включва внос в Италия.</p> <p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE и UK: Няма задължения, освен по отношение на предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и консултантските и другите спомагателни услуги освен посредничество.</p> <p>CY: Няма задължения, освен по отношение на търговията с прехвърляеми ценни книжа, предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и консултантските и другите спомагателни услуги освен посредничество.</p> <p>BE: За инвестиционни консултантски услуги се изисква установяване в Белгия.</p> <p>BG: Възможно е да се прилагат ограничения и условия във връзка с използването на далекосъобщителната мрежа.</p> <p>EE: За приемане на депозити съществува изискване за получаване на разрешение от естонския орган за финансов надзор и за регистриране като акционерно дружество, дъщерно дружество или клон в съответствие с естонското законодателство.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>Изисква се създаване на специализирано управляващо дружество за управление на инвестиционни фондове и само дружества със седалище в Съюза могат да извършват дейност като депозитари на активите на инвестиционни фондове.</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на отпускането на заеми, финансов лизинг, услуги във връзка с плащания и парични преводи, гаранции и задължения, паричното посредничество, предоставянето и прехвърлянето на финансова информация и консултантски и други спомагателни финансови услуги освен посредничеството.</p> <p>LT: Изисква се създаване на специализирано управляващо дружество за управление на инвестиционни фондове и само дружества със седалище или клон в Литва могат да извършват дейност като депозитари на активите на инвестиционни фондове.</p> <p>IE: За предоставяне на инвестиционни услуги или инвестиционни консултации е необходимо: а) разрешение в Ирландия, за което по правило се изисква субектът да бъде капиталово дружество, персонално дружество или едноличен търговец, като във всеки от случаите трябва да има главно управление/седалище в Ирландия (може да не се изисква разрешение в някои случаи — например, когато доставчик на услуги от трета държава няма търговско присъствие в Ирландия и услугата не се предоставя на частни лица), или б) разрешение в друга държава членка в съответствие с Директивата на ЕС относно инвестиционните услуги.</p> <p>IT: Няма задължения по отношение на „promotori di servizi finanziari“ (търговци на финансови услуги).</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>LV: Няма задължения, освен по отношение на предоставянето на финансова информация и консултантските и другите спомагателни услуги с изключение на посредничество.</p> <p>LT: За управление на пенсионни фондове се изисква търговско присъствие.</p> <p>MT: Няма задължения, освен по отношение на приемане на депозити, отпускане на всякакви видове заеми, предоставяне на финансова информация и обработка на финансови данни, както и консултантски и други спомагателни услуги освен посредничество.</p> <p>PL: За предоставяне и прехвърляне на финансова информация, обработване на финансови данни и свързан с тях софтуер: изискване за използване на обществената далекосъобщителна мрежа или мрежата на друг одобрен оператор.</p> <p>RO: Няма задължения по отношение на финансовия лизинг, търговията с инструменти на паричния пазар, търговията с валута, дериватни продукти, валутни и лихвени инструменти, прехвърлими ценни книжа и други договорни инструменти и финансови активи, участието в издаване на всякакви видове ценни книжа, управлението на активи и сетълмента и клиринга на финансови активи. Услугите във връзка с плащанията и паричните преводи са разрешени само чрез местна банка.</p> <p>SI:</p> <p>i) участие в издаването на съкровищни облигации и управлението на пенсионни фондове: Няма задължения.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>ii) всички останали подсектори, освен предоставянето и прехвърлянето на финансова информация, приемането на кредити (заемането от всякакви видове) и приемането на гаранции и задължения от чуждестранни кредитни институции чрез местни правни субекти и еднолични търговци, и консултантските и другите спомагателни финансови услуги: Няма задължения. Членовете на Словенската фондова борса трябва да бъдат учредени в Република Словения или да са клонове на чуждестранни инвестиционни дружества или банки.</p> <p>За начин 2</p> <p>BG: Възможно е да се прилагат ограничения и условия във връзка с използването на далекосъобщителната мрежа.</p> <p>PL: За предоставяне и прехвърляне на финансова информация, обработване на финансови данни и свързан с тях софтуер: изискване за използване на обществената далекосъобщителна мрежа или мрежата на друг одобрен оператор.</p>
8. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ	
(само частно финансирани услуги)	
А. Услуги на болници (CPC 9311)	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK и UK: Няма задължения</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на телемедицината.</p>
В. Услуги на лечебни заведения, различни от услуги на болници (CPC 93193)	<p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Социални услуги (CPC 933)	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK и UK: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>BE: Няма задължения по отношение на социалните услуги, различни от тези на рехабилитационни заведения, почивни домове и домове за стари хора.</p>
9. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Услуги на хотели, ресторанти и кетъринг (CPC 641, CPC 642 и CPC 643) с изключение на кетъринга при услугите в областта на въздушния транспорт ¹	<p>За начин 1</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения, освен по отношение на кетъринга.</p> <p>HR: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (включително организатори на екскурзии) (CPC 7471)	<p>За начин 1</p> <p>BG, HU: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>

¹ Кетърингът при услугите в областта на въздушния транспорт фигурира в СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА, 12.Г.а) Наземни услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги на екскурзоводи (CPC 7472)	За начин 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK и SI: Няма задължения. За начин 2 Няма ограничения
10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудиовизуалните услуги)	
А. Услуги на артистичната и творческата дейност (включително тези, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (CPC 9619)	За начин 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI и UK: Няма задължения За начин 2 CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SK и SI: Няма задължения BG: Няма задължения, освен по отношение на услугите, предоставяни от театрални продуценти, вокални групи, вокално-инструментални групи и оркестри (CPC 96191); услугите, предоставяни от автори, композитори, скулптори, изпълнители и други индивидуални творци (CPC 96192); спомагателните театрални услуги (CPC 96193). EE: Няма задължения по отношение на другите услуги на артистичната и творческата дейност (CPC 96199), с изключение на услугите, предоставяни от кина и театри. LT и LV: Няма задължения, освен по отношение на услугите по експлоатация на кина и театри (част от CPC 96199).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Услуги на информационни агенции и пресагенции (CPC 962)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Услуги на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата (CPC 963)	За начин 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения За начин 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения
Г. Услуги в областта на спорта (CPC 9641)	За начини 1 и 2 АТ: Няма задължения по отношение на услугите на ски училищата и планинските водачи. BG, CZ, LV, MT, PL, RO и SK: Няма задължения За начин 1 CY, EE и HR: Няма задължения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Услуги на паркове за отдих и плажове (CPC 96491)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
11. ТРАСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт а) Международен пътнически транспорт (CPC 7211 без национален каботажен транспорт ¹). б) Международен товарен транспорт (CPC 7212 без национален каботажен транспорт ³⁰) ²	За начини 1 и 2 BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, MT, PT, RO, SI и SE: За услугите по извозване на пътници до транспортни пунктове (за по-нататъшен транспорт) се изисква разрешение.

¹ Без да се засяга обхватът от дейности, които могат да бъдат считани като част от „каботажа“ съгласно съответното национално законодателство, настоящият списък не включва националния каботажен транспорт, за който се предполага, че обхваща пътническият или товарния транспорт между пристанище или точка, разположена в държава — членка на Европейския съюз, и друго пристанище или точка, разположена в същата държава членка, включително върху нейния континентален шелф, както е посочено в Конвенцията на ООН по морско право, както и трафика, който започва и завършва в същото пристанище или точка, разположена в държава — членка на Европейския съюз.

² Включва събиране на контейнерите и превозването им до отправното международно пристанище и преместване на оборудване от международни морски превозвачи между пристанища, разположени в една и съща държава, в случай че не се реализират приходи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>Б. Транспорт по вътрешни водни пътища</p> <p>а) Пътнически транспорт (CPC 7221 без национален каботажен транспорт³⁰).</p> <p>б) Товарен транспорт (CPC 7222 без национален каботажен транспорт³⁰).</p>	<p>За начини 1 и 2</p> <p>ЕУ: Мерките, които се предвиждат в съществуващите или бъдещите споразумения относно достъпа до вътрешните водни пътища (вкл. споразумения за канала Рейн—Майн—Дунав), запазват някои права на движение за операторите, установени в съответните държави, които отговарят на критериите за гражданство по отношение на собствеността. Разпоредби за прилагане на Конвенцията от Манхайм за корабоплаването по река Рейн и Конвенцията от Белград за режима на корабоплаването по Дунава.</p> <p>АТ: Изисква се регистрация или място на стопанска дейност в Австрия.</p> <p>BG, CY, EE, FI, HR, HU, LT, MT, RO, SE и SI: Няма задължения</p> <p>CZ и SK: Няма задължения единствено по отношение на начин 1</p>
<p>В. Железопътен транспорт</p> <p>а) Пътнически транспорт (CPC 7111)</p> <p>б) Товарен транспорт (CPC 7112)</p>	<p>За начин 1</p> <p>ЕУ: Няма задължения</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Автомобилен транспорт а) Пътнически транспорт (СРС 7121 и СРС 7122) б) Товарен транспорт (СРС 7123, с изключение на транспортирането на пощенски пратки за собствена сметка ¹).	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
Д. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ² (СРС 7139)	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения

¹ Част от СРС 71235, която е посочена в КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ, 2.А.
Пощенски и куриерски услуги.

² Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, 13.Б.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
12. СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА¹	
А. Спомагателни услуги в областта на морския транспорт а) Услуги по обработка на морски товари б) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742) в) Услуги по митническо оформяне г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери	

¹ Не включва услуги по поддържане и ремонт на транспортно оборудване, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, 1.Е.л) 1—1.Е.л) 4.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>д) Услуги на морски агенции</p> <p>е) Морски спедиторски услуги</p> <p>ж) Даване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213)</p> <p>з) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7214)</p> <p>и) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745)</p> <p>й) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)</p>	<p>За начин 1</p> <p>EU: Няма задължения по отношение на услугите по обработка на морски товари, тласкане и влачене, митническо оформяне и услугите по съхранение и складиране на контейнери.</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI и SE: Няма задължения по отношение на даването под наем на плавателни съдове с екипаж.</p> <p>BG: Няма задължения</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения по отношение на услугите по съхранение и складиране.</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на услугите на агенции за товарен транспорт.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
<p>Б. Спомагателни услуги в транспорта по вътрешни водни пътища</p> <p>а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741)</p> <p>б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)</p> <p>в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от CPC 748)</p>	<p>За начини 1 и 2</p> <p>EU: Мерките, които се предвиждат в съществуващите или бъдещите споразумения относно достъпа до вътрешните водни пътища (вкл. споразумения за канала Рейн—Майн—Дунав), запазват някои права на движение за операторите, установени в съответните държави, които отговарят на критериите за гражданство по отношение на собствеността. Разпоредби за прилагане на Конвенцията от Манхайм за корабоплаването по река Рейн.</p> <p>EU: Няма задължения по отношение на услугите по тласкане и влачене, с изключение на CZ, LV и SK единствено за начин 2, когато: Няма ограничения</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на услугите на агенции за товарен транспорт.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>г) Даване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7223)</p> <p>д) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7224)</p> <p>е) Помощни услуги в областта на транспорта по вътрешни водни пътища (част от CPC 745)</p> <p>ж) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)</p>	<p>За начин 1</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI и SE: Няма задължения по отношение на даването под наем на плавателни съдове с екипаж.</p>
<p>В. Спомагателни услуги в областта на железопътния транспорт</p> <p>а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741)</p> <p>б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)</p>	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от CPC 748)</p> <p>г) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7113)</p> <p>д) Помощни услуги в областта на железопътния транспорт (CPC 743)</p> <p>е) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)</p>	<p>За начин 1</p> <p>EU: Няма задължения по отношение на тласкането и влаченето.</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на услугите на агенции за товарен транспорт.</p> <p>За начин 2</p> <p>Няма ограничения</p>
<p>Г. Спомагателни услуги в областта на автомобилния транспорт</p> <p>а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741)</p> <p>б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)</p>	<p>За начин 1</p> <p>AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI и SE: Няма задължения по отношение на даването под наем на търговски пътни превозни средства с водач.</p> <p>HR: Няма задължения, освен по отношение на агенции за товарен транспорт и помощни услуги в областта на автомобилния транспорт, подлежащи на разрешителен режим.</p> <p>За начин 2</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от СРС 748)</p> <p>г) Даване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (СРС 7124)</p> <p>д) Помощни услуги в областта на автомобилния транспорт (СРС 744)</p> <p>е) Други помощни и спомагателни услуги (част от СРС 749)</p>	Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Спонагателни услуги в областта на въздушния транспорт	
а) Наземни услуги (включително кетъринг)	За начин 1 EU: Няма задължения, освен по отношение на кетъринга. За начин 2 BG, CY, CZ, HR, HU, MT, PL, RO, SK и SI: Няма задължения.
б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Услуги на агенции за товарен транспорт (част от CPC 748)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Даване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (CPC 734)	За начини 1 и 2 EU: Използваните от въздушни превозвачи от Съюза въздухоплавателни средства трябва да са регистрирани в държавата членка, която издава лиценз на въздушния превозвач, или на друго място в Съюза. За да бъде регистрирано, може да се изисква въздухоплавателното средство да е собственост на физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или на юридически лица, отговарящи на специални критерии за собственост на капитала и контрол.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	По изключение регистрираните извън ЕС въздухоплавателни средства могат да бъдат дадени под наем от чуждестранен въздушен превозвач на въздушен превозвач от Европейския съюз при специални обстоятелства с оглед на изключителните нужди на въздушния превозвач от Европейския съюз, сезонния капацитет или необходимостта да бъдат преодолен оперативни затруднения, които не могат да се решат чрез наемане на въздухоплавателни средства, регистрирани в Европейския съюз, като за целта трябва да бъде получено одобрение за ограничен период от държавата — членка на Европейския съюз, лицензираща въздушния превозвач от Европейския съюз.
д) Продажби и маркетинг е) Компютърни системи за резервация	За начини 1 и 2 EU: когато въздушни превозвачи от Европейския съюз не получават равнопоставено третиране ¹ като това, което получават в Европейския съюз, от доставчиците на услуги за КСР, установени извън ЕС, или когато доставчиците на услуги за КСР от Европейския съюз не получават равнопоставено третиране като това, което получават в Европейския съюз, от въздушните превозвачи, установени извън ЕС, могат да бъдат предприети мерки за осигуряване на равнопоставено третиране, съответно спрямо въздушните превозвачи, установени извън ЕС, от страна на доставчиците на услуги за КСР в Европейския съюз или спрямо доставчиците на услуги за КСР, установени извън ЕС, от страна на въздушните превозвачи в Европейския съюз.
ж) Управление на летища	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения

¹ Под „равнопоставеното третиране“ се разбира недискриминационно третиране на въздушните превозвачи от Съюза и на доставчиците на услуги за КСР от Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Спомагателни услуги в областта на тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива ¹ а) Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, пренасяни по тръбопроводи (част от CPC 742)	За начин 1 АТ, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
13. ДРУГИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА	
Предоставяне на услуги в комбинирания транспорт	BE, DE, DK, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, NL, PT и UK: Няма, без да се засягат ограниченията, посочени в настоящия списък със задълженията, които се отнасят до един или друг начин на транспорт. АТ, BG, CY, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI и SK: Няма задължения.

¹ Спомагателните услуги в тръбопроводния транспорт на горива са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, 13.В.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
14. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Услуги, свързани с минното дело (CPC 883) ¹	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Б. Тръбопроводен транспорт на горива (CPC 7131)	За начин 1 EU: Няма задължения. За начин 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения

¹ Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги във връзка с минното дело, подготвянето на терена, инсталирането на сондажна апаратура на терена, сондирането, услугите във връзка със сондирането, инсталирането на обсадни тръби и полагането на тръбопровод, подготвянето и осигуряването на сондиращ разтвор, контрола на твърдата фаза в разтвора, ваденето на попадналите в сондажния кладенец предмети и операциите в сондажния кладенец, геологията на сондажния кладенец и контрола на сондирането, каботажа, вземането на проби от сондажния кладенец, въжените линии, осигуряването и прилагането на течни добавки (разсоли), осигуряването и инсталирането на допълнителни устройства, циментирането (нагнетяване с помпи), стимулирането (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаването на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запушването и ликвидирането на сондажния кладенец.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги по съхранение и складиране на горива, транспортирани по тръбопроводи (част от CPC 742)	За начин 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE и UK: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
Г. Търговски услуги по продажби на едро на твърди, течни и газообразни горива и свързани продукти (CPC 62271) и търговски услуги по продажби на едро на електроенергия, пара и топла вода	За начин 1 EU: Няма задължения по отношение на търговските услуги по продажби на едро на електроенергия, пара и топла вода За начин 2 Няма ограничения
Д. Търговски услуги по продажби на дребно на автомобилни горива (CPC 613)	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
Е. Търговски услуги по продажби на дребно на мазут, бутилирана газ, въглища и дърва (CPC 63297) и търговски услуги по продажби на дребно на електроенергия, (небутилирана) газ, пара и топла вода	За начин 1 EU: Няма задължения по отношение на търговските услуги по продажби на дребно на електроенергия, (небутилирана) газ, пара и топла вода BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK и UK: За търговските услуги по продажби на дребно на мазут, бутилирана газ, въглища и дърва — няма задължения освен по отношение на поръчките по пощата, в който случай няма ограничения. За начин 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Ж. Услуги, свързани с енергоразпределението (CPC 887)	За начин 1 EU: Няма задължения освен по отношение на консултантските услуги, в който случай няма ограничения. За начин 2 Няма ограничения
15. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Миене, почистване и боядисване (CPC 9701)	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
б) Фризьорски услуги (CPC 97021)	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
в) Козметични услуги, маникюр и педикюр (CPC 97022)	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Други грижи за красотата, н. д. (CPC 97029)	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и поддържане на добро физическо състояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	За начин 1 EU: Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
ж) Услуги по свързване на далекосъобщителни мрежи (CPC 7543)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

---

¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури са включени в 1.А.з) „Медицински услуги“, 1.А.й) 2 „Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал“, и „Здравни услуги“ (8.А и 8.В).

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-B

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С КЛЮЧОВИЯ ПЕРСОНАЛ, ДИПЛОМИРАНИТЕ СТАЖАНТИ И ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ (СЪЮЗА)

1. В списъка на резервите по-долу са посочени икономическите дейности, либерализирани съгласно раздели 2 и 3 на глава 6 (Установяване, търговия с услуги и електронна търговия) от дял IV (Търговия и свързани с търговията въпроси) от настоящото споразумение, за които се прилагат ограничения по отношение на ключовия персонал и дипломираните стажанти в съответствие с член 89 от настоящото споразумение и по отношение на търговските представители в съответствие с член 90 от настоящото споразумение, и се уточняват тези ограничения. Списъкът по-долу съдържа следните части:
  - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в който се прилагат ограничения; и
  - б) втора колона с описание на приложимите ограничения.

Ако посочената в буква б) колона включва резерви, специфични за определена държава членка, непосочените в нея държави членки поемат задължения в съответния сектор без резерви (липсата на резерви, специфични за определена държава членка в даден сектор не засяга евентуалните приложими хоризонтални резерви или секторни резерви в рамките на Съюза).

Съюзът не поема никакви задължения по отношение на ключовия персонал, дипломираните стажанти и търговските представители в икономически дейности, които не са либерализирани (остават без задължения) съгласно раздели 2 и 3 на глава 6 (Установяване, търговия с услуги и електронна търговия) от дял IV (Търговия и свързани с търговията въпроси) от настоящото споразумение.

2. За определянето на отделните сектори и подсектори:
  - а) CPC е Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC prov, 1991 г.; и
  - б) „CPC ver. 1.0“ е Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC ver 1.0, 1998 г.
3. Задълженията по отношение на ключовия персонал, дипломираните стажанти, търговците на бизнес услуги и търговците на стоки не се прилагат в случаите, когато замисълът или резултатът от временното им присъствие възпрепятства или въздейства по някакъв друг начин върху изхода от каквито и да било спорове или преговори между синдикати и работодатели.
4. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по смисъла на членове 89 и 90 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка по-долу, тези мерки (напр. необходимостта от получаване на лиценз, от признаване на квалификациите в регулираните сектори, от полагане на специални изпити, включително езикови, и от местожителство на територията, където се осъществява икономическата дейност) при всички положения се прилагат за ключовия персонал, дипломираните стажанти и търговските представители от Грузия.
5. Всички други изисквания на законовите и подзаконовите актове на ЕС и неговите държави членки, отнасящи се до влизането, пребиваването, работата и мерките за социална сигурност, продължават да се прилагат, включително подзаконовите актове относно срока на пребиваване и минималната работна заплата, както и колективните трудови договори.
6. В съответствие с член 76, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от някоя от страните.

7. Списъкът по-долу не засяга съществуването на държавен монопол и изключителни права съгласно списъка със задълженията относно установяването.
8. В секторите, в които се извършват анализи на икономическите нужди, основният критерий ще бъде оценката на положението на съответния пазар в държавата членка или региона, където трябва да се предостави услугата, включително като се взема предвид броят на съществуващите доставчици на услуги и въздействието върху тях.
9. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физическите или юридическите лица.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	<p>Обхват на вътрешнокорпоративните трансфери</p> <p>BG: Броят на служителите, прехвърлени чрез вътрешнокорпоративен трансфер, не трябва да надхвърля 10 процента от средногодишния брой на гражданите на ЕС, наети от съответното българско юридическо лице. В случай че се наемат по-малко от 100 души, е възможно броят на служителите, прехвърлени чрез вътрешнокорпоративен трансфер, да надхвърли 10 процента, като това подлежи на разрешение.</p> <p>HU: Няма задължения по отношение на физически лица, които са били съдружници в юридическо лице от Грузия.</p>
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	<p>Дипломирани стажанти</p> <p>За AT, CZ, DE, ES, FR и HU: Стажът трябва да бъде свързан с получената университетска диплома.</p> <p>BG и HU: Изисква се анализ на икономическите нужди от дипломирани стажанти¹.</p>

¹ По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите задължения в рамките на ГАТС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	<p>Изпълнителни директори и одитори</p> <p>АТ: Изпълнителните директори на клонове на юридически лица трябва да пребивават в Австрия. Физическите лица в рамките на юридическо лице или клон, които отговарят за спазването на австрийското търговско законодателство, трябва да имат местожителство в Австрия.</p> <p>FI: Чуждестранно лице, извършващо търговска дейност в качеството си на частен предприемач, се нуждае от разрешително за извършване на търговска дейност и трябва да пребивава постоянно в ЕИП. За всички сектори се прилагат изисквания за пребиваване на изпълнителния директор в ЕИП; могат обаче да се допускат изключения за определени дружества.</p> <p>FR: Изпълнителният директор на промишлено, търговско или занаятчийско предприятие трябва да получи специално разрешение, ако не притежава разрешително за пребиваване.</p> <p>RO: Мнозинството от одиторите на търговските дружества и техните заместници трябва да бъдат румънски граждани.</p> <p>SE: Изпълнителният директор на юридическо лице или клон трябва да пребивава в Швеция.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Признаване EU: Директивите на ЕС за взаимното признаване на дипломи се прилагат само към граждани на ЕС. Правото да се упражнява регулирана професионална дейност в определена държава — членка на ЕС, не означава и право тя да бъде упражнявана в друга държава членка ¹ .
6. БИЗНЕС УСЛУГИ	
А. Професионални услуги	

---

¹ За да бъде призната квалификацията на граждани на трети държави на цялата територия на ЕС, е необходимо да бъде договорено споразумение за взаимно признаване в рамката, предвидена в член 96 от настоящото споразумение.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Юридически услуги (CPC 861) ¹ с изключение на правните консултации и услугите за правна документация и удостоверяване, предоставяни от юристи, които имат обществени функции, например нотариуси, „huissiers de justice“ или други „officiers publics et ministériels“.	<p>AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO и SK: За упражняване на професията в областта на вътрешното право (правото на ЕС и на държава членка) се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия, към което се прилага условие за гражданство. За ES: Компетентният орган може да предоставя дерогации.</p> <p>BE, FI: За пълноправното членство в адвокатската колегия, което е необходимо за услугите по процесуално представителство, се прилагат условие за гражданство и изисквания за пребиваване. В Белгия се прилагат квоти за явяване пред „Cour de cassation“ по дела, които не са наказателни.</p> <p>BG: Грузински юристи могат да предоставят услуги по процесуално представителство само на грузински граждани и при условия на реципрочност и в сътрудничество с български юрист. За услуги по правна медиация се изисква постоянно пребиваване.</p> <p>FR: За достъпа на юристите до упражняване на професиите на „avocat auprès de la Cour de Cassation“ и „avocat auprès du Conseil d’Etat“ се прилагат квоти и условие за гражданство.</p>

¹ Включва правни консултации, процесуално представителство, арбитраж и помирение/медиация, както и юридически услуги във връзка с документи и удостоверявания. Предоставянето на юридически услуги е разрешено единствено по отношение на международното публично право, правото на ЕС и на всяка юрисдикция на мястото, където доставчикът на услугата или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и както предоставянето на друг вид услуги, то подлежи на изискванията и процедурите за предоставяне на разрешение, приложими в държавите — членки на ЕС. За юристите, предоставящи юридически услуги във връзка с международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури за предоставяне на разрешение могат да са под формата и на местни етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), изисквания към застраховката, единствено регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчен режим за приемане в адвокатската колегия на приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и съдебен или служебен адрес в приемащата държава. Юридическите услуги по въпросите на правото на ЕС по принцип трябва да се предоставят от или чрез напълно правоспособен юрист, членуващ в адвокатска колегия в държава — членка на ЕС, действащ от свое име, а юридическите услуги по въпросите на правото на дадена държава — членка на ЕС, — от или чрез напълно правоспособен юрист, членуващ в адвокатската колегия на същата държава — членка на ЕС, действащ от свое име. Ето защо, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в Съюза, може да е необходимо пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава — членка на ЕС, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на ЕС и националното процесуалното право. Въпреки това в някои държави членки се позволява чуждестранни юристи, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е гражданин или принадлежи на държавата, където този юрист има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	<p>HR: За пълноправното членство в адвокатската колегия, което е необходимо за услугите по процесуално представителство, се прилага условие за гражданство (хърватско гражданство и гражданство на държава — членка на ЕС).</p> <p>HU: За пълноправното членство в адвокатската колегия се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване. Обхватът на правните дейности на чуждестранните юристи се ограничава до предоставяне на правни консултации, които се провеждат въз основа на договор за сътрудничество, сключен с унгарски адвокат или адвокатска кантора.</p> <p>LV: За положилите клетва адвокати, за които е запазено правото на процесуално представителство по наказателни производства, се прилага изискване за гражданство.</p> <p>DK: Предлагаането на пазара на правни консултации е ограничено до юристи, които имат датско разрешение за упражняване на професията. За да му бъде издадено датско разрешение, лицето трябва да положи датски изпит по право.</p> <p>LU: Условие за гражданство за предоставяне на правни услуги съгласно люксембургското право и правото на ЕС.</p> <p>SE: За придобиване на адвокатска правоспособност, необходима единствено за използването на шведското звание „advokat“, се прилага изискване за пребиваване.</p>
б) 1. Счетоводство и счетоводни услуги (CPC 86212, различни от „одиторски услуги“, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	<p>FR: За да се предоставят счетоводни услуги е необходимо решение на министъра на икономиката, финансите и промишлеността, съгласувано с министъра на външните работи. Изискването за пребиваване не може да надвишава пет години.</p> <p>IT: Изискване за пребиваване.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 2. Одиторски услуги (CPC 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	<p>АТ: Условие за гражданство за представителството пред компетентните органи и за извършване на одитите, предвидени в конкретни австрийски закони (напр. Закона за съвместните акционерни дружества, Закона за фондовата борса, Закона за банковата дейност и др.).</p> <p>DK: Изискване за пребиваване.</p> <p>ES: Условие за гражданство на извършващи задължителен одит одитори и за администратори, директори и съдружници в дружества, различни от включените в обхвата на 8-та Директива на ЕИО за дружественото право.</p> <p>FI: Изискване за пребиваване на поне един от одиторите във финландско дружество с ограничена отговорност.</p> <p>EL: Условие за гражданство на извършващи задължителен одит одитори.</p> <p>HR: Одиторски услуги могат да бъдат предоставяни единствено от одитори, които притежават официално признат лиценз от хърватската Камара на одиторите.</p> <p>IT: Изискване за пребиваване на самостоятелните одитори.</p> <p>SE: Само правоспособни в Швеция одитори могат да извършват правен одит на някои юридически лица, включително на всички дружества с ограничена отговорност. За получаване на одобрение се изисква пребиваване.</p>
в) Консултантски услуги в сферата на данъчното облагане (CPC 863) ¹	<p>АТ: условие за гражданство за представителството пред компетентните органи.</p> <p>BG и SI: Условие за гражданство на специалистите.</p> <p>HU: Изискване за пребиваване.</p>

¹ Не включва правните консултации и услугите по процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 6.A.a). „Юридически услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>г) Архитектурни услуги</p> <p>и</p> <p>д) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)</p>	<p>EE: Поне едно от отговорните лица (ръководител на проект или консултант) трябва да пребивава в Естония.</p> <p>BG: Чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството. Условие за гражданство за градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура.</p> <p>EL, HU и IT: Изискване за пребиваване.</p> <p>SK: Задължително е членството в съответната камара; може да бъде признато членството в съответните чуждестранни институции. Изискване за пребиваване, но могат да се допуснат изключения.</p>
<p>е) Инженерни услуги</p> <p>и</p> <p>ж) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8672 и CPC 8673)</p>	<p>EE: Поне едно от отговорните лица (ръководител на проект или консултант) трябва да пребивава в Естония.</p> <p>BG: Чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството.</p> <p>HR, IT и SK: Изискване за пребиваване.</p> <p>EL и HU: изискване за пребиваване (за CPC 8673 изискването за пребиваване се отнася единствено до дипломираните стажанти).</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>з) Медицински (включително услуги на психолози) и стоматологични услуги (CPC 9312 и част от CPC 85201)</p>	<p>CZ, IT и SK: Изискване за пребиваване.</p> <p>CZ, RO и SK: За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи.</p> <p>BE и LU: За дипломирани стажанти, които са чуждестранни физически лица, се изисква разрешение от компетентните органи.</p> <p>BG, MT: Условие за гражданство.</p> <p>DK: Може да се даде ограничено разрешение за изпълнение на специфична функция за максимален срок 18 месеца, за което се прилага изискване за пребиваване.</p> <p>FR: Условие за гражданство. Въпреки това, достъпът е възможен в рамките на годишни квоти.</p> <p>HR: Всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат разрешение от професионалната камара.</p> <p>LV: За да упражняват лекарската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение от местните здравни органи въз основа на икономическите нужди от лекари и стоматолози в даден регион.</p> <p>PL: За да упражняват лекарската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение. Чуждестранните лекари разполагат с ограничени изборителни права в рамките на професионалните организации.</p> <p>PT: Изискване за пребиваване за психолозите.</p>
<p>и) Ветеринарни услуги (CPC 932)</p>	<p>BG, DE, EL, FR, HR и HU: Условие за гражданство.</p> <p>CZ и SK: Изискване за гражданство и изискване за пребиваване.</p> <p>IT: Изискване за пребиваване.</p> <p>PL: Изискване за гражданство. Чуждестранните лица могат да кандидатстват за разрешително за упражняване на професията.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191)	<p>АТ: За да може да установи професионална практика в Австрия, съответното лице трябва да е практикувало въпросната професия поне три години, преди да започне тази професионална практика.</p> <p>BE и LU: За дипломирани стажанти, които са чуждестранни физически лица, се изисква разрешение от компетентните органи.</p> <p>CY, EE, RO и SK: За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи.</p> <p>FR: Условие за гражданство. Въпреки това, достъпът е възможен в рамките на годишни квоти.</p> <p>HR: Всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат разрешение от професионалната камара.</p> <p>HU: Няма задължения.</p> <p>IT: Изискване за пребиваване.</p> <p>LV: Въз основа на икономическите нужди, определени според общия брой акушерки в даден регион, които са получили разрешение от местните здравни органи.</p> <p>PL: Условие за гражданство. Чуждестранните лица могат да кандидатстват за разрешително за упражняване на професията.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)</p>	<p>АТ: Чуждестранни доставчици на услуги се допускат само в следните професии: медицински сестри, физиотерапевти, ерготерапевти, логопеди, диетолози и специалисти по храненето. За да може да установи професионална практика в Австрия, съответното лице трябва да е практикувало въпросната професия поне три години, преди да започне тази професионална практика.</p> <p>BE, FR и LU: За дипломирани стажанти, които са чуждестранни физически лица, се изисква разрешение от компетентните органи.</p> <p>CY, CZ, EE, RO и SK: За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи.</p> <p>HR: Всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат разрешение от професионалната камара.</p> <p>HU: Условие за гражданство.</p> <p>DK: Може да се даде ограничено разрешение за изпълнение на специфична функция за максимален срок 18 месеца, за което се прилага изискване за пребиваване.</p> <p>CY, CZ, EL и IT: Условие за анализ на икономическите нужди: решението зависи от наличието на свободни работни места и от липсата на кадри по региони.</p> <p>LV: Въз основа на икономическите нужди, определени според общия брой медицински сестри в даден регион, които са получили разрешение от местните здравни органи.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Търговски услуги по продажба на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки (CPC 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	FR: Условие за гражданство. Въпреки това достъпът на граждани на Грузия е възможен в рамките на установени квоти, при условие че доставчикът на услуги притежава френска диплома по фармация. DE, EL и SK: Условие за гражданство. HU: Условие за гражданство, с изключение на продажбата на дребно на фармацевтични продукти и продажбата на дребно на медицински и ортопедични стоки (CPC 63211). IT и PT: Изискване за пребиваване.
Г. Услуги, свързани с недвижими имоти ²	
а) Във връзка със собствени или наети имоти (CPC 821)	FR, HU, IT и PT: Изискване за пребиваване. LV, MT и SI: Условие за гражданство.
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	DK: Изискване за пребиваване, освен ако не бъде отменено от датската Агенция за търговията и дружествата. FR, HU, IT и PT: Изискване за пребиваване. LV, MT и SI: Условие за гражданство.

¹ Към доставките на фармацевтични продукти за населението, както и към предоставянето на други услуги съществуват изисквания и процедури за издаване на разрешения и за квалификация, приложими в държавите членки. По принцип правото за извършване на тази дейност е запазено за фармацевти. В някои държави членки само доставките на лекарствата по рецепта са запазени за фармацевти.

² Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата и/или ограниченията за физически и юридически лица, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Услуги по даване под наем/оперативен лизинг без оператори	
д) На лични вещи и стоки за бита (CPC 832)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.
е) Отдаване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.
Е. Други бизнес услуги	
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (CPC 8676)	IT и PT: Изисквания за пребиваване за биолози и химици аналитици.
е) Съветнически и консултантски услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (част от CPC 881)	IT: Изискване за пребиваване за агрономи и „periti agrari“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 2. Услуги по охрана (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	<p>BE: Условие за гражданство и изискване за пребиваване на ръководния персонал.</p> <p>BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI и SK: Условие за гражданство и изискване за пребиваване.</p> <p>DK: Условие за гражданство и изискване за пребиваване на ръководителите и летищната охрана.</p> <p>ES и PT: Условие за гражданство на специализирания персонал.</p> <p>FR: Условие за гражданство на изпълнителните директори и директорите.</p> <p>IT: Условие за италианско гражданство или гражданство на ЕС и изискване за пребиваване, за да се получи необходимото разрешение за услуги по охранителна дейност и превоз на ценности.</p>
к) Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	<p>BG: Условие за гражданство на специалистите.</p> <p>DE: Условие за гражданство на геодезисти, назначени от държавата.</p> <p>FR: Условие за гражданство за дейностите по измерване на поземлени участъци във връзка с установяване на права на собственост и с поземленото право.</p> <p>IT и PT: Изискване за пребиваване.</p>
л) 1. Поддържане и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	MT: Условие за гражданство.
л) 2. Поддържане и ремонт на железопътно оборудване (част от CPC 8868)	LV: Условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 3. Поддържане и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомобили и автомобилно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, част от CPC 8867 и част от CPC 8868)	EU: Условие за гражданство на специалисти и дипломирани стажанти във връзка с поддържането и ремонта на моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили.
л) 5. Поддържане и ремонт на продукти от метали, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични вещи и стоки за бита ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 и CPC 8866)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти, с изключение на: BE, DE, DK, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE и UK за CPC 633, 8861, 8866; BG за услуги по поддържане и ремонт на лични вещи и стоки за бита (с изкл. на бижута): CPC 63301, CPC 63302, част от CPC 63303, CPC 63304 и CPC 63309; AT за CPC 633, CPC 8861—CPC 8866; EE, FI, LV и LT за CPC 633, CPC 8861—CPC 8866; CZ и SK за CPC 633, CPC 8861—CPC 8865. и SI за CPC 633, CPC 8861 и CPC 8866.

¹ Поддържането и ремонтът на транспортно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, CPC 8867 и CPC 8868) са посочени в позиции 6.Е.л) 1.—6.Е.л) 4. Услугите по поддържане и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (CPC 845), са посочени в позиция 6.Б. „Компютърни и свързани с тях услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
м) Услуги по почистване на сгради (CPC 874)	CY, EE, HR, MT, PL, RO и SI: Условие за гражданство на специалистите.
н) Фотографски услуги (CPC 875)	HR и LV: Условие за гражданство за специализирани фотографски услуги. PL: Условие за гражданство за извършване на фотографски услуги за снимки от въздуха.
п) Издателска и полиграфическа дейност (CPC 88442)	HR: Изискване за пребиваване на издателите. SE: Изискване за пребиваване на издателите и собствениците на дружества, занимаващи се с издателска и полиграфическа дейност. IT: Собствениците на издателско или полиграфическо дружество и издателите трябва да са граждани на държава — членка на ЕС.
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	SI: Условие за гражданство.
с) 1. Услуги по писмен и устен превод (CPC 87905)	FI: Изискване за пребиваване на заклетите писмени преводачи. DK: Изискване за пребиваване за оторизирани писмени и устни обществени преводачи, освен ако то бъде отменено от датската Агенция за търговията и дружествата.
с) 3. Услуги по събиране на вземания (CPC 87902)	BE и EL: Условие за гражданство. IT: Няма задължения.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус (CPC 87901)	BE и EL: Условие за гражданство. IT: Няма задължения.
с) 5. Услуги по размножаване (CPC 87904) ¹	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.
8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ (CPC 511, CPC 512, CPC513, CPC 514, CPC515, CPC 516, CPC517 и CPC 518)	BG: Чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството.
9. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ (с изключение на дистрибуцията на оръжия, боеприпаси и други военни материали)	

¹ Не включва издателските услуги, които са включени в CPC 88442 и са посочени в позиция 6.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Търговски услуги по продажби на дребно ¹	
в) Търговски услуги по продажби на дребно на хранителни продукти (CPC 631)	FR: Условие за гражданство на продавачите на цигари (напр. buraliste).
10. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Услуги в областта на началното образование (CPC 921)	FR: Условие за гражданство. Независимо от това грузински граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават. IT: Условие за гражданство на доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи. EL: Условие за гражданство на преподавателите.
Б. Услуги в областта на средното образование (CPC 922)	FR: Условие за гражданство. Независимо от това грузински граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават. IT: Условие за гражданство на доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи. EL: Условие за гражданство на преподавателите. LV: Условие за гражданство за образователни дейности във връзка с техническо и професионално средно образование за ученици с увреждания (CPC 9224).

¹ Не включва услугите по поддържане и ремонт, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ в 6.Б. и 6.Е.л).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги в областта на висшето образование (CPC 923)	<p>FR: Условие за гражданство. Независимо от това грузински граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават.</p> <p>CZ и SK: Условие за гражданство за услугите на образованието след завършено средно образование, с изключение на техническото и професионалното обучение след завършване на средно образование (CPC 92310).</p> <p>IT: Условие за гражданство на доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи.</p> <p>DK: Условие за гражданство на преподавателите.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
12. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователна дейност и свързани с нея услуги	<p>АТ: Клоновете трябва да се ръководят от две физически лица с постоянно пребиваване в Австрия.</p> <p>ЕЕ: В областта на прякото застраховане в управителния орган на застрахователно акционерно дружество с грузинско капиталово участие може да има грузински граждани, чийто брой е пропорционален на грузинското участие и не представлява повече от половината членове на управителния орган. Генералният директор на филиал или независимо дружество трябва да пребивава постоянно в Естония.</p> <p>ЕС: Изискване за пребиваване на актюерите (или двегодишен професионален опит в областта на актюерските услуги).</p> <p>FI: Изпълнителните директори и поне един одитор от застрахователно дружество трябва да пребивават на територията на ЕС, освен ако компетентните органи са позволили дерогация. Генералният представител на застрахователно дружество от Грузия трябва да пребивава на територията на Финландия, освен ако главното управление на дружеството е извън рамките на ЕС.</p> <p>HR: Изискване за пребиваване.</p> <p>IT: Изискване за пребиваване на актюерите.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Банкови и други финансови услуги (без застраховане)	<p>BG: Изисква се постоянно пребиваване в България за изпълнителните директори и управителя.</p> <p>FI: Един изпълнителен директор и поне един одитор от кредитните институции трябва да пребивава на територията на ЕС, освен ако органът за финансов надзор е позволил дерогация.</p> <p>HR: Изискване за пребиваване. Управителният съвет ръководи стопанската дейност на дадена кредитна институция от територията на Република Хърватия. Поне един член на управителния съвет трябва да владее хърватски език.</p> <p>IT: Условие за пребиваване на територията на държава — членка на ЕС, за „promotori di servizi finanziari“ (финансови агенти по продажби)</p> <p>LT: Поне един от изпълнителните директори на банката трябва да е постоянно пребиваващ в Република Литва. PL: Условие за гражданство на поне един от изпълнителните директори на банката.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
13. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
<p>А. Услуги на болници (CPC 9311)</p> <p>Б. Превоз на пациенти с коли на спешна медицинска помощ (CPC 93192)</p> <p>В. Услуги на лечебни заведения, различни от услуги на болници (CPC 93193)</p> <p>Г. Социални услуги (CPC 933)</p>	<p>FR: Необходимо е разрешение за достъп до ръководни функции. При даване на разрешението се взема предвид наличието на местни ръководни кадри.</p> <p>HR: Всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат разрешение от професионалната камара.</p> <p>LV: Анализ на икономическите нужди от лекари, стоматолози, акушери, медицински сестри, физиотерапевти и помощен медицински персонал.</p> <p>PL: Чуждестранните лица трябва да получат разрешение, за да упражняват лекарската професия. Чуждестранните лекари разполагат с ограничени изборителни права в рамките на професионалните организации.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
14. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Услуги на хотели, ресторанти и кетъринг (СРС 641, СРС 642 и СРС 643) с изключение на кетъринга при услугите в областта на въздушния транспорт ¹	BG: Броят на чуждестранните управители не трябва да надхвърля броя на управителите, които са български граждани, в случаите, когато публичното (държавно и/или общинско) участие в собствения капитал на българско дружество надхвърля 50 процента. HR: Изискване на гражданство за услуги по настаняване и кетъринг в домашна обстановка и селски домове.
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (включително организатори на екскурзии) (СРС 7471)	BG: Броят на чуждестранните управители не трябва да надхвърля броя на управителите, които са български граждани, в случаите, когато публичното (държавно и/или общинско) участие в собствения капитал на българско дружество надхвърля 50 процента. HR: Одобрение от Министерството на туризма за поста на управител на бюро.
В. Услуги на екскурзоводи (СРС 7472)	BG, CY, ES, FR, EL, HR, HU, LT, MT, PL, PT и SK: Условие за гражданство. IT: Екскурзоводите от държави извън ЕС трябва да получат специален лиценз.

¹ Кетърингът при въздушен транспорт фигурира в СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА, в 17.Д.а) Наземни услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
<p>15. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА</p> <p>(различни от аудиовизуалните услуги)</p>	
<p>А. Услуги на артистичната и творческата дейност (включително тези, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки)</p> <p>(CPC 9619)</p>	<p>FR: Необходимо е разрешение за достъп до ръководни функции. Когато се изисква разрешение за повече от две години, за да бъде то дадено, се прилага условие за гражданство.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
16. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт	
а) Международен пътнически транспорт (СРС 7211 без национален каботажен транспорт). б) Международен товарен транспорт (СРС 7212 без национален каботажен транспорт).	EU: Условие за гражданство на екипажите на корабите. AT: Условие за гражданство на мнозинството от изпълнителните директори.
Г. Автомобилен транспорт	
а) Пътнически транспорт (СРС 7121 и СРС 7122)	AT: Условие за гражданство на лица и собственици на дялове/акции, упълномощени да представляват юридическо лице или съдружие. DK, HR: Условие за гражданство и изискване за пребиваване на ръководния персонал. BG, MT: Условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Товарен транспорт (CPC 7123, с изключение на транспорта на пощенски и куриерски пратки за собствена сметка ¹)	<p>АТ: Условие за гражданство на лица и собственици на дялове/акции, упълномощени да представляват юридическо лице или съдружие.</p> <p>ВГ и МТ: Условие за гражданство.</p> <p>НР: условие за гражданство и изискване за пребиваване на ръководния персонал.</p>
Д. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ² (CPC 7139)	АТ: условие за гражданство на изпълнителните директори.

---

¹ Част от CPC 71235, която е посочена в КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ, 7.А. „Пощенски и куриерски услуги“.

² Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, 19.Б.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
17. СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА ¹	
<p>А. Спомагателни услуги в областта на морския транспорт</p> <p>а) Услуги по обработка на морски товари</p> <p>б) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742)</p> <p>в) Услуги по митническо оформяне</p> <p>г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери</p> <p>д) Услуги на морски агенции</p> <p>е) Морски спедиторски услуги</p> <p>ж) Даване под наем на плавателни съдове с екипаж (СРС 7213)</p> <p>з) Услуги по тласкане и влачене (СРС 7214)</p>	<p>АТ: Условие за гражданство на мнозинството от изпълнителните директори.</p> <p>ВГ и МТ: Условие за гражданство.</p> <p>ДК: Изискване за пребиваване за услугите по митническо оформяне.</p> <p>ЕЛ: Условие за гражданство за услугите по митническо оформяне.</p>

¹ Не включва поддържането и ремонта на транспортно оборудване, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, 6.Е.л) 1—6.Е.л) 4.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745) й) Други помощни и спомагателни услуги (с изключение на кетъринга) (част от CPC 749)	
Г. Спомагателни услуги в областта на автомобилния транспорт г) Даване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (CPC 7124)	АТ: Условие за гражданство на лица и собственици на дялове/акции, упълномощени да представляват юридическо лице или съдружие. BG и MT: Условие за гражданство.
Е. Спомагателни услуги в областта на тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива ¹ а) Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, пренасяни по тръбопроводи (част от CPC 742)	АТ: Условие за гражданство на изпълнителните директори.

¹ Спомагателните услуги в областта на тръбопроводния транспорт на горива са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, 19.В.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
19. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Услуги, свързани с минното дело (CPC 883) ¹	SK: Изискване за пребиваване.
20. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Миене, почистване и боядисване (CPC 9701)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.
б) Фризьорски услуги (CPC 97021)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.
в) Козметични услуги, маникюр и педикюр (CPC 97022)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.

¹ Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги във връзка с минното дело, подготвянето на терена, инсталирането на сондажна апаратура на терена, сондирането, услугите във връзка със сондирането, инсталирането на обсадни тръби и полагането на тръбопровод, подготвянето и осигуряването на сондиращ разтвор, контрола на твърдата фаза в разтвора, ваденето на попадналите в сондажния кладенец предмети и операциите в сондажния кладенец, геологията на сондажния кладенец и контрола на сондирането, каботажа, вземането на проби от сондажния кладенец, въжените линии, осигуряването и прилагането на течни добавки (разсоли), осигуряването и инсталирането на допълнителни устройства, циментирането (нагнетяване с помпи), стимулирането (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаването на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запусването и ликвидирането на сондажния кладенец.

Не включва пряк достъп до или експлоатиране на природни ресурси.

Не включва дейностите по подготвяне на терена за добив на ресурси, различни от нефт и газ (CPC 5115), които са посочени в 8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Други грижи за красотата, н. д. (CPC 97029)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и поддържане на добро физическо състояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	EU: Условие за гражданство на специалистите и дипломираните стажанти.

---

¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури са посочени в 6.А.з) „Медицински и стоматологични услуги“, 6.А.й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и помощен медицински персонал, и „Здравни услуги“ (13.А и 13.В).

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-Г

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО ДОГОВОР И НЕЗАВИСИМИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ (СЪЮЗА)

1. В съответствие с членове 91 и 92 от настоящото споразумение и при съответните ограничения страните позволяват предоставянето на услуги на своя територия от доставчици на услуги по договор и независими специалисти от другата страна посредством присъствие на физически лица за икономическите дейности, които са изброени по-долу.
2. Списъкът съдържа следните части:
  - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в който се прилагат ограничения, и
  - б) втора колона с описание на приложимите ограничения.

Съюзът не поема никакво задължение относно доставчиците на услуги по договор и независимите специалисти за който и да е сектор на икономическа дейност, различен от секторите, изрично указани по-долу.

3. За определянето на отделните сектори и подсектори:
  - а) СРС е Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, СРС prov, 1991 г.; и

б) „CPC ver. 1.0“ е Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, № 77, CPC ver 1.0, 1998 г.

4. Задълженията по отношение на доставчиците на услуги по договор и независимите специалисти не се прилагат в случаите, когато замисълът или резултатът от временното им присъствие възпрепятства или въздейства по някакъв друг начин върху изхода от каквито и да било спорове или преговори между синдикати и работодатели.
5. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по смисъла на членове 91 и 92 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка по-долу, тези мерки (напр. необходимостта от получаване на лиценз, от признаване на квалификациите в регулираните сектори, от полагане на специални изпити, включително езикови, и от местожителство на територията, където се осъществява икономическата дейност) при всички положения се прилагат за доставчиците на услуги по договор и независимите специалисти от Грузия.
6. Всички други изисквания на законовите и подзаконовите актове на ЕС и неговите държави членки, отнасящи се до влизането, пребиваването, работата и мерките за социална сигурност, продължават да се прилагат, включително подзаконовите актове относно срока на пребиваване и минималната работна заплата, както и колективните трудови договори.
7. Списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидиите, отпуснати от страните.
8. Списъкът по-долу не засяга съществуването на публичен монопол или изключителни права в съответните сектори, съгласно предвиденото от Съюза в приложение XIV-А към настоящото споразумение.

9. В секторите, в които се извършват анализи на икономическите нужди, основният критерий ще бъде оценката на положението на съответния пазар в държавата членка или региона, където трябва да се предостави услугата, включително като се взема предвид броят на съществуващите доставчици на услуги и въздействието върху тях.
10. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физическите или юридическите лица.

Страните позволяват предоставянето на услуги на своя територия от доставчици на услуги по договор от другата страна посредством присъствие на физически лица, при условие че са изпълнени условията, посочени в член 91 от настоящото споразумение, в следните подсектори:

- а) Юридически услуги в областта на международното публично право и чуждестранното право (т.е. различно от правото на Съюза)
- б) Счетоводство и счетоводни услуги
- в) Консултантски услуги в сферата на данъчното облагане
- г) Архитектурни услуги, услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура
- д) Инженерни услуги и интегрирани инженерни услуги
- е) Компютърни и свързани с тях услуги
- ж) Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност

- з) Рекламни услуги
- і) Консултантски услуги в сферата на мениджмънта
- й) Услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта
- к) услуги по технически изпитвания и анализи,
- л) Свързани научни и технически консултантски услуги
- м) Поддържане и ремонт на оборудване в контекста на договор за следпродажбена поддръжка или след отдаване на лизинг
- н) Преводачески услуги
- о) Дейности по проучване на терени
- п) Услуги, свързани с околната среда
- с) Услуги на туристически агенции и туроператори
- т) Услуги на артистичната и творческата дейност

Страните позволяват предоставянето на услуги на своя територия от независими специалисти от другата страна посредством присъствие на физически лица, при условие че са изпълнени условията, посочени в член 92 от настоящото споразумение, в следните подсектори:

- а) Юридически услуги в областта на международното публично право и чуждестранното право (т.е. различно от правото на Съюза)
- б) Архитектурни услуги, услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура
- в) Инженерни услуги и интегрирани инженерни услуги
- г) Компютърни и свързани с тях услуги
- д) Консултантски услуги в сферата на мениджмънта и услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта
- е) Преводачески услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	<p>Признаване</p> <p>EU: Директивите на ЕС относно взаимното признаване на дипломи се прилагат само към граждани на държавите — членки на ЕС. Правото да се упражнява регулирана професионална дейност в определена държава членка не означава и право тя да бъде упражнявана в друга държава членка.¹</p>
Юридически услуги в областта на международното публично право и чуждестранното право (т.е. различно от правото на ЕС) (част от CPC 861) ²	<p>AT, CY, DE, EE, IE, LU, NL, PL, PT, SE и UK: Няма ограничения.</p> <p>BE, ES, HR, IT и EL: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти.</p> <p>LV: Анализ на икономическите нужди по отношение на доставчиците на услуги по договор.</p> <p>BG, CZ, DK, FI, HU, LT, MT, RO, SI и SK: Анализ на икономическите нужди.</p> <p>DK: Предлагането на пазара на правни консултации е ограничено до юристи, които имат датско разрешение за упражняване на професията. За да му бъде издадено датско разрешение, лицето трябва да положи датски изпит по право.</p> <p>FR: Изисква се пълноправно (улеснено) членство в адвокатската колегия чрез изпит за правоспособност. За достъпа на юристите до упражняване на професиите на „<i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i>“ и „<i>avocat auprès du Conseil d'Etat</i>“ се прилагат квоти и условие за гражданство.</p> <p>HR: За пълноправното членство в адвокатската колегия, което е необходимо за услугите по процесуално представителство, се прилага условие за гражданство.</p>

¹ За да бъде призната квалификацията на граждани на трети държави на цялата територия на Съюза, е необходимо да бъде договорено споразумение за взаимно признаване в рамката, предвидена в член 96 от настоящото споразумение.

² Както предоставянето на други услуги, юридическите услуги подлежат на изискванията и процедурите за предоставяне на разрешение, приложими в държавите — членки на ЕС. За юристите, предоставящи юридически услуги във връзка с международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури могат да са под формата и на местни етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), изисквания към застраховката, единствено регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчен режим за приемане в адвокатската колегия на приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и съдебен или служебен адрес в приемащата държава.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Счетоводство и счетоводни услуги (CPC 86212, различни от „одиторски услуги“, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	BE, CY, DE, EE, ES, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения. AT: Работодателят трябва да е член на съответната професионална организация в държавата на произход, ако съществува такава организация. FR: Изисква се разрешение. За да се предоставят счетоводни услуги е необходимо решение на министъра на икономиката, финансите и промишлеността, съгласувано с министъра на външните работи. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. HR: Изискване за пребиваване.
Консултантски услуги в сферата на данъчното облагане (CPC 863) ¹	BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE и UK: Няма ограничения. AT: Работодателят трябва да е член на съответната професионална организация в държавата на произход, ако съществува такава организация; условие за гражданство за представителството пред компетентните органи. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. CY: Няма задължения по отношение на подаването на данъчни декларации. PT: Няма задължения. HR, HU: Изискване за пребиваване.

¹ Не включва правните консултации и услугите по процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в „Юридически услуги в областта на международното публично право и чуждестранното право“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Архитектурни услуги и Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)	<p>EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения.</p> <p>BE, ES, HR, IT: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти.</p> <p>LV: Анализ на икономическите нужди по отношение на доставчиците на услуги по договор.</p> <p>FI: Физическото лице трябва да докаже, че притежава съответните знания с оглед на предоставяната услуга.</p> <p>BG, CY, CZ, DE, FI, HU, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди.</p> <p>AT: Само услуги по градоустройствено планиране, в който случай се извършва: Анализ на икономическите нужди.</p> <p>HR, HU и SK: Изискване за пребиваване.</p>
Инженерни услуги и Интегрирани инженерни услуги (CPC 8672 и CPC 8673)	<p>EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения.</p> <p>BE, ES, HR и IT: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти.</p> <p>LV: Анализ на икономическите нужди по отношение на доставчиците на услуги по договор.</p> <p>FI: Физическото лице трябва да докаже, че притежава съответните знания с оглед на предоставяната услуга.</p> <p>BG, CY, CZ, DE, FI, HU, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди.</p> <p>AT: Само услуги по градоустройствено планиране, в който случай се извършва: Анализ на икономическите нужди.</p> <p>HR и HU: Изискване за пребиваване.</p>
Компютърни и свързани с тях услуги. (CPC 84)	<p>EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI и SE: Няма ограничения.</p> <p>ES и IT: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти.</p> <p>LV: Анализ на икономическите нужди по отношение на доставчиците на услуги по договор.</p> <p>BE: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти.</p> <p>AT, DE, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, RO, SK и UK: Анализ на икономическите нужди.</p> <p>HR: Изискване за пребиваване за доставчиците на услуги по договор. Няма задължения по отношение на независимите специалисти.</p>

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност (CPC 851, 852 с изключение на услуги на психолози ¹ , 853)	EU, с изключение на BE: Изисква се споразумение за прием с одобрена научноизследователска организация ² . CZ, DK и SK: Анализ на икономическите нужди. BE и UK: Няма задължения. HR: Изискване за пребиваване.
Рекламни услуги (CPC 871)	BE, CY, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди.
Консултантски услуги в сферата на мениджмънта (CPC 865)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Няма ограничения. ES и IT: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти. BE и HR: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти. AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди.
Услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта (CPC 866)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения. BE, ES, HR и IT: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти. AT, BG, CY, CZ, DK, FI, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. HU: Анализ на икономическите нужди освен за арбитражните и помирителните услуги (CPC 86602), при които: Няма задължения.
Услуги по технически изпитвания и анализи (CPC 8676)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: Няма ограничения. AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Анализ на икономическите нужди.

¹ Част от CPC 85201, която е посочена в „Медицински и стоматологични услуги“.

² За всички държави членки (с изключение на DK) одобрението на научноизследователската организацията и споразумението за прием подлежи на условията по Директива 2005/71/ЕО от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE и UK: Няма ограничения. AT, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. DE: Няма задължения по отношение на геодезисти, назначени от държавата. FR: Няма задължения по отношение на дейностите по измерване на поземлени участъци във връзка с установяване на права на собственост и с поземленото право. BG: Няма задължения.
Поддържане и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI и SE: Няма ограничения. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. UK: Няма задължения
Поддържане и ремонт на железопътно оборудване (част от CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI и SE: Няма ограничения. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. UK: Няма задължения
Поддържане и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомобили и автомобилно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, част от CPC 8867 и част от CPC 8868)	BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI и SE: Няма ограничения. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. UK: Няма задължения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Поддържане и ремонт на въздухоплавателни средства и техни компоненти (част от CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI и SE: Няма ограничения. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. UK: Няма задължения
Поддържане и ремонт на продукти от метали, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични вещи и стоки за бита ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 и CPC 8866)	BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди.
Писмени преводи (CPC 87905 освен официални или сертифицирани дейности)	DE, EE, FR, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения. BE, ES, IT и EL: Анализ на икономическите нужди по отношение на независимите специалисти. CY и LV: Анализ на икономическите нужди по отношение на доставчиците на услуги по договор. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. HR: Няма задължения по отношение на независимите специалисти.
Дейности по проучване на терени (CPC 5111)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения. AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, RO и SK: Анализ на икономическите нужди.

¹ Услугите по поддържане и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (CPC 845), са включени „Компютърни услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Услуги, свързани с околната среда (CPC 9401 ¹ , CPC 9402, CPC9403, CPC 9404 ² , част от CPC 94060 ³ , CPC 9405, част от CPC 9406 и CPC 9409)	BE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE и UK: Няма ограничения. AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, FI, HU, LT, LV, RO и SK: Анализ на икономическите нужди.
Услуги на туристически агенции и туроператори (включително организатори на екскурзии ⁴) (CPC 7471)	AT, CZ, DE, EE, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI и SE: Няма ограничения. BG, EL, HU, LT, LV, MT, PT, RO и SK: Анализ на икономическите нужди. BE, CY, DK, FI и IE: Няма задължения освен за организаторите на екскурзии (лицата, чиято задача е да придружават групи от по минимум 10 лица, без да имат ролята на екскурзоводи за съответните места). HR: Изискване за пребиваване. UK: Няма задължения

¹ Съответства на „Канализационни услуги“.

² Съответства на „Услуги по пречистване на отработени газове“.

³ Съответства на части от „Услуги по опазване на природата и ландшафта“.

⁴ Доставчици на услуги, чиято задача е да придружават групи от по минимум 10 лица, без да имат ролята на екскурзоводи за съответните места.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Услуги на артистичната и творческата дейност, различни от аудиовизуални услуги (включително тези, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (CPC 9619)	<p>BG, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK и SE: Може да се изисква по-висока квалификация¹. Анализ на икономическите нужди.</p> <p>AT: Изискване за по-висока квалификация и анализ на икономическите нужди, освен за лица, чиято основна професионална дейност е в областта на изящните изкуства и които получават основната част от доходите си от тази дейност, при условие че тези лица не могат да упражняват никаква друга търговска дейност в Австрия, където: Няма ограничения.</p> <p>CY: Анализ на икономическите нужди за услугите на изпълнителите на живо и дискотеките.</p> <p>FR: Няма задължения по отношение на доставчиците на услуги по договор, освен ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разрешителното за работа се издава за период, който не надвишава девет месеца, и може да се удължи за още три месеца <p>е необходим анализ на икономическите нужди</p> <ul style="list-style-type: none"> - културната организация трябва да плаща данък на френската служба по имиграцията и интеграцията. <p>SI: Престоят се ограничава до 7 дни на събитие. За услугите на циркове и увеселителни паркове престоят се ограничава до 30 дни на календарна година.</p> <p>BE и UK: Няма задължения.</p>

¹ Ако квалификацията не е била получена в ЕС и неговите държави членки, съответната държава членка може да прецени дали тя съответства на квалификацията, която е необходима на нейна територия.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-Д

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С УСТАНОВЯВАНЕТО (ГРУЗИЯ)¹

1. В списъка по-долу са посочени стопанските дейности, в които резервите по отношение на националното третиране или най-благоприятното третиране от страна на Грузия съгласно член 79, параграф 1 от настоящото споразумение се прилагат към предприятията и предприемачите от Съюза.

Списъкът съдържа следните части:

- а) списък на хоризонталните резерви за всички сектори или подсектори и
- б) списък на резервите във връзка с конкретни сектори или подсектори, като се указват съответният сектор или подсектор и приложимата(ите) резерва(и).

Резервата съответства на дейност, която не е либерализирана (без задължения), като това се изразява по следния начин: „Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация“.

В секторите, където Грузия не е направила резерви, страната поема задължения по член 79, параграф 1 от настоящото споразумение без резерви (липсата на специфични резерви в даден сектор не засяга хоризонталните резерви).

2. В съответствие с член 76, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от страните.

---

¹ Този документ е изготвен въз основа на Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

3. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физически или юридически лица.
4. В съответствие с член 79 от настоящото споразумение недискриминационните изисквания, като тези, отнасящи се до правната форма или задължението за получаване на лицензи или разрешителни, приложими за всички доставчици, извършващи дейност на съответната територия, без да се прави разграничение въз основа на гражданство, пребиваване или равностойни критерии, не са изброени в настоящото приложение, тъй като те не са засегнати от споразумението.
5. Когато Грузия поддържа резерва, която изисква доставчик на услуги да е гражданин или лице, постоянно или временно пребиваващо на негова територия, като условие за предоставяне на услуги на негова територия, резерва, посочена в приложение XIV-Ж към настоящото споразумение, служи като резерва по отношение на установяването по настоящото приложение, доколкото това е приложимо.

Хоризонтални резерви

Субсидии

Правото за получаване на субсидии може да бъде ограничено до лица, установени в определени географски области на Грузия.

Приватизация

Организация, в която държавният дял надвишава 25 %, няма право да участва като купувач в приватизационния процес (ограничение на достъпа до пазара).

Поне един от управителите на „дружество с ограничена отговорност“ трябва да има местожителство в Грузия. За установяването на клон се изисква представител (физическо лице) с местожителство в Грузия, който е надлежно упълномощен от дружеството изцяло да го представлява.

Покупка на недвижими имоти

Няма задължения, освен по отношение на:

- i) покупка на неземеделски земи;
- ii) покупка на сгради, необходими за осъществяването на обслужващи дейности;
- iii) отдаване под аренда на земеделски земи за период не по-дълъг от 49 години, и на неземеделски земи — за период не по-дълъг от 99 години;
- (iv) покупка на земеделски земи посредством съвместно предприятие.

Секторни резерви

Риболов

Няма задължения за достъп до пазара, национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на риболова. Достъпът до грузинските води за риболов се предоставя при условия на реципрочност.

Бизнес услуги

- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на трансплантациите и аутопсиите (9312)
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други професионални услуги (1.А.к)*¹

---

¹* Класификация на услугите съгласно Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите, свързани със селското, ловното и горското стопанство (СРС 881, с изкл. на 88110)
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите, свързани с производство на кокс, рафинирани петролни продукти и ядрено гориво, срещу възнаграждение или по договор (СРС 8845)
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на фотографските услуги за снимки от въздуха (част от СРС 87504)

Комуникационни услуги

- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на пощенските услуги (СРС 7511)
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите, свързани с комбинираните услуги по създаване на програми и радиоразпръскване (СРС 96133)
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите по предаване на програми (СРС 7524)
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други комуникационни услуги (2.Д.)*.

Строителство и свързани с него инженерни услуги

Не по-малко от 50 % от целия персонал трябва да се състои от грузински граждани.

Дистрибуторски услуги

Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други дистрибуторски услуги (4.Д.)*.

Образователни услуги

- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на публично финансирани услуги в областта на средното образование (СРС 922).
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на публично финансирани услуги в областта на висшето образование (СРС 923).
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други образователни услуги (СРС 929)

Финансови услуги

- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други финансови услуги, включително обезщетение на работниците (7.В.)*.

Здравни и социални услуги

- Владеенето на грузинския език (който е официален език) е задължително за лекари, работещи в Грузия.
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други здравни и социални услуги (8.Г.)*.

Туристически услуги и услуги, свързани с пътувания

Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други туристически услуги и услуги, свързани с пътувания (9.Г.)*.

Услуги в областта на отдиха, културата и спорта

Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други услуги в областта на отдиха, културата и спорта (10.Д.)*.

Транспортни услуги

- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на морския пътнически транспорт (СРС 7211) и помощните услуги в областта на морския транспорт (част от СРС 745)
- Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите на въздушния транспорт, включително пътническия транспорт (СРС 731), товарния транспорт (СРС 732), даването под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (СРС 734) и помощните услуги в областта на въздушния транспорт (СРС 746)

- Железопътни транспортни услуги (СРС 7111, СРС 7112 и СРС 7113) — железопътната инфраструктура е държавна собственост и нейното използване е обект на монопол. Няма за железопътния транспорт.
  - Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на помощните услуги в областта на железопътния транспорт (СРС 743)
  - Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите на автомобилния транспорт, включително пътническият транспорт (СРС 7121 и СРС 7122), товарния транспорт (СРС 7122), даването под наем на търговски превозни средства с водач (СРС 7124) и помощните услуги в областта на автомобилния транспорт (СРС 744). Двустранни споразумения за автомобилен превоз на принципа на реципрочност, които позволяват на съответните страни да извършват международен превоз на пътници и на товари.
  - Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на услугите в областта на тръбопроводния транспорт, включително на горива (СРС 7131) и на други стоки (СРС 7139)
  - Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други транспортни услуги (11.И.)*.
  - Няма задължения за национално третиране и третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на други услуги, които не са включени другаде (СРС 95, СРС 97, СРС 98 и СРС99)
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-Е

СПИСЪК НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ОТНОСНО ТРАНСГРАНИЧНОТО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ (ГРУЗИЯ)¹

1. В изложения по-долу списък на задълженията са посочени икономическите дейности, либерализирани от Грузия съгласно член 86 от настоящото споразумение, както и ограниченията под формата на резерви по отношение на достъпа до пазара и на националното третиране, приложими за услуги и доставчици на услуги от Съюза в областта на същите дейности. Списъците съдържат следните части:
  - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в рамките на който страната поема задължението, и обхватът на либерализацията, към която се прилагат резервите, и
  - б) втора колона с описание на приложимите резерви.

Не се поемат задължения за секторите или подсекторите, които не са посочени в списъка по-долу.

2. За определянето на отделните сектори и подсектори, СРС е Централната класификация на продуктите, изложена в Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

---

¹ Този документ е изготвен въз основа на Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

3. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите към квалификацията, с техническите стандарти и изискванията и процедурите за получаване на разрешение, когато те не представляват ограничение по отношение на достъпа до пазара или националното третиране по смисъла на членове 84 и 85 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка, при всички положения тези мерки (напр. необходимостта от получаване на лиценз, задълженията за универсална услуга, необходимостта от признаване на квалификации в регулираните сектори, от полагане на специални изпити, включително езикови, недискриминационно изискване за това някои дейности да не могат да се извършват в защитени природни зони или в зони с особено историческо и културно значение) се прилагат за предприемачите от другата страна.
4. Списъкът по-долу не засяга възможността за прилагане на начин 1 в някои сектори и подсектори в сферата на услугите, нито съществуването на държавен монопол и изключителни права съгласно списъка на задълженията относно установяването.
5. В съответствие с член 76, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от страните.
6. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физически или юридически лица.
7. Начин 1 и начин 2 се отнасят до начините на предоставяне на услуги, описани съответно в член 77, параграф 14, букви а) и буква б) от настоящото споразумение.

Хоризонтални резерви

Няма задължения по отношение на субсидиите

Секторни резерви

Сектор или подсектор	Описание на резервите
1. БИЗНЕС УСЛУГИ	
А. Професионални услуги	
Юридически услуги (Включително консултации относно правото на държавата на произход и международното право) (СРС 861)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Счетоводни и одиторски услуги (СРС 862)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Услуги в сферата на данъчното облагане (СРС 863)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Архитектурни услуги (СРС 8671)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Инженерни услуги (СРС 8672)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
е) Интегрирани инженерни услуги (СРС 8673)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
ж) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (СРС 8674*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
з) Медицински и стоматологични услуги. (с изключение на трансплантациите и аутопсиите) (CPC 9312)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Б. Компютърни и свързани с тях услуги.	
а) Консултантски услуги по инсталиране на компютърен хардуер (CPC 841)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Услуги във връзка със софтуер (CPC 842)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Услуги по обработка на данни (CPC 843)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Услуги във връзка с бази данни (CPC 844)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Поддържане и ремонт на офис оборудване и техника, включително компютри (CPC 845)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Услуги по подготовка на данни (CPC 849)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност	
а) Услуги в областта на НИРД — естествени науки (СРС 851)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Услуги в областта на НИРД — обществени и хуманитарни науки (СРС 852)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Интердисциплинарни услуги в областта на НИРД (СРС 853)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Г. Услуги, свързани с недвижими имоти	
а) Във връзка със собствени или наети имоти (СРС 821)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Срещу възнаграждение или по договор (СРС 822)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Д. Услуги по даване под наем/оперативен лизинг без оператори	
а) На кораби (СРС 83103)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) На въздухоплавателни средства (СРС 83104)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) На други транспортни средства (СРС 83101, СРС 83102 и СРС 83105)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) На други машини и оборудване (СРС 83106—СРС 83109)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Услуги по отдаване под наем или на лизинг на видеозаписи или оптични дискове (СРС 83202)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Е. Други бизнес услуги	
а) Рекламни услуги (СРС 871)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Услуги, свързани с проучване на пазара (СРС 864)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Консултантски услуги в сферата на мениджмънта (СРС 865)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта (СРС 866)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (СРС 8676)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
е) Услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (СРС 88110)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
ж) Услуги, свързани с риболова (СРС 882**)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
з) Услуги, свързани с минното дело (СРС 883**)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
и) Услуги, свързани с преработвателната промишленост (СРС 885, СРС 886, СРС 8841—СРС 8844 и СРС 8846—СРС 8849)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
й) Услуги, свързани с енергоразпределението (СРС 887**)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
к) Трудово посредничество и осигуряване на работна ръка (СРС 87205 и СРС 87206)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
м) Научни и технически консултантски услуги (СРС 8675)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
п) Фотографски услуги (СРС 875), освен за фотографски услуги за снимки от въздуха	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
р) Услуги по пакетиране (СРС 876)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
с) Издателска и полиграфическа дейност (СРС 88442)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
т) Услуги по организиране на конгреси (част от СРС 8790)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
у) Други Услуги по ремонт на лични вещи и стоки за бита (СРС 633)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Услуги по ремонт на метални изделия, машини и оборудване (СРС 886)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Други бизнес услуги (СРС 879, с изключение на 87909)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
2 КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ	
Б. Куриерски услуги (СРС 7512)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Далекосъобщителни услуги	
а) Гласови телефонни услуги (СРС 7521)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Услуги за предаване на данни с пакетна комутация (СРС 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Услуги за предаване на данни с комутация на канали (СРС 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Телексови услуги (СРС 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Телеграфни услуги (СРС 7522)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
е) Факсимилни услуги (СРС 7521* и СРС 7529*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ж) Услуги на частни наети мрежи (CPC 7522* и CPC 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
з) Електронна поща (CPC 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
и) Гласова поща (CPC 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
й) Обмен и обработка на данни в реално време (CPC 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
к) Електронен обмен на данни (EDI) (CPC 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
л) Факсимилни услуги с допълнителни възможности/с добавена стойност, разполагащи с функции за съхраняване и трансфер и съхраняване и възстановяване на данните (CPC 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
м) Кодиране и преобразуване на протоколи	За начини 1 и 2 Няма ограничения
н) Онлайн информация и/или обработка на данни (включително обработка на операциите) (CPC 843*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
о) Други мобилни услуги Аналогови/цифрови клетъчни услуги (CPC 75213*) Лични съобщителни услуги (PCS) (CPC 75213*) Пейджинг услуги (CPC 75291*) Мобилни услуги за пренос на данни (CPC 7523*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Г. Аудиовизуални услуги	
а) Услуги по продуциране и разпространение на кино- и видеофилми (CPC 9611)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Услуги по излъчване на кинофилми (CPC 9612)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Радио- и телевизионни услуги, с изключение на услугите по предаване на програми (CPC 9613, с изключение на 96133)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Звукозаписи	За начини 1 и 2 Няма ограничения
3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ	
А. Общи строителни работи по сгради (CPC 512)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Б. Общи строителни работи в гражданското строителство (CPC 513)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Инсталиране и монтаж (CPC 514+516)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Довършителни работи при строителство на сгради (CPC 517)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Д. Други (CPC 511, CPC 515 и CPC 518)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ	
А. Услуги по търговско посредничество (CPC 621)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Б. Търговски услуги по продажби на едро (CPC 622)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Търговски услуги по продажби на дребно (CPC 631, CPC 632, CPC 611 и CPC 612)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Г. Франчайзинг (CPC 8929)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ	
А. Услуги в областта на началното образование (CPC 921)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Б. Частно финансирани услуги в областта на средното образование (CPC 922*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Частно финансирани услуги в областта на висшето образование (CPC 923*)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Образование за възрастни (СРС 924)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
6. УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА	
А. Канализационни услуги (СРС 9401)	За начин 1 Няма задължения, с изключение на консултантски и съветнически услуги За начин 2 Няма ограничения
Б. Услуги по обезвреждане на отпадъци (СРС 9402)	За начин 1 Няма задължения, с изключение на консултантски и съветнически услуги За начин 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Санитарно-хигиенни и подобни услуги (CPC 9403)	За начин 1 Няма задължения, с изключение на консултантски и съветнически услуги За начин 2 Няма ограничения
Г. Услуги по пречистване на отработени газове (CPC 9404)	За начин 1 Няма задължения, с изключение на консултантски и съветнически услуги За начин 2 Няма ограничения
Д. Услуги по намаляване на шума (CPC 9405)	За начин 1 Няма задължения, с изключение на консултантски и съветнически услуги За начин 2 Няма ограничения
Е. Други услуги по опазване на природата и ландшафта (CPC 9406)	За начин 1 Няма задължения, с изключение на консултантски и съветнически услуги За начин 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Ж. Други услуги по опазване на околната среда (СРС 9409)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователна дейност и свързани с нея услуги	
а) Животозастраховане, застраховане срещу злополука и заболяване (с изключение на застраховките за обезщетение на работниците) (СРС 81211, СРС 81291 и СРС 81212)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
б) Услуги по общо застраховане (СРС 8129, с изключение на СРС 81291 и на СРС 81293)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
- Услуги по застраховане на морския, въздушния и другите видове транспорт (СРС 81293)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Презастраховане и ретроцесия (СРС 81299)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Спомагателни застрахователни услуги, например консултантски и актюерски услуги и услуги по оценка на риска и по уреждане на претенции (CPC 8140)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Застрахователно посредничество, като брокерство и агентство (CPC 8140)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Б. Банкови и други финансови услуги	
а) Приемане на депозити и други подлежащи на изплащане средства на граждани (CPC 81115—CPC81119)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
б) Предоставяне на кредити от всякакъв вид, включително потребителски кредити, ипотечни кредити, факторинг и финансиране на търговски трансакции (CPC 8113)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Финансов лизинг (CPC 8112)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Всякакви услуги по плащания и прехвърляне на парични средства (CPC 81339)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Гаранции и задължения (CPC 81199)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Търговия за собствена сметка или за сметка на клиенти на борсовия или извънборсовия пазар или по друг начин със:	За начини 1 и 2 Няма ограничения
- инструменти на паричния пазар (чекове, менителници, депозитни сертификати и др.) (CPC 81339);	За начини 1 и 2 Няма ограничения
- чужда валута (CPC 81333);	
- деривати, включително, но не само, фючърси и опции (CPC 81339);	За начини 1 и 2 Няма ограничения
- валутни курсове и инструменти с лихвен процент, включително продукти като суап, форуърдни споразумения и т. н. (CPC 81339);	За начини 1 и 2 Няма ограничения
- прехвърлими ценни книжа;	За начини 1 и 2
- (CPC 81321)	Няма ограничения
- други прехвърляеми инструменти и финансови активи, включително авоари в злато и сребро (CPC 81339)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
ж) Участие в емитирането на всякакъв вид ценни книжа, включително гарантиране и пласиране като посредник (независимо дали публично или частно), и предоставяне на услуги във връзка с емитирането; (CPC 8132)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
з) Парично брокерство; (CPC 81339)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) Управление на активи като парични средства в брой или портфейли, всякакви форми на управление на колективни инвестиции, пенсионни фондове, услуги по доверително пазене и депозитарни услуги (СРС 8119 и СРС 81323)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
й) Услуги по сетълмент и клиринг за финансови активи, включително ценни книжа, деривати и други договорни инструменти (СРС 81339 и СРС 81319)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
к) Консултантски, посреднически и други спомагателни финансови услуги, отнасящи се до всички дейности, изброени в раздел 5, буква а), точки v) - xv) от приложението към ГАТС относно финансовите услуги, включително кредитни референции и финансов анализ, проучвания и съвети в областта на инвестициите и портфолиото и съвети в областта на придобиването, корпоративното реструктуриране и стратегия (СРС 8131 и СРС 8133)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) Осигуряване и прехвърляне на финансова информация, обработване на финансови данни и свързан с тях софтуер от доставчици на други финансови услуги (СРС 8131, СРС 842 и СРС 844)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ	
А. Услуги в областта на хуманното здравеопазване (СРС 931, различни от 93191)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Социални услуги (СРС 933)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
9. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Хотелиерство и ресторантьорство (включително кетъринг) (СРС 641—СРС 643)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (СРС 7471)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Услуги на екскурзоводи (СРС 7472)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА	
А. Услуги на артистичната и творческата дейност (включително тези, предлагани от театри, изпълнители на живо и циркове) (СРС 9619)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Б. Услуги на информационни агенции (СРС 962)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Услуги на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата (СРС 963)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Г. Услуги в областта на спорта и други услуги в областта на отдиha (СРС 964)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
11. ТРАСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Услуги в областта на морския транспорт	
б) Товарен транспорт (СРС 7212)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
в) Даване под наем на плавателни съдове с екипаж (СРС 7213)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Поддържане и ремонт на плавателни съдове (СРС 8868**)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Услуги по тласкане и влачене (СРС 7214)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Транспорт по вътрешни водни пътища	
Пътнически транспорт (CPC 7221)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Товарен транспорт (CPC 7222)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Даване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7223)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Поддържане и ремонт на плавателни съдове (CPC 8868**)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Услуги по влачене и тласкане (CPC 7224)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Помощни услуги в областта на транспорта по вътрешни водни пътища (CPC 745**)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
В. Услуги в областта на въздушния транспорт	
б) Продажби и маркетинг	За начини 1 и 2 Няма ограничения
Компютърни системи за резервация	За начини 1 и 2 Няма ограничения
г) Поддържане и ремонт на въздухоплавателни средства (CPC 8868**)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Услуги в областта на железопътния транспорт (CPC 7111, CPC 7112 и CPC 7113)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
г) Поддържане и ремонт на железопътно оборудване (CPC 8868**))	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
Е. Услуги в областта на автомобилния транспорт	
г) Ремонт и поддръжка на съоръжения на пътният транспорт (CPC 6112 и CPC 8867)	За начини 1 и 2 Няма ограничения
д) Услуги в областта на товарния транспорт (CPC 7123)	За начини 1 и 2 Няма ограничения

Сектор или подсектор	Описание на резервите
3. Спомагателни услуги за всички видове транспорт	
а) Услуги по обработка на товари (CPC 741)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
б) Услуги по съхранение и складиране (CPC 742)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
в) Услуги на агенции за товарен транспорт (CPC 748)	За начин 1 Няма задължения За начин 2 Няма ограничения
г) Други помощни и спомагателни транспортни услуги (CPC 749*) - Посреднически услуги по превоз на товари - Услуги по проверка на фактури и други документи и информация за транспортни тарифи	За начини 1 и 2 Няма ограничения
- Услуги по инспекция на товари	За начини 1 и 2 Няма ограничения

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-Ж

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С КЛЮЧОВИЯ ПЕРСОНАЛ, ДИПЛОМИРАНИТЕ СТАЖАНТИ И ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ¹ (ГРУЗИЯ)

1. В списъка на резервите по-долу са посочени икономическите дейности, либерализирани съгласно раздели 2 и 3 на глава 6 (Установяване, търговия с услуги и електронна търговия) от дял IV (Търговия и свързани с търговията въпроси) от настоящото споразумение, за които се прилагат ограничения по отношение на ключовия персонал и дипломираните стажанти в съответствие с член 89 от настоящото споразумение и по отношение на търговските представители в съответствие с член 90 от настоящото споразумение, и се уточняват тези ограничения. Списъкът по-долу съдържа следните части:
  - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в който се прилагат ограничения, и
  - б) втора колона с описание на приложимите ограничения.

Грузия не поема никакви задължения по отношение на ключовия персонал, дипломираните стажанти и търговските представители в икономически дейности, които не са либерализирани (остават без задължения) съгласно раздели 2 и 3 на глава 6 (Установяване, търговия с услуги и електронна търговия) от дял V (Търговия и свързани с търговията въпроси) от настоящото споразумение.
2. За определянето на отделните сектори и подсектори, СРС е Централната класификация на продуктите, изложена в Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

---

¹ Този документ е изготвен въз основа на Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

3. Задълженията по отношение на ключовия персонал, дипломираните стажанти, търговците на бизнес услуги и търговците на стоки не се прилагат в случаите, когато замисълът или резултатът от временното им присъствие възпрепятства или въздейства по някакъв друг начин върху изхода от каквито и да било спорове или преговори между синдикати и работодатели.
4. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по смисъла на членове 89 и 90 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка по-долу, тези мерки (напр. необходимостта от получаване на лиценз, от признаване на квалификациите в регулираните сектори, от полагане на специални изпити, включително езикови, и от местожителство на територията, където се осъществява икономическата дейност) при всички положения се прилагат за ключовия персонал, дипломираните стажанти и търговските представители от ЕС.
5. Всички други изисквания на законовите и подзаконовите актове на Грузия, отнасящи се до влизането, пребиваването, работата и мерките за социална сигурност, продължават да се прилагат, включително подзаконовите актове относно срока на пребиваване и минималната работна заплата, както и колективните трудови договори.
6. В съответствие с член 76, параграф 3 от настоящото споразумение списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидии, отпуснати от някоя от страните.
7. Списъкът по-долу не засяга съществуването на държавен монопол и изключителни права съгласно списъка със задълженията относно установяването.

8. В секторите, в които се извършват анализи на икономическите нужди, основният критерий ще бъде оценката на положението на съответния пазар в Грузия или региона, където трябва да се предостави услугата, включително като се взема предвид броят на съществуващите доставчици на услуги и въздействието върху тях.
9. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физическите или юридическите лица.

Секторни резерви

Сектор или подсектор	Описание на резервите
1. БИЗНЕС УСЛУГИ	
А. Професионални услуги	
Трансплантации и аутопсии (част от СРС 9312)	Няма задължения
Други професионални услуги (1.А.к)* ¹	Няма задължения
Е. Други бизнес услуги	
Услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (СРС 881, с изключение на СРС 88110)	Няма задължения
Услуги, свързани с производство на кокс, рафинирани петролни продукти и ядрено гориво, срещу възнаграждение или по договор (СРС 8845)	Няма задължения
Трудово посредничество и осигуряване на работна ръка (СРС 872, с изключение на СРС 87205 и СРС 87206)	Няма задължения
Услуги по разследване и по охрана (СРС 873)	Няма задължения
Фотографски услуги за снимки от въздуха (СРС 87504)	Няма задължения
2 КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ	
Пощенски услуги (СРС 7511)	Няма задължения
4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ	
Д. Други дистрибуторски услуги (4.Д.)*	Няма задължения
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ	
Д. Други образователни услуги (СРС 929)	Няма задължения

¹* Класификация на услугите съгласно Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователна дейност и свързани с нея услуги	
Застраховки за обезщетение на работниците	Няма задължения
В. Други финансови услуги (7.В.) *	Няма задължения
ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ	
Други здравни и социални услуги (8.Г.)*	Няма задължения
9. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
Други туристически услуги и услуги, свързани с пътувания (9.Г.)*	Няма задължения
10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА	
Други услуги в областта на отдиха, културата и спорта (10.Д.)*	Няма задължения
11. ТРАСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Услуги в областта на морския транспорт	
Пътнически транспорт (СРС 7211)	Няма задължения
г), е) Помощни услуги в областта на морския транспорт (СРС 745**)	Няма задължения
Транспорт по вътрешни водни пътища	
Поддържане и ремонт на плавателни съдове (СРС 8868**)	Няма задължения
е) Помощни услуги в областта на транспорта по вътрешни водни пътища (СРС 745**)	Няма задължения

В. Услуги в областта на въздушния транспорт	
Пътнически транспорт (СРС 731)	Няма задължения
Товарен транспорт (СРС 732)	Няма задължения
Даване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (СРС 734)	Няма задължения
в), д) Помощни услуги в областта на въздушния транспорт (СРС 746)	Няма задължения
Д. Услуги в областта на железопътния транспорт	
Помощни услуги в областта на железопътния транспорт (СРС 743)	Няма задължения
Е. Услуги в областта на автомобилния транспорт	
Пътнически транспорт (СРС 7121 и СРС 7122)	Няма задължения
в) Даване под наем на търговски превозни средства с водач (СРС 7124)	Няма задължения
д) Помощни услуги в областта на автомобилния транспорт (СРС 744)	Няма задължения
Тръбопроводен транспорт	
Транспорт на горива (СРС 7131)	Няма задължения
Транспорт на други стоки (СРС 7139)	Няма задължения
Други транспортни услуги (11.И.)*	Няма задължения
12. Други услуги, които не са включени другаде (СРС 95, СРС 97, СРС 98 и СРС 99)	Няма задължения

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV-3

СПИСЪК НА РЕЗЕРВИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО ДОГОВОР И НЕЗАВИСИМИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ¹ (ГРУЗИЯ)

1. В съответствие с членове 91 и 92 от настоящото споразумение и при съответните ограничения страните позволяват предоставянето на услуги на своя територия от доставчици на услуги по договор и независими специалисти от другата страна посредством присъствие на физически лица за икономическите дейности, които са изброени по-долу.
2. Списъкът съдържа следните части:
  - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в който се прилагат ограничения, и
  - б) втора колона с описание на приложимите ограничения.

Грузия не поема никакво задължение относно доставчиците на услуги по договор и независимите специалисти за който и да било сектор на икономическа дейност, различен от секторите, изрично указани по-долу.

3. За определянето на отделните сектори и подсектори, СРС е Централната класификация на продуктите, изложена в Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.
4. Задълженията по отношение на доставчиците на услуги по договор и независимите специалисти не се прилагат в случаите, когато замисълът или резултатът от временното им присъствие възпрепятства или въздейства по някакъв друг начин върху изхода от каквито и да било спорове или преговори между синдикати и работодатели.

---

¹ Този документ е изготвен въз основа на Отрасловата класификация в сферата на услугите на СТО (MTN.GNS/W/120) от 10 юли 1991 г.

5. Списъкът по-долу не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по смисъла на членове 91 и 92 от настоящото споразумение. Дори и да не са включени в списъка по-долу, тези мерки (напр. необходимостта от получаване на лиценз, от признаване на квалификациите в регулираните сектори, от полагане на специални изпити, включително езикови, и от местожителство на територията, където се осъществява икономическата дейност) при всички положения се прилагат за доставчиците на услуги по договор и независимите специалисти от Съюза.
6. Всички други изисквания на законовите и подзаконовите актове на Грузия, отнасящи се до влизането, пребиваването, работата и мерките за социална сигурност, продължават да се прилагат, включително подзаконовите актове относно срока на пребиваване и минималната работна заплата, както и колективните трудови договори.
7. Списъкът по-долу не включва мерки във връзка със субсидиите, отпуснати от страните.
8. Списъкът по-долу не засяга съществуването на публичен монопол или изключителни права в съответните сектори съгласно предвиденото от Грузия в приложение XIV-Д към настоящото споразумение.
9. В секторите, в които се извършват анализи на икономическите нужди, основният критерий ще бъде оценката на положението на съответния пазар в Грузия или региона, където трябва да се предостави услугата, включително като се взема предвид броят на съществуващите доставчици на услуги и въздействието върху тях.
10. Правата и задълженията, произтичащи от долупредставения списък, нямат непосредствено действие и съответно не предоставят пряко никакви права на физическите или юридическите лица.

11. Страните позволяват предоставянето на услуги на своя територия от независими специалисти от другата страна посредством присъствие на физически лица, при условие че са изпълнени условията, посочени в член 92 от настоящото споразумение, в следните сектори:
- а) Юридически услуги (включително консултации относно правото на държавата на произход и международното право) (CPC 861)
  - б) Архитектурни услуги (CPC 8671)
  - в) Инженерни услуги (CPC 8672)
  - г) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8673)
  - д) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8674*)
  - е) Компютърни и свързани с тях услуги.
  - ж) Консултантски услуги в сферата на мениджмънта (CPC 865)
  - з) Услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта (CPC 866)
  - и) Други бизнес услуги (CPC 879)

Секторни резерви

Сектор или подсектор	Описание на резервите
1. БИЗНЕС УСЛУГИ	
A. Професионални услуги	
а) Юридически услуги (включително консултации относно правото на държавата на произход и международното право) (CPC 861)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — изискване за пребиваване. За пълноправното членство в адвокатската колегия може да се прилага условие за гражданство.
б) Счетоводни и одиторски услуги (CPC 862)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Услуги за предоставяне на данъчни съвети (CPC 863)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Архитектурни услуги (CPC 8671)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — изискване за пребиваване. Анализ на икономическите нужди.
д) Инженерни услуги (CPC 8672)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — изискване за пребиваване. Анализ на икономическите нужди.
е) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8673)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — изискване за пребиваване. Анализ на икономическите нужди.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ж) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8674*)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — изискване за пребиваване. Анализ на икономическите нужди.
з) Медицински и стоматологични услуги (CPC 9312, с изключение на трансплантациите и аутопсиите)	Доставчици на услуги по договор — няма
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Компютърни и свързани с тях услуги.	
а) Консултантски услуги по инсталиране на компютърен хардуер (CPC 841)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
б) Услуги във връзка със софтуер (CPC 842)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
в) Услуги по обработка на данни (CPC 843)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
г) Услуги във връзка с бази данни (CPC 844)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
Поддържане и ремонт на офис оборудване и техника, включително компютри (CPC 845)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
д) Услуги по подготовка на данни (CPC 849, с изключение на CPC 8499)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност	
а) Услуги в областта на НИРД — естествени науки (CPC 851)	Доставчици на услуги по договор — няма
б) Услуги в областта на НИРД — обществени и хуманитарни науки (CPC 852)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Интердисциплинарни услуги в областта на НИРД (CPC 853)	Доставчици на услуги по договор — няма
Г. Услуги, свързани с недвижими имоти	
а) Във връзка със собствени или наети имоти (CPC 821)	Доставчици на услуги по договор — няма
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	Доставчици на услуги по договор — няма
Д. Услуги по даване под наем/оперативен лизинг без оператори	
а) На кораби (CPC 83103)	Доставчици на услуги по договор — няма
б) На въздухоплавателни средства (CPC 83104)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) На други транспортни средства (CPC 83101, CPC 83102 и CPC 83105)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) На други машини и оборудване (CPC 83106—CPC 83109)	Доставчици на услуги по договор — няма
д) Услуги по отдаване под наем или на лизинг на видеозаписи или оптични дискове (CPC 83202)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Е. Други бизнес услуги	
а) Рекламни услуги (СРС 871)	Доставчици на услуги по договор — няма
б) Услуги, свързани с проучване на пазара (СРС 864)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Консултантски услуги в сферата на мениджмънта (СРС 865)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
г) Услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта (СРС 866)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (СРС 8676)	Доставчици на услуги по договор — няма
е) Услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (СРС 88110)	Доставчици на услуги по договор — няма
ж) Услуги, свързани с риболова (СРС 882**)	Доставчици на услуги по договор — няма
з) Услуги, свързани с минното дело (СРС 883**)	Доставчици на услуги по договор — няма
и) Услуги, свързани с преработвателната промишленост (СРС 885, СРС 886, СРС 8841—СРС 8844 и СРС 8846—СРС 8849)	Доставчици на услуги по договор — няма
й) Услуги, свързани с енергоразпределението (СРС 887**)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Трудово посредничество и осигуряване на работна ръка (CPC 87205 и CPC 87206)	Доставчици на услуги по договор — няма
м) Научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	Доставчици на услуги по договор — няма
п) Фотографски услуги (CPC 875, с изключение на CPC 87504)	Доставчици на услуги по договор — няма
р) Услуги по пакетиране (CPC 876)	Доставчици на услуги по договор — няма
с) Издателска и полиграфическа дейност (CPC 88442)	Доставчици на услуги по договор — няма
т) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 8790)	Доставчици на услуги по договор — няма
у) Други услуги по ремонт на лични вещи и стоки за бита (CPC 633)	Доставчици на услуги по договор — няма
Услуги по ремонт на метални изделия, машини и оборудване (CPC 886)	Доставчици на услуги по договор — няма
Други бизнес услуги (CPC 879)	Доставчици на услуги по договор — няма Независими специалисти — анализ на икономическите нужди
2 КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ	
Б. Куриерски услуги (CPC 7512)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Далекосъобщителни услуги	
а) Гласови телефонни услуги (CPC 7521)	Доставчици на услуги по договор — няма
Услуги за предаване на данни с пакетна комутация (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Услуги за предаване на данни с комутация на канали (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Телексови услуги (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
д) Телеграфни услуги (CPC 7522)	Доставчици на услуги по договор — няма
е) Факсимилни услуги (CPC 7521*+7529*)	Доставчици на услуги по договор — няма
ж) Услуги на частни наети мрежи (CPC 7522* и CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
з) Електронна поща (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
и) Гласова поща (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
й) Обмен и обработка на данни в реално време (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
к) Електронен обмен на данни (EDI) (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
л) Факсимилни услуги с допълнителни възможности/с добавена стойност, разполагащи с функции за съхраняване и трансфер и съхраняване и възстановяване на данните (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
м) Кодиране и преобразуване на протоколи	Доставчици на услуги по договор — няма
н) Онлайн информация и/или обработка на данни (включително обработка на операциите) (CPC 843*)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
о) Други мобилни услуги Аналогови/цифрови клетъчни услуги (CPC 75213*) Лични съобщителни услуги (PCS) (CPC 75213*) Пейджинг услуги (CPC 75291*) Мобилни услуги за пренос на данни (CPC 7523*)	Доставчици на услуги по договор — няма
3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ	
А. Общи строителни работи по сгради (CPC 512)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Общи строителни работи в гражданското строителство (CPC 513)	Доставчици на услуги по договор — няма
В. Инсталиране и монтаж (CPC 514+516)	Доставчици на услуги по договор — няма
Г. Довършителни работи при строителство на сгради (CPC 517)	Доставчици на услуги по договор — няма
Д. Други (CPC 511, CPC 515 и CPC 518)	Доставчици на услуги по договор — няма
4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ	
А. Услуги по търговско посредничество (CPC 621)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Търговски услуги по продажби на едро (CPC 622)	Доставчици на услуги по договор — няма
В. Търговски услуги по продажби на дребно (CPC 631, CPC 632, CPC 611 и CPC 612)	Доставчици на услуги по договор — няма
Г. Франчайзинг (CPC 8929)	Доставчици на услуги по договор — няма
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ	
А. Услуги в областта на началното образование (CPC 921)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Услуги в областта на средното образование, само частно финансирани (CPC 922*)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги в областта на висшето образование, само частно финансирани (СРС 923*)	Доставчици на услуги по договор — няма
Г. Образование за възрастни (СРС 924)	Доставчици на услуги по договор — няма
6. УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА	
А. Канализационни услуги (СРС 9401)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Услуги по обезвреждане на отпадъци (СРС 9402)	Доставчици на услуги по договор — няма
В. Санитарно-хигиенни и подобни услуги (СРС 9403)	Доставчици на услуги по договор — няма
Г. Услуги по пречистване на отработени газове (СРС 9404)	Доставчици на услуги по договор — няма
Д. Услуги по намаляване на шума (СРС 9405)	Доставчици на услуги по договор — няма
Е. Други услуги по опазване на природата и ландшафта (СРС 9406)	Доставчици на услуги по договор — няма
Ж. Други услуги по опазване на околната среда (СРС 9409)	Доставчици на услуги по договор — няма
7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователна дейност и свързани с нея услуги	
а) Животозастраховане, застраховане срещу злополука и заболяване (с изключение на застраховки за обезщетение на работниците) (СРС 81211, СРС 81291 и СРС 81212)	Доставчици на услуги по договор — няма
б) Услуги, различни от животозастраховането (СРС 8129)	Доставчици на услуги по договор — няма
- Услуги по застраховане на морския, въздушния и другите видове транспорт (СРС 81293)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Презастраховане и ретроцесия (СРС 81299)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Спомагателни застрахователни услуги, например консултантски и актюерски услуги и услуги по оценка на риска и по уреждане на претенции (CPC 8140)	Доставчици на услуги по договор — няма
Застрахователно посредничество, като брокерство и агентство (CPC 8140)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Банкови и други финансови услуги	
а) Приемане на депозити и други подлежащи на изплащане средства на граждани (CPC 81115—CPC 81119)	Доставчици на услуги по договор — няма
б) Предоставяне на кредити от всякакъв вид, включително потребителски кредити, ипотечни кредити, факторинг и финансиране на търговски трансакции (CPC 8113)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Финансов лизинг (CPC 8112)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Всякакви услуги по плащания и прехвърляне на парични средства (CPC 81339)	Доставчици на услуги по договор — няма
д) Гаранции и задължения (CPC 81199)	Доставчици на услуги по договор — няма
е) Търговия за собствена сметка или за сметка на клиенти на борсовия или извънборсовия пазар или по друг начин със:	Доставчици на услуги по договор — няма
- инструменти на паричния пазар (чекове, менителници, депозитни сертификати и др.) (CPC 81339);	Доставчици на услуги по договор — няма
- чужда валута (CPC 81333);	
- деривати, включително, но не само, фючърси и опции (CPC 81339);	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
- валутни курсове и инструменти с лихвен процент, включително продукти като суап, форуърдни споразумения и т. н. (CPC 81339);	Доставчици на услуги по договор — няма
- прехвърляеми ценни книжа (CPC 81321);	Доставчици на услуги по договор — няма
- други прехвърляеми инструменти и финансови активи, включително авоари в злато и сребро (CPC 81339)	Доставчици на услуги по договор — няма
ж) Участие в емитирането на всякакъв вид ценни книжа, включително гарантиране и пласиране като посредник (независимо дали публично или частно), и предоставяне на услуги във връзка с емитирането; (CPC 8132)	Доставчици на услуги по договор — няма
з) Парично брокерство; (CPC 81339);	Доставчици на услуги по договор — няма
и) Управление на активи като парични средства в брой или портфейли, всякакви форми на управление на колективни инвестиции, пенсионни фондове, услуги по доверително пазене и депозитарни услуги (CPC 8119 и CPC 81323)	Доставчици на услуги по договор — няма
й) Услуги по сетълмент и клиринг за финансови активи, включително ценни книжа, деривати и други договорни инструменти (CPC 81339 и CPC 81319)	Доставчици на услуги по договор — няма
к) Консултантски, посреднически и други спомагателни финансови услуги, отнасящи се до всички дейности, изброени в раздел 5, буква а), точки v) - xv) от приложението относно финансовите услуги, включително кредитни референции и финансов анализ, проучвания и съвети в областта на инвестициите и портфолиото и съвети в областта на придобиването, корпоративното реструктуриране и стратегия (CPC 8131 и CPC 8133)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) Осигуряване и прехвърляне на финансова информация, обработване на финансови данни и свързан с тях софтуер от доставчици на други финансови услуги (СРС 842, СРС 844 и СРС 8131)	Доставчици на услуги по договор — няма
9. 8. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ	
А. Услуги в областта на хуманното здравеопазване (СРС 931, различни от 93191)	Доставчици на услуги по договор — няма
В. Социални услуги (СРС 933)	Доставчици на услуги по договор — няма
9. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Хотелиерство и ресторантьорство (включително кетъринг) (СРС 641, СРС 642 и СРС 643)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (СРС 7471)	Доставчици на услуги по договор — няма
В. Туристически услуги на екскурзоводи (СРС 7472)	Доставчици на услуги по договор — няма
10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА	
А. Услуги на артистичната и творческата дейност (включително тези, предлагани от театри, изпълнители на живо и циркове) (СРС 9619)	Доставчици на услуги по договор — няма
Б. Услуги на информационни агенции (СРС 962)	Доставчици на услуги по договор — няма
В. Услуги на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата (СРС 963)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Услуги в областта на спорта и други услуги в областта на отдиха (CPC 964)	Доставчици на услуги по договор — няма
11. ТРАСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Услуги в областта на морския транспорт	
б) Товарен транспорт (CPC 7212**)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Даване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Поддържане и ремонт на плавателни съдове (CPC 8868**)	Доставчици на услуги по договор — няма
д) Услуги по тласкане и влачене (CPC 7214)	Доставчици на услуги по договор — няма
В. Услуги в областта на въздушния транспорт	
Продажби и маркетинг, включително компютърни системи за резервация	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Поддържане и ремонт на въздухоплавателни средства (CPC 8868**)	Доставчици на услуги по договор — няма
Д. Услуги в областта на железопътния транспорт (CPC 7111, CPC 7112 и CPC 7113)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Поддържане и ремонт на железопътно оборудване (CPC 8868**)	Доставчици на услуги по договор — няма

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Е. Услуги в областта на автомобилния транспорт	
в) Поддържане и ремонт на автомобилно оборудване (СРС 6112 и СРС 8867)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Товарен транспорт (СРС 7123)	Доставчици на услуги по договор — няма
3. Спомагателни услуги за всички видове транспорт	
а) Услуги по обработка на товари (СРС 741)	Доставчици на услуги по договор — няма
б) Услуги по съхранение и складиране (СРС 742)	Доставчици на услуги по договор — няма
в) Услуги на агенции за товарен транспорт (СРС 748)	Доставчици на услуги по договор — няма
г) Други помощни и спомагателни транспортни услуги (СРС 749*)	Доставчици на услуги по договор — няма
- Посреднически услуги по превоз на товари	
- Услуги по проверка на фактури и други документи и информация за транспортни тарифи	
- Услуги по инспекция на товари	Доставчици на услуги по договор — няма

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

СБЛИЖАВАНЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ XV-A

ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ УСЛУГИ

Грузия се ангажира с постепенното сближаване на своето законодателство с посоченото по-долу законодателство на ЕС в установените срокове:

А. БАНКОВ СЕКТОР

Директива 2007/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 септември 2007 г. за изменение на Директива 92/49/ЕИО на Съвета и директиви 2002/83/ЕО, 2004/39/ЕО, 2005/68/ЕО и 2006/48/ЕО по отношение на процедурните правила и критериите за оценяване за предварителната оценка на придобиванията и увеличението на участия във финансовия сектор

Срок: разпоредбите на Директива 2007/44/ЕО започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно допълнителния надзор на кредитните институции, застрахователните предприятия и на инвестиционните посредници към един финансов конгломерат

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и упражняването на дейност от кредитни институции¹

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2006/49/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 14 юни 2006 г. относно капиталовата адекватност на инвестиционните посредници и кредитните институции²

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

---

¹ Грузия може обаче да отложи прилагането на по-напреднали подходи по отношение на съответните рискове и прилагането на правилата за търговския портфейл. Грузия ще насърчава развитието на капацитет в банковия си сектор и ще стимулира регулаторните си органи да използват по-напреднали подходи през следващите години, с оглед прилагането на тези правила в срок от осем години. Грузия ще гарантира, че до прилагането на правилата за търговския портфейл търговските портфейли на грузинските банки и инвестиционни посредници са под праговете *de minimis*, определени в член 18, параграф 2 от Директива 2006/49/ЕО.

² Грузия може обаче да отложи прилагането на по-напреднали подходи по отношение на съответните рискове и прилагането на правилата за търговския портфейл. Грузия ще насърчава развитието на капацитет в банковия си сектор и ще стимулира регулаторните си органи да използват по-напреднали подходи през следващите години, с оглед прилагането на тези правила в срок от осем години. Грузия ще гарантира, че до прилагането на правилата за търговския портфейл търговските портфейли на грузинските банки и инвестиционни посредници са под праговете *de minimis*, определени в член 18, параграф 2 от Директива 2006/49/ЕО.

Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно схемите за гарантиране на депозити

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение. Въпреки това Грузия може да обмисли въвеждането на различни прагове от предвидените в посочената директива и да представи предложение до Съвета за асоцииране, като се отчита развитието на местния пазар в Грузия, не по-късно от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива на Съвета 86/635/ЕИО от 8 декември 1986 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2001/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2001 г. за изменение на директиви 78/660/ЕИО, 83/349/ЕИО и 86/635/ЕИО относно правилата за оценка на годишните счетоводни и консолидираните отчети на някои видове дружества, както и на банките и на някои други финансови институции

Срок: разпоредбите на Директива 2001/65/ЕО започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2003/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2003 г. за изменение на директиви 78/660/ЕИО, 83/349/ЕИО, 86/635/ЕИО и 91/674/ЕИО на Съвета относно годишните и консолидираните счетоводни отчети на някои видове дружества, банки и други финансови институции и застрахователни предприятия

Срок: разпоредбите на Директива 2003/51/ЕО започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2006/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. за изменение на Директива 78/660/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества, Директива 83/349/ЕИО на Съвета относно консолидираните счетоводни отчети, Директива 86/635/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции и Директива 91/674/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия

Срок: разпоредбите на Директива 2006/46/ЕО започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2001/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 г. относно оздравяването и ликвидацията на кредитни институции

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Б. ЗАСТРАХОВАНЕ

Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II)

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива на Съвета 91/674/ЕИО от 19 декември 1991 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия

Срок: разпоредбите на директивата, с изключение на член 33, започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение. Предложението относно прилагането на член 33 от тази директива се представя на Съвета за асоцииране не по-късно от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Препоръка на Комисията от 18 декември 1991 г. относно застрахователните посредници (92/48/ЕИО)

Срок: не е приложимо

Директива 2002/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 декември 2002 г. относно застрахователното посредничество

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от 8 години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно застраховката Гражданска отговорност при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка

Срок: предложението относно прилагането на тази директива се представя на Съвета за асоцииране, като се отчита развитието на местния пазар в Грузия, не по-късно от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2003/41/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 юни 2003 г. относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

В. ЦЕННИ КНИЖА

Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2006/73/ЕО на Комисията от 10 август 2006 г. за прилагане на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 1287/2006 на Комисията от 10 август 2006 г. за прилагане на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за водене на регистри за инвестиционните посредници, отчитането на сделките, прозрачността на пазара, допускането на финансови инструменти за търгуване, както и за определените понятия за целите на посочената директива

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 809/2004 на Комисията от 29 април 2004 г. относно прилагането на Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на информацията, съдържаща се в проспектите, както и формата, включването чрез препратка и публикуването на подобни проспекти и разпространяването на реклами

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2007/14/ЕО на Комисията от 8 март 2007 г. за определяне на подробни правила за прилагането на определени разпоредби от Директива 2004/109/ЕО относно хармонизиране на изискванията за прозрачност по отношение на информацията за емитенти, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар

Срок: разпоредбите на Директива 2007/14/ЕО започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 97/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 март 1997 г. относно схемите за обезщетение на инвеститорите

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение. Въпреки това, Грузия може да обмисли въвеждането на различни прагове за схемите за обезщетение на инвеститорите и да представи предложение до Съвета за асоцииране, като се отчита развитието на местния пазар в Грузия, не по-късно от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба)

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2004/72/ЕО на Комисията от 29 април 2004 г. за прилагане на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на възприетите пазарни практики, определянето на вътрешна информация по отношение на дериватните продукти, изготвянето на списъци на вътрешни лица, уведомяването за транзакциите на управителите и уведомяването относно подозрителни транзакции

Срок: разпоредбите на Директива 2004/72/ЕО започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2003/124/ЕО на Комисията от 22 декември 2003 г. за прилагане на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно определението и публичното оповестяване на вътрешна информация и относно определението за манипулиране на пазара

Срок: разпоредбите на Директива 2003/124/ЕО започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2003/125/ЕО на Комисията от 22 декември 2003 г. за прилагане на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно справедливото представяне на инвестиционни препоръки и оповестяването на конфликт на интереси

Срок: разпоредбите на Директива 2003/125/ЕО започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 2273/2003 на Комисията от 22 декември 2003 г. за прилагане на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изключенията относно програмите за обратно изкупуване и стабилизирането на финансови инструменти

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от седем години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Г. Директива за предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)

Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2007/16/ЕО на Комисията от 19 март 2007 г. за изпълнение на Директива 85/611/ЕИО на Съвета относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) във връзка с изясняването на някои определения

Срок: разпоредбите на Директива 2007/16/ЕО започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Д. ПАЗАРНА ИНФРАСТРУКТУРА

Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юни 2002 г. относно финансовите обезпечения

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2009/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за изменение на Директива 98/26/ЕО относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа и на Директива 2002/47/ЕО относно финансовите обезпечения по отношение на свързаните системи и вземанията по кредити

Срок: разпоредбите на Директива 2009/44/ЕО започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Е. ПЛАЩАНИЯ

Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от шест години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Ж. БОРБА С ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ

Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от две години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2006/70/ЕО на Комисията от 1 август 2006 г. относно установяването на мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определението „видни политически личности“ и техническите критерии за процедурите по опростена проверка на клиентите и за изключения поради финансова дейност на случайна или много ограничена база

Срок: разпоредбите на Директива 2006/70/ЕО започват да се прилагат в срок от две години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 1781/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 г. относно информацията за платеца, придружаваща парични преводи

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV-Б

ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИТЕ УСЛУГИ

Грузия се ангажира с постепенното сближаване на своето законодателство с посоченото по-долу законодателство на ЕС в установените срокове:

Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), изменена с Директива 2009/140/ЕО

Прилагат се следните разпоредби на Директива 2002/21/ЕО:

- укрепване на независимостта и административния капацитет на националните регулаторни органи в областта на електронните съобщения;
- въвеждане на процедури за обществена консултация за новите регулаторни мерки;
- въвеждане на ефективни механизми за обжалване на решенията на националните регулаторни органи в областта на електронните съобщения;
- определяне на съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране *ex-ante*, и анализ на тези пазари с цел да се установи дали при тях е налице значителна пазарна сила.

Срок: тези разпоредби на Директива 2002/21/ЕО започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение), изменена с Директива 2009/140/ЕО

Прилагат се следните разпоредби на Директива 2002/20/ЕО:

- прилагане на разпоредби относно предоставянето на общи разрешения и ограничаването на необходимостта от използване на индивидуални разрешения до конкретни надлежно обосновани случаи.

Срок: тези разпоредби на Директива 2002/20/ЕО започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъп), изменена с Директива 2009/140/ЕО

Въз основа на пазарния анализ, извършен в съответствие с Директива 2002/21/ЕО, националният регулаторен орган в областта на електронните съобщения налага на операторите, за които е установено, че притежават значителна пазарна сила на съответните пазари, подходящи регулаторни мерки по отношение на:

- достъпа до специфична мрежова инфраструктура и използването ѝ;
- контрола на цените за достъп и връзка, включително на задълженията за разходоориентираност;
- прозрачността, недопускането на дискриминация и разделното счетоводство.

Срок: тези разпоредби на Директива 2002/19/ЕО започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга), изменена с Директива 2009/136/ЕО

Прилагат се следните разпоредби на Директива 2002/22/ЕО:

- прилагане на разпоредби относно задълженията за универсална услуга, включително установяването на механизми за остойностяване и финансиране;
- гарантиране на зачитането на интересите и правата на потребителите, по-специално посредством въвеждане на преносимост на номерата и на единния европейски номер за спешни повиквания — 112.

Срок: тези разпоредби на Директива 2002/22/ЕО започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации), изменена с Директива 2009/136/ЕО

Прилагат се следните разпоредби на Директива 2002/58/ЕО:

- регламент за изпълнение, за да се гарантира защитата на основните права и свободи, особено правото на неприкосновеност на личния живот, по отношение на обработката на лични данни в сектора на електронните комуникации и за да се осигури свободното движение на тези данни и на оборудването за електронни комуникации, както и на услугите в този сектор

Срок: тези разпоредби на Директива 2002/58/ЕО започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно регулаторната рамка за политиката на Европейската общност в областта на радиочестотния спектър

- приемане на политика и уредба, осигуряваща хармонизирани условия по отношение на наличието и ефективното използване на радиочестотния спектър.

Срок: мерките, произтичащи от прилагането на това решение, започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV-B

ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОЩЕНСКИТЕ И КУРИЕРСКИТЕ УСЛУГИ

Грузия се ангажира с постепенното сближаване на своето законодателство с посоченото по-долу законодателство на ЕС в установените срокове:

Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2002/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО относно по-нататъшното отваряне на пощенските услуги в Общността за конкуренция

Срок: разпоредбите на Директива 2002/39/ЕО започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2008/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО с оглед пълното изграждане на вътрешния пазар на пощенски услуги в Общността

Срок: разпоредбите на Директива 2008/6/ЕО започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV-Г

ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА ПО ОТНОШЕНИЕ НА УСЛУГИТЕ ПО МЕЖДУНАРОДЕН МОРСКИ ТРАНСПОРТ

Грузия се ангажира с постепенното сближаване на своето законодателство с посочените по-долу законодателство на ЕС и международни актове в установените срокове.

Морска безопасност — държава на флага/класификационни организации

Директива 2009/15/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно общите правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на кораби и за съответните дейности на морските администрации

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 391/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно общи правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на кораби

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Държава на флага

Директива 2009/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно спазването на изискванията за държавата на флага

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Контрол на държавата на пристанището

Директива 2009/16/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно държавния пристанищен контрол¹

Разпоредбите на посочената директива се прилагат, с изключение на:

- параграф 15 от преамбюла на посочената директива;
- параграф 1, алинея 4 от приложение 12 към посочената директива (свързан с предоставянето на белия, сивия и черния списък на държавите на флага),
- член 16 от посочената директива относно мерките за отказ на достъп за някои кораби

---

¹ С нея се отменя Директива 95/21/ЕО на Съвета от 19 юни 1995 г. относно прилагането, по отношение на кораби, които използват пристанища на Общността или плават във водите под юрисдикцията на държавите членки, на международните стандарти за безопасност на корабоплаването, предотвратяване на замърсяване и за условията на живот и работа на борда на корабите (Държавен пристанищен контрол).

- разпоредбите на посочената директива, в които се правят конкретни препратки към Парижкия меморандум за разбирателство за държавния пристанищен контрол (Парижки МР), а именно параграфи 9, 13, 14, 30 и 40 от преамбюла, член 1, букви б) и в), член 2, параграфи 2, 4 и 22, член 3, параграф 2, член 5, параграф 1, буква б) и параграф 3, член 7, параграф 3, член 8, параграф 1, букви а) и б) и параграф 3, буква а), член 10, параграф 3, член 13, параграф 1, буква б), член 19, параграф 4, член 24, параграф 1, член 26, член 32, буква а), член 33, член I, параграф 1, буква в), подточки i) и ii), буква г), подточки i) и ii), буква д), подточки i) и ii) от приложение I, член II, параграф 1, параграфи 2А и 2Б от приложение I, буква е) от приложение III, приложение VI, параграфи 2 и 11 от приложение VIII, алинея 3.2, точка 13 от приложение X, параграф 1 от приложение XII

Срок: разпоредбите на директивата, с изключение на изброените по-горе, започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Контрол върху движението на плавателните съдове

Директива 2002/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. за създаване на система на Общността за контрол на движението на корабите и за информация

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Разследване на произшествия

Директива 1999/35/ЕО на Съвета от 29 април 1999 г. относно система за задължителни прегледи за безопасна работа при редовни услуги от ро-ро фериботи и бързоходни пътнически плавателни съдове

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Отговорност на превозвачите на пътници

Регламент (ЕО) № 392/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно отговорността на превозвачите на пътници по море в случай на произшествия

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 336/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 г. за прилагане на Международния кодекс за управление на безопасността в рамките на Общността

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Технически и оперативни правила

Пътнически кораби

Директива 2009/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за правилата за безопасност и стандартите за пътническите кораби

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 1999/35/ЕО на Съвета от 29 април 1999 г. относно система за задължителни прегледи за безопасна работа при редовни услуги от ро-ро фериботи и бързоходни пътнически плавателни съдове

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 2003/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 април 2003 г. относно специфични изисквания за стабилност на ро-ро пътнически кораби

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Петролни танкери

Регламент (ЕО) № 417/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 18 февруари 2002 г. относно ускореното въвеждане на изисквания за двукорпусни или еквивалентни конструкции за еднокорпусни петролни танкери и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2978/94 на Съвета

Графикът за изваждане от експлоатация на еднокорпусни петролни танкери следва графика, изложен в Конвенцията MARPOL.

Кораби за насипни товари

Директива 2001/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2001 г. относно установяване на хармонизирани изисквания и процедури за безопасното товарене и разтоварване на кораби за насипни товари

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Екипаж

Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от три години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Околна среда

Директива 2000/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2000 г. относно пристанищните приемни съоръжения за отпадъци от експлоатацията на корабите и на остатъци от товари

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 782/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 14 април 2003 г. относно забраната за използване на органотични съединения на корабите

Срок: разпоредбите на регламента започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Технически условия

Директива 2010/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно формалностите за даване на сведения за кораби, пристигащи в и/или напускащи пристанищата на държавите членки

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Социални условия

Директива 92/29/ЕИО на Съвета от 31 март 1992 г. относно минималните изисквания за безопасност и здраве за подобряване на медицинското обслужване на борда на плавателните съдове

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 1999/63/ЕО на Съвета от 21 юни 1999 г. относно Споразумението за организацията на работното време на морските лица, сключено между Асоциацията на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Федерацията на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST) — Приложение: Европейско споразумение за организацията на работното време на морските лица

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Директива 1999/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно изпълнението на разпоредбите по отношение на работното време на моряците на борда на кораби, които посещават пристанища на Общността

Срок: разпоредбите на директивата започват да се прилагат в срок от пет години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Сигурност на мореплаването

Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за повишаване на сигурността на пристанищата

Срок: разпоредбите на директивата (с изключение на тези, засягащи инспекциите на Комисията) започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.

Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения

Срок: разпоредбите на регламента (с изключение на тези, засягащи инспекциите на Комисията) започват да се прилагат в срок от четири години след влизане в сила на настоящото споразумение.